

PREŠEREN, PREŠEREN, PREŠEREN ... - Ime našega velikega umetnika Franceta Prešerna je bilo v prvih dneh decembra gotovo med najpogostejše omenjenimi imeni, saj se je prav v dneh okrog 3. decembra zgostilo kulturno dogajanje, posvečeno dvestoletnici njegovega rojstva. Počastitve pesnika so se zvrstile v mnogih krajih, pozornost so mu na različne načine posvetile številne ustanove in mnoga društva. Literarna sekcija Žarek kulturno-umetniškega društva Brežice je za dvestoletnico pripravila svojsko "literarno-recitacijsko lepljenko" z naslovom Franceta Prešerna križev pot v 14 slikah po scenariju Rudija Mlinarja in v režiji Karmen Molan. S predstavo so nastopili najprej v Slovenskem domu v Zagrebu, 28. novembra v Brežicah in v ponedeljek, 4. decembra, zvečer na gradu Rajhenburg (na sliki), čaka pa jih še nastop v Begunjah in drugih slovenskih krajih. (Foto: M. Markelj)

Kmetje zahtevajo prepoved uvoza

Zahtevajo takojšnjo popolno prepoved uvoza govejega in telečjega mesa ter vseh živih živali ter takojšnjo vzpostavitev sistema sledljivosti mesa

NOVO MESTO - Preteklo soboto so začeli veljati nekateri posebni ukrepi v mesnopredelovalni industriji, s katerimi naj bi v Sloveniji preprečili izbruh bolezni BSE. Tako morajo klavnice odstraniti in neškodljivo uničiti vse dele živali, ki so lahko nosilci povzročitelja bolezni norih krav, prepovedan pa je tudi uvoz kostne moke, topljenih maščob in krmil, ki vsebujejo živalske odpadke in trupa.

V Sloveniji že nekaj let velja prepoved uvoza živih goved in izdelkov iz držav, kjer se je bolezen norih krav že pojavila ter od sobote še iz Danske, Španije in Nemčije. Z novim letom naj bi Slovenija prepovedala uvoz tudi iz drugih držav, ki ne bodo sprejele enakovrednih ukrepov, kot jih je Slovenija. Kmetje pa v strahu pred zmanjšanjem prodaje zahtevajo takojšnjo absolutno prepoved uvoza za pitane živali in izdelke, tudi iz vzhodnih držav. Sindikatu kmetov Slovenije se tu pridružujeta tudi Združenje govedorejcev in Zveza govedorejcev Slovenije. Zahtevata takojšnjo in popolno prepoved uvoza govejega in telečjega mesa ter živih živali vseh kategorij (tudi telet). Začasna zapora, kot zahtevajo, naj velja za vse države in ne le za članice Evropske unije.

"Slovenski kmetje imamo vse živali oštevilčene, zato menimo, da ni ovir, da bi takoj uvedli sledljivost

mesa, kar pa očitno ni v interesu močne mesnopredelovalne industrije. Zahtevamo, da se že v klavnicah natančno ve, katero meso je slovensko, enako tudi v mesnicah. Potrošniki naj v prodajalnah zahtevajo podatke o izvoru mesa! Država naj tudi zagotovi, da bo vse

Marjan Gorenc

meso, ki gre v predelavo, s hitrimi testi preizkušeno zaradi bolezni BSE. Država je premalo naredila za promocijo slovenskega mesa. Osvetiti mora potrošnika in mu povedati, kakšno je slovensko meso. Italijani to že vedo, zakaj bi sicer ob slovenski meji iskali izključno slovensko meso?" vprašuje Marjan Gorenc, kmet in predsednik Sindikata kmetov Slovenije.

Vprašanja niso kar tako, saj se bo država končno morala odločiti o usodi slovenskega kmetijstva, s tem tudi živinoreje, ki je že nekaj časa v napetih razmerah. Kot je povedal Gorenc, so odkupne cene pitane govedi na ravni leta 1995, zdaj pa je pred vrati nov padec cen. Večji proizvajalci govejega mesa (skupno okrog 60 odst. slovenskega zakola) so že v prejšnjem tednu ugotavljali, da sta odkup in zakol govedi upadla. Nekaj zaradi sezone prašičev, večinoma pa zaradi zmanjšanja povpraševanja doma in na tujem. Najbolj opazno se je zmanjšal izvoz v Italijo, kamor mesečno izvozimo 200 do 350 ton govejega mesa. Klavno-predelovalna industrija napoveduje, da se bosta zakol in prodaja goved v tem tednu zmanjšala za 10 do 20 odstotkov, kar bo pripeljalo do padca cen.

Gorenc je konec preteklega tedna ocenil, da je domači odkup živali padel za 30 do 40 odst., če ne celo več. "Hlevi so polni pitane goved, za povrh pa se je pritisk na prodajo celo povečal, kajti kmetje zaradi suše nimajo dovolj krme in želijo prodati že zdaj, ne pa šele, kot običajno, spomladi," je dejal. Pri tem je opozoril, da je nujna tudi racionalizacija slovenske predelovalne industrije, ki ima še velike rezerve, medtem ko jih pri kmetih ni več. (Več na str. 9)

B. DUŠIČ GORNIK

Zajema nas evropska norost

Že dolgo nismo toliko razmišljali o govedoreji, govejem mesu in kravah kot zadnji teden. Eni v bojazni pred zastrašujočo boleznijo BSE, drugi v skrbi, kako bodo prodajali pridelano meso. Nore krave in ukrepi za preprečevanje te bolezni, grozeči padec prodaje govejega mesa, prepričajo okrog tržnega reda za mleko in navezadnje pomisleki pred nedeljskimi volitvami v lokalne organe kmetijske zbornice - vse to je pretekli teden naše misli usmerjalo h kmetijstvu.

Upali bi si reči, da je kmetijski preplah zasenčil tradicionalni svetovni dan boja proti aidsu in celo obletnica Prešernovega rojstva. Če natančneje pogledamo, pa imajo vse tri našete stvari nekaj skupnega; ob njih nas namreč začne glodati tisto staro, a nikoli zastarelo vprašanje: Kako danes živimo, do kdaj bo še lahko tako in kam nas bo to pripeljalo?

Pogledi na to, kaj vse današnji človek predela v neko kostno moko, izzevojo poleg velike mere gnusa še vprašanje Zakaj? Ne zato, da bi pridelali čimveč hrane, ker se ljudje nimajo s čim nasititi. Danes že vsako dete ve, da medtem ko eni stradajo, drugi sežigajo ostanke hrane, zato je odgovor lahko samo pohlep, bolešno kopičenje kapitala in moči. Nato pa nam da ena sama bolezen, pa najsi bo to aids ali BSE, jasno vedeti, kako močni smo v resnici. Zato je zdaj, ko brezglavo sledimo razvitemu svetu, morda še najbolj umestno vprašati, koliko evropske norosti bomo spustili v svojo deželo.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Ne bo z gradnjo HE Boštanj nič?

Poslanec Kelemina grozi ministrici dr. Petrinovi z interpelacijo, če bo zavirala gradnjo savske verige

LJUBLJANA - Projekt izgradnje verige spodnjėsavskih elektrarn in s tem začetek izgradnje HE Boštanj v januarju 2001 je s prihodom nove Drnovškove vlade ogrožen. Tako vsaj sklepa poslanec Branko Kelemina (SDS), ki je na Odboru državnega zbora za gospodarstvo na zaslišanju kandidatke za gospodarsko ministrico dr. Teo Petrin vprašal, ali podpira sprejete sklepe prejšnjega ministra, dr. Zagožna in vlade, s katerimi je bilo za začetek izgradnje zagotovljenih okrog 6 milijard tolarjev. Po besedah Kelemine je imela dr. Petrinova glede teh sklepov in odločitev vlade "močne pomisleke in ni hotela dati konkretnega odgovora, ampak je rekla, da bodo zadevo proučili. Vendar meni, da tega projekta na ta način verjetno ne bo mogoče financirati". Kelemina je opozoril, da so v preteklosti večino energetskih projektov v Sloveniji gradili na ta način in je vprašal, zakaj ravno sedaj ne bi več uporabili tega recepta. O tem, kako bo mogoče v 10 letih zagotoviti še okrog 90 milijard tolarjev za dokončanje celotne verige, je sicer možnih rešitev več. Sedaj predlaga, da se ena izmed njih.

Kelemina je tudi na seji državnega zbora, na kateri so potrdili novo vlado dr. Janeza Drnovška, povedal, da Posavje, ne glede na politično opredelitev, v celoti podpira sklepe prejšnje Bajukove vlade in da je, kot opozicijski poslanec, za "dosego tega cilja pripravljen storiti vse, tudi vložiti interpelacijo proti novi ministrici dr. Petrinovi, če tega projekta ne bo podprla". Poslanec Kelemina trdno upa, da vsi napor Posavja, vseh političnih strank, županov in drugih niso bili zaman in da bodo z enotnim nastopom in odločno

zahtevo, da se izgradnja HE Boštanj prične v januarju 2001, le uspeši.

P. P.

Odlikovanja Dolenjcem

Državno odlikovanje Dolenjskemu muzeju in Vilmi Bukovec

LJUBLJANA - Dolenjski muzej iz Novega mesta, ki letos praznuje petdesetletnico delovanja, je bil z odlokom predsednika republike Milana Kučana odlikovan s častnim znakom svobode Republike Slovenije za kulturno-prosvetno poslanstvo ter za odkrivanje in ohranjanje premične kulturne dediščine. Predsednik Kučan je na slovesnosti v Ljubljani v ponedeljek, 4. decembra, izročil odlikovanje direktorju muzeja Zdenku Piclju, na izročitvi pa so bili poleg drugih gostov tudi novomeški župan Tone Starc, podžupan Boris Dular ter predsednik in podpredsednik sveta Dolenjskega muzeja Borut Krž in Tone Škerlj. Med prejemniki visokih državnih odlikovanj je tudi operna pevka Vilma Bukovec, po rodu iz Trebnjega. Za izjemno življenjsko delo in prispevek k visoki ravni slovenske operne poudarjalnosti in za uveljavljanje slovenske kulture v mednarodnem prostoru je bila odlikovana s srebrnim častnim znakom Republike Slovenije.

V iskanju ženske

KRŠKO - V okviru mednarodnih dni akcij proti nasilju nad ženskami je Center za socialno delo Krško v sredo, 6. decembra, v Hotelu Sremič pripravil prireditev z naslovom V iskanju ženske.

Berite danes

stran 3:

• **Bomo Dolenjci prespali priložnost?**

stran 4:

• **O ceni bo beseda tekla kasneje**

stran 5:

• **Najprej ogorčeni, potem pomirjeni**

stran 9:

• **Namesto kokakole naj dajo mleko!**

stran 18:

• **Čez dvajset let samo še dva Dolenjca!**

stran 19:

• **"Čudeži" z vodo dodobra sprli krajanje**

Zdenko Picelj z odlikovanjem, ki ga je kolektiv Dolenjskega muzeja sprejel kot izraz pozornosti za opravljeno in spodbudo za nadaljnje delo.

Mamila v "Afriki"

TREBNJE - V diskoteki Afrika je bila 1. decembra organizirana zabava Rave party. Policisti in kriminalisti so v okolici diskoteke in v njej opravljali akcijo delo zaradi prepovedanih drog in zasegli: 37 tablet ekstasyja, 31 g marihuane, dva jointa, dva speeda, 10 g hasiša in gram psi-looybe cubensis. Zasegli so tudi 17.800 tolarjev, ki so jih preprodajalci dobili s prodajo drog. Policisti so zoper osumljence napisali devet kazenskih ovadb, zoper kršitelje pa so napisali 22 predlogov sodniku za prekrške. Dva italijanska in enega hrvaškega državljanu so pridržali do uradnih ur sodnika za prekrške.

KRUPA IN MOVERNA VAS

Uredništvo pride k vam!

Danes, v četrtek, 7. decembra, bomo novinarji Dolenjskega lista obiskali vas Krupo v semiški občini. Vse, ki bi želeli kaj pohvaliti, pograjati ali kakor koli predstaviti utrip življenja na Krupi in v sosednji Moverni vasi, vabimo, da pridete ob 18. uri na turistično kmetijo Cerjančevih. Z veseljem vam bomo prisluhnili.

SAMO S HLEVOM SE NE DA SHAJATI - Feliks Mrvar, mladi kmet s Cvibljia pri Žužemberku, s svojo družino dela na 20 ha veliki kmetiji in ima v hlevu okrog 25 glay živine, od tega deseterico krav mlekaric, ostalo pa pitance in nekaj telic. "Samo s kmetijo bi težko shajali," pravi. Tako je njegova žena redno zaposlena, sam pa poprime še za vrsto drugih del: žanje s kombajnom, pozimi pluzi in izkorišča gozd. (Foto: B. D. G.)

CITROËN CENTER
Podbevškova 6a, Novo mesto
tel.: 07/393 04 54, 393 04 64
SAMO PRI NAS NAGRADNA IGRA SAXO

VREME
Ob koncu tedna bo oblačno, spet bo deževalo, več padavin bo v soboto in nedeljo.

Košarka

KRKA TELEKOM : MACCABI (Izrael)

Suproliga

Novo mesto,
ŠD Leona Štuklja,
četrtek,
7.12.2000, ob 20.30.

Pokrovitelj tekme: **BRAMAC**

Žrebanje vstopnic: **Mobikvakač** **kobra**

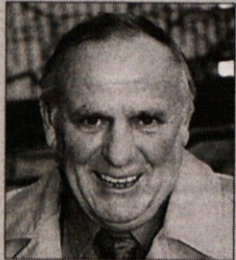
DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

Bolezen norih krav in mi

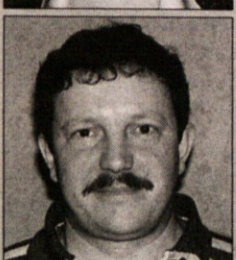
BSE, zloglasna bolezen norih krav, je postala naša vsakdanja znanka. Tega ni več mogoče zanikati, odkar v Sloveniji veljata prepoved uvoza živih goved in njihovih izdelkov za določene države in odredba o obveznem neškodljivem uničevanju določenih delov ubitih živali. Nekateri manjše slovenske dnevnike raziskave javnega mnenja o bolezni potrjujejo: precej državljanov misli, da bolezen norih krav ogroža našo državo. Plat zvona Slovenija še ni udarila, čeprav mnogi uživalci govedine kupujejo že manj tovrstnega mesa kot včasih; nadomeščajo ga z drugimi vrstami mesa. Apetiti po govedini so pri nas verjetno še vedno odvisni od tega, kje to meso kupujemo. Bolj ko poznamo dobavitelja govedine in mu zaupamo, z manj strahu nabavimo pri njem meso. V vseh drugih primerih se zanesemo na veterinarje. Ali zaupate veterinarjem? Bi veterinarska služba v Sloveniji po vašem znala odkriti pravočasno bolezen norih krav, če bi se ta pojavila pri nas? Ali je država s prepovedmi uvoza in z zaščitnimi ukrepi v domačih mesnicah dovolj trdno zaprla vrata pred zloglasno BSE, ki je ponekod v zahodno civilizirani Evropi že vnesla pravi preplah med staro in mlado? Bolezni norih krav v povezavi s Slovenijo je namenjena tokratna anketa Dolenjskega lista.

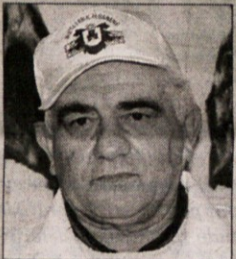
ALOJZIJE METELKO, univ. diplomirani inženir agronomije, doma v Trebnjem: "Pri nas je zelo majhna verjetnost, da bi se soočili z razpito boleznijo norih krav, ker so slovenski predpisi takšni, da preprečujejo krmljenje živine s kostno moko, zdaj pa bodo te predpise še zaostri. Morali pa bi še bolj kontrolirati uvoz govedine, da ne bi uvozili BSE."

IRENA KLJUKEŽ, učiteljica zgodovine na osnovni šoli v Trzinu: "Gleda na to, da imamo, kot nam zagotavlja naša veterinarja, še strožje predpise kot v evropski uniji, se nam ne bi bilo potrebno pretirano bati tako imenovane bolezni norih krav. Prav pa je, da bi bili tudi pri nas še bolj pozorni, ob vse večjem širjenju BSE po Evropi."

VID STARIHA, elektrotehnik iz Praproč pri Semiču: "Še vedno kupujem govedino, saj v naših mesnicah prodajajo domače, belokranjsko meso, ki je, upam, še zdravo. Za zdaj še jem govedino, videli pa bomo, kaj bo glede napredovanja bolezni pokazal čas. Vendar bi se raje odpovedal eni vrsti mesa kot pa bil bolan. Upam pa, da nam še ne bo potrebno postati vegetarijanci."

MIRO MILČINOVIČ, mesar iz Metlike: "V naši mesnici prodajamo predvsem meso živine iz Bele krajine in iz zasavskih hribov. To meso je zdravo, saj je za kmete krmljenje s kostno moko predrago. Včasih ljudje sicer povprašajo, ali je govedina zdrava, vendar pri nas ni povpraševanje nič manjše zaradi bolezni norih krav, pač pa zaradi pomanjkanja denarja in ker ljudje koljejo doma."

KLEMEN ŠTIRN, dijak gimnazije v Brezicah: "Po moje v Sloveniji še ni bolezni norih krav, mislim, da je strah za zdaj pri nas odveč. Seveda naj ostane prepoved uvoza mesa iz držav, kjer je bolezen. Če bodo uvoženo blago dovolj kontrolirali, mora ukrep zadoščati. V tujini, če je dokazano, da je govedina okužena, morajo biti zelo previdni. Za zdaj govedino jem."

NUŠKA OMERZU, gimnazijka, doma iz Brestanice: "Po mojem pri nas še ni bolezni norih krav. Vendar tudi pri nas proizvajajo sumljiva krmila in bi se bolezen lahko pojavila. Sploh je nenormalno, da živalim, ki naravno uživajo rastlinsko hrano, človek daje živalske proteine. Človek živi sili v nekaj kanibalizmu. V Franciji, npr., je bolezen norih krav glavna tema."

NEBOJŠA IGNJATOVIČ, električar iz Kočevja: "Da nismo tehnološko tako razviti kot na Zahodu, je v tem primeru naša prednost. Gre za bolezen tretjega tisočletja, podobno kot aids, a mislim, da k nam ne bo prišla, če bomo pametni. Naša živina se večinoma pase zunaj in je zdrava. Vse je v rokah ministrstva za kmetijstvo, ki bi moralo subvencionirati male kmetije in živinorejce."

ANICA KRAKAR iz Žužemberka: "Zdaj sem bolj pozorna na to, kaj kupim in se kar malo bojim. Nekateri hodijo po meso h kmetom, jaz pa kupujem v trgovini. Zaenkrat še ni napisano, od kod je meso, čeprav mislim, da bi moralo biti in bi morali to zahtevati bolj ostro tudi potrošniki. Od zdaj naprej bo drugače. Ne bom si upala kupiti mesa, ne da bi prej vprašala po izvoru."

BORIS OKLEŠČAN, prof. športne vzgoje, iz Novega mesta: "Jaz govedino še naprej uživam, saj domačim rejcem zaupam, čeprav je res, da se pred grozečo boleznijo norih krav ne more nihče povsem izolirati. Strah pred to boleznijo je prinesel tudi večjo osveščenost glede uživanja hrane sploh, saj je sedaj jasno, da se lahko današnji grizljaj izkaže kot usoden šele čez leta."

Občni zbor SNS Semič

SEMIČ - Občinski odbor SNS Semič vabi člane in simpatizirje iz Bele krajine na redni letni občni zbor stranke, ki bo v ponedeljek, 11. decembra, ob 17. uri v sejni sobi občine Semič. Gosta bosta predsednik SNS Zmago Jelinčič in podpredsednik Sašo Peče, oba poslanca v državnem zboru.

Krvodajalski akciji

RIBNICA, SEVNICA - Rdeči križ Slovenije je tudi v mesecu decembru po vsej Sloveniji pripravil krvodajalske akcije. Med drugim lahko krvi darujete 19. in 20. decembra v Ribnici, 27. in 28. decembra pa v Sevnici.

Pošta bo zasuta

LJUBLJANA - Pošta Slovenije opozarja, naj zaradi povečanega obsega poštnih storitev pred božično-novoletnimi prazniki pravočasno oddamo voščilnice. Vse, ki jih bodo pošiljali v tujino, prosijo, naj jih oddajo do 9. decembra, za naslovnike v Sloveniji pa najpozneje do 20. decembra.

Sindikalna pomoč iz sklada

ZSSS Dolenjske in Bele krajine ustanovil samostojen Sklad za solidarnostne in materialne pomoči njihovim članom

ŽDINJA VAS - Na peti seji konference območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Dolenjske in Bele krajine minuli petek so ustanovili Sklad solidarnostne in materialne pomoči ter tako nanj prenesli izvajanje tistega dela njihovega programa, ki se je dotikal dajanja solidarnostne in materialne pomoči članom sindikata. Za omenjeni korak so se po besedah sekretarja območne organizacije Jožeta Mikliča med drugim odločili, da bi omenjeno pomoč ločili od njihove redne dejavnosti zaradi vse večjih potreb članov po tovrstnih sredstvih.

Iz sklada, katerega ustanovni kapital znaša 50 milijonov tolarjev in je v stoodstotni lasti območne organizacije, bodo dodeljevali solidarnostno, nepovratno pomoč članom njihovih sindikatov, ki so prišli v finančno ali socialno stisko, in materialno pomoč z obveznostjo vračila pod ugodnimi pogoji, ki jo je območna organizacija sicer izvajala že okoli 10 let. Tako je v preteklih letih preko 1000 članov letno koristilo povratno materialno pomoč, okoli 100 pa

Čebelica zbira listine za vpis

Večina blokovskih stanovanj v Sloveniji in tudi na novomeškem območju še vedno ni vpisana v zemljiški knjigi na sedanje lastnike - Za Kandijsko že predlog za vpis

NOVO MESTO, PODTURN - K hitrejšemu reševanju neurejenega stanja na tem področju, zaradi katerega je lahko trgovanje s takimi stanovanji zelo nevarno, ni prispeval ne zakon o zemljiški knjigi iz leta 1995 in tudi ne njegova začasna inačica, ki velja še štiri leta in naj bi olajšala vpis etažne lastnine v zemljiško knjigo. Tako na novomeškem območju takih vpisov razen nekaj izjem ni bilo.

Podjetje Čebelica, d.o.o., ki se sicer ukvarja s trgovino, iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah, se je v svoji agenciji Atena lotilo vpisa po zakonu iz leta 1995 in ga tudi pripravlja za okrog 1000 stanovanj na območju Novega mesta in Sentjerneja. Vpise po začasnem zakonu pa trenutno po naših informacijah pripravlja podjetje Terca in Zarja.

Lanskega marca je novomeška upravna enota izdala prvo odločbo o odmeri funkcionalnih zemljišč za zemljišča, ki so zemljiško knjižno še v lasti Pionirja v stečaju. Drugih odločb še ni izdala, čeprav čakajo na odločbo za ulico

Slavka Gruma že eno leto. Kot pravi solastnica družbe Čebelica Mira Fink, se začne s prošnjo upravni enoti za odločbo o odmeri funkcionalnega zemljišča. Postopek je v prvem primeru trajal eno leto, nakar so naročili in plačali odmero pri geodetski upravi, ki po odmeri na terenu izda odločbo z novimi parcelnimi številkami. To je ena od podlag za vpis v zemljiško knjigo. Druga je še izdelava etažnega načrta po dejanskem stanju, za katero je treba premeriti bloke in stanovanja. "Do te faze je vloženega 80 odst. vsega dela in tudi največ stroškov. Sledi pa predlog za vpis v zemljiško knjigo in nato vpis za vsako stanovanje in za vsakega posameznika, za kar pa potrebujemo še originalne in overjene listine, torej vse kupoprodajne pogodbe za nazaj," je povedala Finkova.

Mnogi lastniki nimajo popolnih listin, zato jim svetujejo, kako naj pridejo do njih, pri čemer jim pomaga strokovni sodelavec iz Ljubljane. Ali lahko lastnik zaupa te listine nekemu podjetju? Finkova pravi, da brez njih predloga za vpis ni mogoče pripraviti. Za prejele listine izdajo potrdilo, sicer pa na davčni upravi obstajajo overjene kopije teh listin, tako da niti v najslabšem primeru ne bi smelo biti nič izgubljenega. Ko sodišče izda sklep o vpisu lastništva v zemljiško

Mira Fink

knjigo, ta velja kot dokazilo o lastništvu in ne več pogodba.

"Nekateri zdaj ponujajo vpis po začasnem zakonu za nizko ceno, vendar funkcionalno zemljišče tako ne bo vpisano. Problem bo nastal, ko bodo morali potem še enkrat to urediti," opozarja Finkova. V Čebeliči so že oddali predlog za vpis v zemljiško knjigo za okrog 20 stanovanj na Kandijski 47. Vzporedno so se lotili tudi 4 blokov na Smrečnikovi in bloka Nad mlino 33, kjer je postopek trajal več kot dve leti, zdaj pa je tik pred zaključkom. Pripravljajo še predloge za nekaj blokov na Mestnih njivah, na Levstikovi, Tavčarjevi, Jakčevi in Ragovski. Do bloke št. 22, 38 in 62 na Seidlovi cesti so že odmerili funkcionalno zemljišče in izdelali etažne načrte, zdaj pa zbirajo originalne listine, saj naj bi predlog za vpis oddali januarja. V naselju ulice Slavka Gruma čakajo na mnenje občine o odmeri funkcionalnega zemljišča. Ko bo to izdano, naj bi postopek končali v pol leta. Do predloga za vpis. Od tam naprej pa je namreč druga čakalna vrsta.

B. DUŠIČ GORNIK

Žensko podjetništvo

NOVO MESTO - Danes, 7. decembra, ob 14.45 bo v prostorih Podjetniškega centra Novo mesto v TPC Hedera seminar o ženskem podjetništvu. Program izvaja Pospeševalni center za malo gospodarstvo ob podpori vlade in treh pristojnih ministrstev. S programom želijo spodbuditi poklicno uveljavljanje žensk na Slovenskem.

Ric in piknik

NOVO MESTO - Zadnji novembrski petek je kolektiv Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto v Colnarjevi zidnici na Trški gori organiziral že 2. tradicionalni RIC-ov piknik. Po pozdravu direktorice Vesne Dular in nastopu folklorne skupine Kres smo si ogledali vinski klet ter poizkusili vina ter kmečke jedi. Vsak udeleženec je v spomin na prijeten piknik prejel glineno ptico miru.

H. M.

Dokumente spraviti v red

Že četrtrič zapored Dan Infotehne na Otočcu - Seminar o upravljanju in obvladovanju dokumentov

OTOČEC - Podjetje za informacijski inženiring iz Novega mesta Infotehna si je že četrtrič Dan Infotehne zamislilo kot seminar o upravljanju dokumentov. S to dokaj novo vejo informacijske tehnologije se v Infotehni ukvarjajo od leta 1996, ko so se specializirali prav za to področje. Do danes so pridobili kar nekaj velikih strank, velikih podjetij, v katerih je upravljanje z dokumenti in informacijami tako velik problem, da so ga prisiljeni reševati s posebnimi programskimi orodji, čeprav to tudi ni poceni.

Preteklo sredo so se ob Dnevu Infotehne na Otočcu tako zbrali predstavniki podjetij, ki šele išče-

jo rešitve, kot tudi podjetij, ki že imajo izkušnje na tem področju. Del seminarja je bil namenjen finančnim ustanovam, drugi pa industriji. Sodelovali so: Pliva, Lek, Krka, Eles, RTV Slovenija, NLB, Zavarovalnica Adriatic in druga podjetja.

Denis Bolanča iz Infotehne je seminar ocenil kot uspešen in s primerno udeležbo. Poudaril je, da so rešitve, ki jih ponujajo, trenutno namenjene večjim sistemom, kjer so problemi z dokumenti večji, da pa ponujajo tudi poseben program za manjša podjetja (ASP), ki lahko zaradi nižjih stroškov najamejo programsko opremo.

B. D. G.

INFORMACIJE IN PAPIRJEVE JE VSE VEČ - Denis Bolanča iz Infotehne je na seminarju utemeljil potrebnost učinkovitega upravljanja z dokumenti tudi z rezultati mednarodnih raziskav. Tako naj bi intelektualni delavci za iskanje podatkov porabili do 40 odst. svojega časa, operativni delavci pa za iskanje in preverjanje podatkov v dokumentaciji celo do polovice delovnega časa. Za nameček je četrtrina vse uporabljene dokumentacije zastarele, kar je lahko usodno pri odločanju in ukrepanju, celo 80 odst. napak pri delu pa naj bi nastalo prav zaradi slabih podatkov. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Zasijal je spet Mercator

Pretekli teden bi lahko označili kot precej živahen. K temu so največ prispevali spopadi za obvladovanje PID-ov in nekatere delnice, na primer Mercatorjeve. V začetku tedna smo lahko v časniku Finanance brali o tem, kam se lahko povzpne tečaj SKB banke. Ugibanja so se ustavila pri 4.500 SIT, kolikor bi menda lahko ponudil strateški partner za delnico. Številni delničarji SKB banke so delnice kljub takšnim napovedim prodali po 3.000 SIT. Rast tečaja se je umirila in tečaj je do konca tedna padel na 2.800 SIT (-6,5%).

Mercatorjeva delnica je bila zvezda preteklega tedna, saj je dosegla kar 7,5-odstotno rast in se v enem tednu od 13.400 SIT povzpela na 15.000 SIT. Na njeno rast so vplivali objavljeni dobri poslovni rezultati. Dobiček je že v prvih desetih mesecih presegel letni načrtovani dobiček. Vse odkar je Pivovarna Laško oktobra uspešno prevzela Radensko, pišemo o padanju cene delnice Radenske in vsakič se zdi, da je tečaj dosegel dno. Tečaj te delnice je tudi pretekli teden precej padel in pristal pod 1.200 SIT (-8,7%). Delnice Radenske, ki so bile sprejete v prevzemno ponudbo Pivovarne Laško, še vedno niso zamenjane. Razloge lahko iščemo v kompleksnosti postopka, saj mora Pivovarna Laško najprej izdati delnice, nato pa opraviti zamenjavo z delnicami Radenske. Pričakuje se, da bo postopek zamenjave zaključen do srede decembra.

Konec tedna je Pivovarna Union, ki je sedaj pridobila že sko-

raj 57-odstotni delež v ajdovskem Fructalu, objavila ponudbo za odkup delnic Fructala po ceni 3.050 SIT za delnico, kar je za dobrih 50 SIT nad trenutno tržno ceno delnice. Imetnikom teh delnic svetujemo, da jih ne prodajajo pod ceno, ampak sprejmejo ponudbo za odkup, ki jo je objavila Pivovarna Union.

In kaj se je dogajalo z delnicami Krke in Leka? Nič posebnega, bi lahko rekli. S Krko se je trgovalo pri ceni okrog 26.000 SIT, z Lekom pa pri ceni 40.000 SIT. Na trgu delnic pooblaščenih investicijskih družb so se tečaji v povprečju zvišali za 2,6 odstotka, največ, za 10,4 odst., je zrasel tečaj Maksime 2, sledile so mu delnice Atene (+9 %) in Nacionalne finančne družbe (NFD 1 za 6,6 % in NFD 2 za 5,8 %).

Po vsaki analizi preteklega dogajanja je dobro pogledati naprej. In kaj lahko rečemo v povezavi s tem? Bliža se konec leta. Tisti, ki veste, da zbrani računi ne bodo zadoščali, da bi v celoti izkoristili 3-odstotno dohodninsko olajšavo, lahko problem rešite z nakupom državnih obveznic. Da boste državne obveznice lahko izkoristili za dohodninsko olajšavo, jih morate kupiti do konca koledarskega leta. Priporočamo vam, da z nakupom ne odlašate do zadnjega dne, sicer boste lahko ostali brez obveznic ali pa jih boste močno preplačali.

HERMINA KASTELEC

Dolenjska borznoposredniška družba Novo mesto, tel. (07) 371-8221, 371-8227

Bomo Dolenjci prespali priložnost?

Posodobitev dolenske avtoceste spet odložena - EU nudi Balkanu 4.300 milijonov evrov pomoči in opozarja na nujnost ureditve 5. prometnega koridorja od Karavank do Carigrada

NOVO MESTO - Društvo Novo mesto, ki kot ustanova civilne družbe povezuje Novomeščane v skrbi za njihovo mesto, je imelo 28. novembra na Bregu sestanek. V polni gostinski sobi je bila razprava zelo burna. Predsednik Tone Škerlj je v kratkem uvodu načel predvsem dve temi: dejstvo, da je Dolenjska v za Slovenijo pomembnem obdobju ostala v državnem zboru brez poslanca, in to, da je posodobitev dolenske avtoceste odložena v drugo polovico desetletja.

Številni govorci so ugotovili, da je Dolenjska v Sloveniji mačehovsko odrinjena na stran, in sicer pri elektroiskri, avtocesti in železnici. Ni zanemarljivo dejstvo, da predstavlja v dolenskem gospodarstvu proizvodna dejavnost kar 78 odstotkov (slovensko povprečje je le 35 odstotkov). Dolenjsko gospodarstvo ustvari 17 odstotkov slovenskega izvoza, delež njegovega izvoza pa je le 12 odstotkov. Velika, donosna in dobro

organizirana podjetja, kot so Krka, Revcoz, Trimo, Danfos in še katero, uporabljajo najmodnejšo tehnologijo, avtomatiko in kibernetiko, a pozimi in ob vremenskih ujmah strahoma čakajo na okvare v elektroiskri. Šele letos je bilo po desetletnih natezanjih odločeno, da bo zgrajen nov, rezervni krak daljnovoda od Brestanice do Bele krajine, ki bo v silo omogočal rezervni prekop.

Samo novomeški Revcoz potrebuje vsak dan za 200 tovarnjakov surovin in odpravi za toliko izdelkov. Evropska unija je na nedavnem posvetu v Zagrebu Balkanu za nujno gospodarsko udržiteljnost obljubila čez 4 milijarde evrov pomoči. Na istem posvetu so predstavniki Evropske unije opozorili na nujnost ureditve 5. prometnega koridorja od Karavank do Carigrada, ki naj Evropo prometno poveže z Balkanom. Ob tem pa smo v Sloveniji odložili posodobitev Dolenjske v drugo polovico tega desetletja!

Slišati je bilo, da so nekateri novomeški veljaki v Ljubljani "obljubili, da bodo pridni" in so odstopili od zahtev po posodobitvi avtoceste za ceno denarja, ki so ga dobili za novomeško severno obvoznico. Med poslanci državnega zbora in v DARS-u potekajo nenačelni lobistični boji med pokrajini za gradnjo cestnih povezav. Slovenija, kot kaže, ne vidi obetov, ki se ponujajo ob ponujanju pomoči Balkanu. Je torej pripravljena dopustiti, da bo zaradi naših oklevanj 5. koridor potekal čez Madžarsko do Avstrije? Njegovi pobudniki bodo tam gotovo lažje našli pripravljenost za takojšnje sodelovanje. Dolenjska mora takoj zahtevati svoje in v pogajanjih z DARS-om ne sme popuščati pri krajevnih zahtevah.

Ob tem je Dolenjska v odločilnem času ostala brez svojih predstavnikov v državnem zboru, hkrati pa se tudi sama premalo zavzema za povezano nastopanje svojih predstavnikov v monocentrični Ljubljani. Na torkovem sestanku so z odobravanjem sprejeli sporočilo Bogdana Osolnika in Leopolda Kreseta: 50 starejših, nekdanjih vplivnih Dolenjcev, ki živijo v Ljubljani, je pripravil Dolenjski komiteji v njihovi misli pri uveljavljanju in lobiranju. Prisotni so menili, da bo treba, če se stvari ne bodo premaknile, poseči tudi po oblikah državljanske nepokorščine in organizirati prometno zaporo na iztrošeni avtocesti.

Načeli so tudi perečo obnovo Sokolskega doma v Novem mestu, ki se bo, preden bo kaj storjenega, zrušil vase. Pred 150 leti je šestkrat manjša Novo mesto zbralo moči in denar, da je v desetletju zlagoma zgradilo dom, ki ga danes večji in bogatejši nismo sposobni obnoviti. Zato je zdaj ustanovljen sklad za zbiranje denarja za obnovo.

Ostre kritike so letele na račun novomeške občine, ki stojičija na mestu in ni sposobna načeti nobenega večjega problema, ki peklilo mesto in gospodarski razvoj. Očitali so ji, da je povsem zanemarila regijsko povezovanje in nastopanje na Dolenjskem. Časi velikih Novomeščanov kot, so bili mag. Boris Andrijašič, Jurij Levičnik in Jože Knez, ki so znali uporabljati gospodarsko moč in argumente v težnjah za razvoj mesta in Dolenjske, so žal minili. Menili so, da bo treba vse politične stranke, ki so v predvolilnem boju vse do zadnje obljubljale posodobitev avtoceste, vprašati, kaj so glede tega do sedaj že storile.

MILOŠ JAKOPEC

PRIZNANJA NOVOMEŠKIM KRVODAJALCEM - V novomeški občini je letos jubilejna priznanja dobilo 305 krvodajalcev (mednje niso všteti krvodajalci, zaposleni v Krki, ki so priznanja že dobili). Od tega so jih sto sedemindvajsetim, ki so kri darovali 5-, 10- ali 15-krat, poslali po pošti, ostale jubilate pa je minuli petek Območno združenje Rdečega križa Novo mesto povabilo na podelitev v Solski center Novo mesto. Za 105-krat darovano kri je priznanje dobil Brane Avbar, rekorderka med ženskami je osemdesetkratna darovalka Jožefa Pate, 110-krat pa sta dragoceno življenjsko tekočino darovala Matjaž Sinkovec in Mitja Počrvina (na sliki od leve proti desni). Žal na podelitvi ni bilo novomeškega rekorderja Mirana Mlekuža, ki ima kar 205 odvzemov, med te pa so prišle tudi odvzemi krvne plazme. Okoli 100 zbranih krvodajalcev so pozdravili podžupan mag. Boris Dular, predsednica območnega združenja Anica Bukovec in namestnica generalnega sekretarja RK Slovenije Darja Horvat, z nastopi pa so srečanje popestrili dijaki solskega centra. (Foto: M. Žnidaršič)

Pohištvo v bajnofškem mlinu

Termotehnika razširila svojo ponudbo še na prodajo pohištva domačih proizvajalcev - Svetovanje, dostava, montaža

NOVO MESTO - Od petka, 1. decembra, je v Novem mestu še en sodoben salon pohištva. V močnem, prav za to preurejenem, nekdanjem bajnofškem mlinu v Mačkovcu ga je odprl znani novomeški podjetnik Jože Papež, lastnik in direktor podjetja Termotehnika, ki sedaj zaposluje že 44 ljudi. Slovesnosti ob otvoritvi so se udeležili številni obiskovalci, med njimi tudi novomeški župan dr. Tone Starc, ki je z veseljem pozdravil obogatitev in popestritev novomeške ponudbe na tem področju in nova delovna mesta.

V mlinu, ki ima tudi svojo elektrarno, je na 1.100 m² prodajnih površin v treh etažah na voljo velika izbira pohištva srednjega in višjega kakovostnega razreda, in to kuhinje, dnevne sobe, spalnice, otroške sobe, pisarniško pohištvo in bela tehnika. "Odločili smo se za pohištvo uveljavljenih slovenskih podjetij, ki so si ime in ugled ustvarila tudi v tujini, kamor na najzahtevnejše trge izvozijo večino svoje proizvodnje," pravi Papež. Pri tem ga je vodilo spoznanje, da so kvalitetno enakovredni tuji proizvajalci v glavnem precej dražji kot domači, pohištvo cenejših pa je sumljive kakovosti. "Ob ponudbi kvalitetnega domačega pohištva bomo tudi lažje izpolnjevali poseb-

ne želje kupcev in ne nazadnje hitreje in zadovoljivo reševali morebitne reklamacije, kar je pri tujih proizvajalcih veliko težje."

Poleg bogate ponudbe Papež obljublja tudi osebni pristop do kupcev. Tako bodo njihovi ljudje, med njimi tudi arhitekt za notranjo opremo, na željo kupca prišli na dom, na kraju samem prisluhnili željam, izmerili, svetovali, potem pa pohištvo tudi dostavili in sestavili, ko gre za kopalnice in kuhinje pa po želji opravili tudi inštalacijska in keramičarska dela.

"S ponudbo kakovostnega pohištva Termotehnika zaokrožuje ponudbo kopalniške opreme, ogrevanja, plinskih, vodovodnih in ostalih cevnih inštalacij," pravi Papež, ki si je v 28 letih svojega samostojnega delovanja pridobil veliko znanja in izkušenj. Tako bodo lahko sedanji slogan "Termotehnika - več kot trgovina" nadomestili z novim: "Termotehnika - vse za dom in stanovanje".

V salonu bo imela prostor tudi kultura; tako bodo prirejali likovne razstave, literarne in glasbene večere. Že sedaj so na ogled kar tri razstave: "Podobe notranjosti" cenjene arhitektke Sonje Miculinič Šček, lesene skulpture Petra Veneta in izdelki umetnostnega kovaštva Jerneja Zorka.

A. B.

Krka za samozdravljenje

Novi Krkini izdelki linije Daleron

NOVO MESTO - Zdravila za samozdravljenje zavzemajo okoli 17-odst. celotne svetovne porabe zdravil, se pravi, da so v lanskem letu teh zdravil prodali za blizu 41 milijard dolarjev. Do leta 2008 se bo po predvidevanjih poznavalcev potrošnja teh zdravil v svetu podvojila. Uporaba zdravila za samozdravljenje se omejuje na bolezni in tegobe, ki jih lahko sami prepoznamo, diagnosticiramo in odpravljamo. Delovanje teh zdravil lahko prodajalci uporabniku pojasnijo brez strokovnih izrazov, njihova varnost, učinkovitost in kakovost pa so dokazane in splošno znane.

Krka sodi med 100 največjih svetovnih proizvajalcev zdravil, na področju prodaje vitaminov in mineralov je v srednji in vzhodni Evropi med vodilnimi. Z novo linijo Daleron pa vstopa še v segment analgetikov, medtem ko je na področju protiprehladnih izdelkov z blagovno znamko Septoleta med vodilnimi na trgih srednje in vzhodne Evrope.

Z nakupom pomagajte otrokom sveta

NOVO MESTO - Regionalni odbor za Unicef Novo mesto je pred prihajajočimi prazniki pripravil pestro ponudbo Unicefovih izdelkov. Obiščete jih lahko na Rozmanovi 30 v Novem mestu vsak delavnik od 8. do 16. ure, v soboto pa od 9. do 12. ure v Otroškem svetu v novomeškem BTC-ju.

Sporne sindikalne pomoči

Kriminalisti so po ovadbi zoper Revozovega sindikalista Janeza Jakšo svoje ugotovitve posredovali tožilstvu

NOVO MESTO - Lahko se zgodi, da se bo zadeva, ki se je začela kot spor med dvema v Revozu delujočima sindikatoma oziroma njunima vodstvom, končala na sodišču. Kriminalistična policija je po ovadbi Revozovega sindikalista SKEI zoper Janeza Jakšo, nekdanjega predsednika tega sindikata in kasnejšega predsednika Sindikata delavcev Revoza, namreč opravila preiskavo in pred dnevi svoje ugotovitve posredovala novomeškemu okrožnemu državnemu tožilstvu.

Za kaj pravzaprav gre? Sedanje vodstvo sindikata SKEI v Revozu očita Janezu Jakšu, da se je v času njegovega predsednikovanja temu sindikatu s sindikalnim denarjem delalo zelo po svoje. Jakša naj bi po njihovem popravil blagajniške izdatke pri prejemnikih sindikalne pomoči. Tako naj bi namesto 50 tisočakov nepovratne pomoči, kolikor je na primer prejel Pogorelec, kasneje s popraviljem nastalo 150.000, iz trojko so na-

PRVI OBISKOVALCI - Otvoritev novega salona pohištva Termotehnike v preurejenem močnem mlinu v Mačkovcu se je udeležilo veliko ljudi. Pozdravil jih je lastnik in direktor Termotehnike Jože Papež (desni). (Foto: A. B.)

Razstava Kiki Lažetič

NOVO MESTO - Galerija Simulaker odpira v soboto, 9. decembra, ob 20. uri novo razstavo Kiki Lažetič z naslovom Dnevnik, in sicer na dveh mestih: v klubu LokalPatriot in v izložbi na Glavnem trgu.

Za polnejši osebni razvoj

Klub za otroke in mladostnike novomeškega Društva za razvijanje prostovoljnega dela - Trenutno vključenih okoli 30 otrok in mladostnikov - Učna pomoč, kreativne in socialne delavnice

NOVO MESTO - Družina je tista, v kateri se otrok nauči prvega odnosa do soljudi, si oblikuje temeljni občutek vrednosti, se nauči ljubiti, spoštovati... Včasih pa družina zaradi različnih vzrokov vsemu temu ni kos.

"V pogovorih s svetovalnimi delavci šol smo ugotovili, da je vse več otrok z učnimi in vedenjskimi težavami zaradi nevzpostavljenih družinskih razmer, vse več pa je tudi otrok, ki so prepuščeni sami sebi in njihov drugi dom postaja ulica. Eni in drugi potrebujejo pomoč za zdrav oseben razvoj, tega pa lahko na sproščen način dobijo tudi preko pozitivne vzgoje v Klubu za otroke in mladostnike, ki deluje v okviru novomeškega Društva za razvijanje prostovoljnega dela. Vanj se lahko vključijo tudi ostali, ki želijo prosti čas preživljati ustvarjalno in aktivno," je povedala koordinatorka projekta Nataša Rupnik.

• 5. december je mednarodni dan prostovoljcev. V Društvu za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto v različnih programih sodeluje preko 150 prostovoljcev iz novomeških srednjih šol, zanje pa pripravljajo tudi dodatna izobraževanja, srečanja prostovoljcev in podobno. Sicer pa bo prihajajoče leto 2001 mednarodno leto prostovoljcev.

A. B.

Nataša Rupnik

otrok naredimo s pomočjo šol ter vedno v dogovoru s starši in otroki, za izvajanje dela v klubu pa poleg usposobljenih mentorice Ljudmile Bajc in Nevenke Grgovič skrbi osem prostovoljcev iz različnih srednjih šol," je razložila Nataša, socialna delavka, ki svoj podiplomski študij nadaljuje prav na področju socialnega dela v skupnosti.

Klub za otroke in mladostnike, katerega idejni vodji sta Branka Bukovec in Tina Močnik, letos v dveh skupinah skupno obiskuje okoli 30 otrok. Dvakrat tedensko se srečujejo v prostorih novomeškega KZA - Centra za pomoč ljudem v stiski in Društva za razvijanje prostovoljnega dela, v načrtu pa imajo še klub v Straži, ki je deloval že lani. "Pomembno je, da klub ni v šolah, temveč v njihovem bivalnem okolju. Tako so naši udeleženci bolj sproščeni, pa tudi osnovni program lažje prilagodimo njihovim potrebam in željam. Dosedanje izkušnje so zelo pozitivne. Program izvajamo tudi z romskimi otroki v romskih naseljih na Jedinščici in Otočcu ter v Žabjaku, le da je tu poseben poudarek na socializaciji in vključevanju v okolje," je zaključila Nataša Rupnik.

M. ŽNIDARŠIČ

Ena gospa je rekla, da bi morala imeti novomeška občina pet podžupanov in ne samo štiri. Peti bi morda našel toliko časa, da bi se, če se že župan ni mogel, udeležil slovesnosti ob predaji skoraj 10 milijonov tolarjev vrednega reševalnega vozila, ki ga je Mercator podaril novomeškemu zdravstvenemu domu.

Kmetje v nedeljo spet volili

NOVO MESTO - V nedeljo so kmetje volili svoje predstavnike v 13 svetov območnih enot (na našem območju Brežice, Novo mesto in Kočevje) in v odbore 60 izpostav območnih enot Kmetijsko-gozdarske zbornice. Glasovalno pravico je imelo na 455 voliščih 174.585 volivcev, članov zbornice, ki imajo več kot 20.000 SIT katastrskega dohodka, vendar je bila po neuradnih podatkih udeležba le 20-odstotna. V vsak svet so kmetje izvolili po 7 do 11 predstavnikov in po 5 predstavnikov odborov izpostav območnih enot. Preostale člane bodo danes izvolile zadruge in kmetijska podjetja.

Napake pri poslih

NOVO MESTO - Območna gospodarska zbornica Novo mesto v sodelovanju z Združenjem podjetnikov Slovenije pripravila danes ob 15. uri v prostorih zavarovalnice Tilia posvet, ki ga bo vodila sodnica Dida Volk. Beseda bo tekla o prodajnih pogodbah, zavarovanjih plačil, uveljavljanju terjatev ter postopkih prisilne poravnave in stečaja ter o najpogostejših napakah pri teh poslih.

Streljanje

NOVO MESTO - 26. novembra je nekaj po 22. uri na parkirnem prostoru na Seidlovi cesti prišlo do streljanja. Prisotnih je bilo več oseb, vendar na srečo ni bil nihče poškodovan. Preiskava še traja.

EMIL TURK NAJVEČKRAT DAROVAL KRI - V soboto, 2. decembra, je območno združenje Rdečega križa Novo mesto v šentjernejski gostilni Cerjak pripravilo še zadnjo, sedmo, podelitev priznanj krvodajalcem jubilarantom v občinah bivše novomeške občine. Priznanja za okrogla števila darovanj je prejelo 84 krvodajalcev. Tokrat so se med največje vpisali Alojz Mencin, ki je daroval kri 45-krat, Marinka Pavlič, ki je prejela priznanje za 50-krat darovano kri, največkrat, 60-krat, pa so tekočino življenja odvzeli Emilu Turku z Vrha. Predsednica območnega združenja RK Novo mesto Anica Bukovec je ob tem povedala, da je krvodajalstvo v občini Šentjernejo dobro razvito, kar se je pokazalo tudi ob zadnji akciji marca letos, ko je kri darovalo 113 občanov, hkrati pa je dejala, da bo 15. februarja prihodnje leto v Šentjerneju izredna republiška krvodajalska akcija. Na sliki: predsednica krajevne organizacije Šentjerneje Jožica Hudoklin, Anica Bukovec, Emil Turk in župan občine Franc Hudoklin. (Foto: T. J. G.)

Preteklost ne bo pozabljena

Nastala bo zbirka starih predmetov, s čimer bodo ohranjene značilnosti iz vsakdanjika preteklih rodov

ŠENTJERNEJ - Naši skednji, podstrejša ali "rumpel kamre" še vedno skrivajo predmete, ki bi jih bilo vredno zbrati na enem mestu, jih obnoviti in ob posebnih priložnostih predstaviti javnosti. Res da se je z obnovami hiš mnogo predmetov, ki so jih ljudje uporabljali pri vsakdanjem delu, že izgubilo, mnogo so jih na vse konce odnesli tudi zbiratelji starin, a gotovo je še vedno ostalo dovolj stare kmečke opreme (lojtrnik, samček, sani, telege...), opreme iz kuhinj, obrtnih delavnic, opreme stanovanj, razni stari stroji, ki jih ne uporabljamo več, a bi jih bilo vredno ohraniti bodočim rodovom.

Zato so v etnološki sekciji društva Gallus Bartholomaeus ustanovili projektno skupino za zbiranje starih predmetov, s čimer želijo ohraniti značilnosti iz vsakdanjega življenja prejšnjih rodov. Projekt, ki so mu

nadeli ime Lojtrnik, bodo izvajali v sodelovanju s Slovenskim etnološkim društvom, Slovenskim etnografskim muzejem, Dolenjskim pokrajinskim muzejem, občino Šentjernejo in osnovno šolo Šentjernejo.

Kot je na novinarski konferenci dejal vodja projekta Slavko Novak, želijo prve zbrane predmete predstaviti ob naslednjem občinskem prazniku, vendar je težava v tem, da v društvu še niso našli primerne prostora, ki bi bil ustrezen za razstavišče zbirke. Večje predmete bi lahko razstavili v Pleterjah, za manjše pa bi potrebovali drug prostor. V centru Šentjerneja ga zaenkrat ni, gotovo pa bo zbirka pripomogla k prepoznavnosti kraja in bo dodatna popestritev za turizem. Predmeti, ki bodo razstavljeni, bodo ob pomoči fotografij in zapisa orisali čas in prostor ter namen, ki so mu služili. Možnosti za zbiranje je veliko in so jih nakazali tudi člani društva ter Alenka Simikič iz Slovenskega etnografskega muzeja, ki je ponudila vso strokovno podporo: na primer o kulturi oblačenja v teh krajih ni dosti znanega, veliko predmetov, ki so že utonili v pozabo, je tudi v vinogradništvu, pa tudi razvit konjski šport v Šentjerneju, kjer je tretji najstarejši konjski klub v Sloveniji, je priložnost za zbiranje. Slovenija namreč še nima muzeja o konjereji.

Vse, ki bi želeli oddati oziroma prodati svoje predmete, lahko to sporočite vodji projekta Slavku Novaku na telefon 041/577-450.

T. J. G.

Slavko Novak

Če ne vedo, ne bodo dvigali rok

Svetniki občine Dolenjske Toplice so se prejšnji četrtek odločili, da se bodo o rebalansu proračuna za letošnje leto odločali dvakrat

DOLENJSKE TOPLICE - Tako so se odločili, ker niso želeli dvigati rok za predloge, za katere niso prepričani, da so v redu. Da bi odločali z mirno vestjo, so pozvali nadzorni odbor, naj do naslednje seje preveri in poroča o tem, ali so spremenjene postavke proračuna v skladu s sklepi občinskega sveta. Kot je povedala predsednica nadzornega odbora, ima ta vpogled v vso dokumentacijo v občinski upravi, zato svetnikom priporoča, naj mu v primerih dvoma naložijo konkretne naloge.

Kot je menil svetnik Miha Luzar, mora župan, če gre za večje prekoračitve predvidene postavke v proračunu, prej o predlogu vprašati svetnike. Jože Pršina je dejal, da ne bo podprl rebalansa, ker ni seznanjen, kaj se v občini dogaja,

še nekateri pa so poudarjali, da že od konca avgusta ni bilo redne seje sveta in da nočejo dvigovati rok samo takrat, kadar jih župan potrebuje. Predsedniku odbora za gospodarstvo Ivo Longarju se zdi rebalans pomemben, ker je osnova za proračun v prihodnjem letu.

Drago Celič je župana zasul z vprašanji o spremenjenih postavkah v rebalansu, vendar je bilo težko razbrati, kaj je v resnici želel izvedeti. Na večino je župan odgovoril na kratko, češ da je odgovor že zapisan v gradivu. Opozoril je tudi, da nihče ne omenja prihodkov, ki jih je v rebalansu za 34 milijonov tolarjev več.

Kot je dejal, je odločitev o razporeditvi denarja za ureditev pokopališča namesto za adaptacijo občinske hiše sprejel občinski svet, enako tudi prerazporeditev denarja za kulturni dom v Podhosti. Povedal je še, da je preteklo soboto sklical delovno srečanje, ka-

O ceni bo beseda tekla kasneje

Po zagotovilih občinske uprave cena odvajanja in čiščenja odpadnih voda ne bi smela biti bistveno višja kot v novomeški občini, kjer Komunala na tem področju sicer dela z izgubo

ŠENTJERNEJ - Na četrtkovi seji občinskega sveta občine Šentjernejo sta bila na dnevnem redu še dva akta, povezana s kanalizacijo ter odvajanjem in čiščenjem odpadnih voda: odlok kot pravna osnova in pravilnik, ki je izvedbeni akt. Svetniki so slednjega na predlog župana že na začetku seje umaknili z dnevnega reda, kajti zaradi velikega obsega bi bila objava tega v uradnem listu predraga, zato je predlagal statutarni sklep, da bi občinskemu glasilu spremenili naziv v uradno glasilno, s čimer bi lahko v njem objavljali tudi sklepe in odloke, sprejete na občinskem svetu. A do glasovanja o statutarjem sklepu ni prišlo, ker bi bila za to potrebna dvotretjinska večina.

Sicer pa tudi pri razpravi o odloku o javni kanalizaciji svet ni bil popoln. Dve svetnici, Ivanka Hosta in Slavka Žibert - Vizec (obe bivša SKD), sta namreč pred kratkim podali pisno izjavo o nepreklicnem odstopu s svetniške funkcije. Albert Pavlič in Stanislav Bunšek (SDS) pa sta pred začetkom obravnavane točke, "zato, da ne bi bila za kaj kriva", za tisti čas protestno zapustila sejo. Tako obravnavana točka ni povzročala zapletov, čeprav je na sejo prišel tudi odvetnik Stanislav Fortuna iz Ljubljane, da bi lahko pojasnil nejasnosti. Ta se je v uvodu dotaknil le nekaterih možnih dilem. Na primer problema poseb-

nih pogodb, ki se bodo sklepale, ko bo šlo za nadpovprečna onesnaževanja. Tu se namreč postavlja vprašanje, ali posebna pogodba pomeni odpuščaj za izlive večjih količin odpadka. Ne, saj so parametri, navedeni v pogodbi, skrajna meja dopustnosti, kar pa je nad njimi, predstavlja prekršek, v izjemnih dejanjih celo kaznivo dejanje, kar za sabo potegne tudi odškodninsko odgovornost in odgovornost za posledično škodo. Tako ima občina pravico, da v okviru zakonitih omejitev predpiše tudi kazni.

Svetnik Alojz Kos je izpostavil vprašanje greznice iz hlevov. Ta z jav-

no kanalizacijo nima nič, upravljalcev jih bo črpal in odvažal, kar pa bo opredeljeno v naslednjih aktih. Jožeta Bevca je zanimalo, kako bo z obračunom prispevka za priključitev na javno kanalizacijo za kmetije, ki imajo zaradi živine tudi večjo porabo pitne vode. Količina porabljene vode ne bo odločilna pri obračunavanju kanalsčine, pač pa so za to določene ekvivalentne obremenilne enote, kar pomeni, da je potrebno za kmetijstvo plačati občutno manj. Stopnja onesnaženosti se bo tako posebej obračunavala tudi za pekarne, pisarne, prodajne prostore, klavnice, gostilniške objekte..., kar pa natančneje opredeljuje pravilnik, ki še ni sprejet. Za gospodinjstva se bo pri obračunu čiščenja odpadnih voda upoštevala poraba pitne vode na prebivalca, kar je mesečno v povprečju 4 kubične metre vode na prebivalca.

Nekatere še vedno skrbi, kako bo s ceno priključitve na kanalizacijo in čiščenja, glede na to, da je naložba vredna okoli 30 milijonov mark. Kot pojasnjujejo v občinski upravi, odlok o ustanovitvi javnega podjetja Ekološka družba Šentjernejo predvideva ustanovitev družbe z 51-odstotnim vložkom občine in 49-odstotnim vložkom avstrijskega podjetja. Cena, ki jo bo moral plačati končni porabnik, je odvisna od cene investicije in višine nepovratnih sredstev, katere naj bi v občino pripeljal tuj partner. Kot zagotavljajo v občinski upravi, bi bila cena priključka in odvajanja ter čiščenja voda približno tolikšna kot v Novem mestu, morda nekoliko višja, glede na to, da tudi poslovni plan Komunale za leto 2001 kaže, da cena za odpadne vode v novomeški občini ni realna, saj Komunala, ki ima v pristojnosti upravljanje z odpadnimi vodami, na tem področju dela z izgubo, za kritje le-te pa bi morala biti cena občutno višja. "Sicer pa v podpis družbene pogodbe ne bomo pristali, dokler cena ne bo sprejemljiva glede na socialne razmere in dokler ne bomo dobili soglasij ministrstva za finance ter ministrstva za okolje in prostor, kamor bomo dali pogodbo v revizijo," pravi Milan Jakše, svetovalec župana v občini Šentjernejo. Sicer pa bodo ceno kubičnega metra vode potrjevali občinski svetniki na predlog direktorja in poslovnega odbora Ekološke družbe Šentjernejo, občina pa ima pravico določiti tudi ceno, ki ne bo pokrila stroškov, seveda na račun kritja razlike iz občinskega proračuna.

T. JAKŠE GAZVODA

Voda s 1. decembrom dražja

ŠENTJERNEJ - Na zadnji seji občinskega sveta občine Šentjernejo so svetniki z večino glasov brez vprašanj in pripomb podprli predlog Komunale o povečanju cen vodooskrbe. Tako se bo cena vode za gospodinjstva s 1. decembrom letos in s 1. januarjem prihodnjega leta povečala vsakič za 13 odstotkov, s čimer bo Komunala zbrala dodatna sredstva za amortizacijo. Ker naj bi se cene vode v gospodinjstvu in gospodarstvu postopoma izenačile in naj bi prišle do cene, ki bo pokrila enostavno reprodukcijo, lahko občani podprati pričakujejo tudi prihodnje leto.

B. D. G.

ZAVINEK NAJLEPŠI - Na petkovi prireditvi v gostilni Luzar v Škocjanu, ko so Fantje z vasi predstavili svojo novo kaseto, so podelili tudi priznanja in nagrade Turističnega društva Škocjan za najlepše okrašene vasi v lanskem letu. Na fotografiji: predsednik društva Jože Kaplar (desni) izročila darilo predstavniku Zavinka (levi), vasi, ki je bila po mnenju komisije ob koncu lanskega leta najlepše okrašena. Sledijo Škocjan, Stranje in Zagrad. (Foto: A. B.)

"Predihali" vseh 15 točk

Žužemberški svetniki so pred tednom dni brez posebnih zapletov obravnavali vseh 15 točk dnevnega reda

ŽUŽEMBERK - Tako so na predlog Komunale Novo mesto potrdili nove cene za oskrbo z vodo, čeprav jih je pred tem pošteno zanimalo, zakaj je ta ravno v Suhi krajini najslabša. Strinjali so se tudi s spremembo lokacijskega načrta kanalskega sistema, ki je zahtevala predstavitev čistilne na-

prave bližje k regionalni cesti Dvor-Žužemberk. Podjetniški center Novo mesto so pooblastili za pripravo regionalnega razvojnega programa ter soglasno podprli odlok o ustanovitvi in izdajanju javnega glasila občine, ki bo nosilo ime Suhokranjske poti. Potrdili so merila za dejurne prodajalne in pogoje za prodajo blaga zunaj prodajaln. Še najbolj se je zapletlo pri sklepu o razglasitvi Bobnarjevega toplarja na Cvibljah nad Žužemberkom za kulturni spomenik, a je le dobil večino opredeljenih članov občinskega sveta, kolikor je po novem potrebno pri odločanju v svetu.

Po sklepu svetnikov se bo premoženje med občinami Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Novo mesto in Žužemberk razdelilo na podlagi arbitraže. Za arbitra so imenovali odvetnika Slavka Sitarja iz Novega mesta.

ZBOR DRUŠTVA KMEČKIH ŽENA - Društvo kmečkih žena Novo mesto je imelo v nedeljo zbor članic iz novomeške, topliške in žužemberške občine. Zbor je vodila Stjepan Vidic iz Hruševca pri Straži, članice pa so pregledale delo v minulom letu in načrtovala za naprej. Pozimi načrtujejo več predavanj in izobraževanj, predvsem o urejanju okolice hiš, zdravju, zdravi prehrani, uvajanju dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, zdravstvenem in pokojniskem zavarovanju ter o kuhanju. (Foto: S. M.)

Šentjernejske črepinje

GOSTILNIŠKA POMLAD - Kljub turobnemu in ne ravno toplemu vremenu je v Šentjerneju zavel topel pomladni veter. Vsaj na področju gostinstva. Minuli vikend sta se namreč v novi preobleki z novim najemnikom oziroma lastnikom v posle podala kar dva gostinska lokala: bivši Dolenjkin in Cerjakova gostilna. Glede na to, da se bo že odprtim gostinskim lokalom še pred božičem pridružil še bife pri upokojencih, lahko mirno zapišemo, da bo tako Šentjernejo po številu gostiln sedaj resen konkurent sosednji Kostanjevici.

PRIHAJAJO AVTOBUSI IZ LETNIKOV - Sicer pa so se upokojenci domiselno lotili urejanja gostilne v svojem domu upokojencev sredi Šentjerneja. Ker denarja za takšna dela ni nikoli dovolj, so na 500 naslovov društev upokojencev po vsej Sloveniji naslovili prošnjo, če bi lahko prispevali po 5 tisoč tolarjev. Ena društva so se že odzvala in poslala ne le 5, ampak tudi po 10 tisočakov. Pa ne le to: hkrati so se napovedali, da bodo v Šentjernejo prišli na izlet z avtobusom ali dvema. Tudi to je turizem, in to brez zahtevnih in dragih projektov, a malo bolj pristen.

TELEFONOV PREMALO - V Šmarju pri Kobri so si te dni oddahnili. Tudi tam je namreč vlada prava mobilomanija in čeprav je bila ponudba telefonov za dva tolarja vsako jutro velika, ni mogla zadostiti niti povpraševanju tistih, ki so se že zjutraj pred uradnimi urami drenjali pred Kobrini vrati. Dela je bilo tako dovolj tudi za varnostnika.

Petjel'n kikirika, da bo šentjernejski občinski svet po novem mlet še bolj po moški. Dve svetnici SKD sta namreč nepreklicno in brez pojasnila odstopili.

Iz topliškega vodnjaka

KOSILNICA - Lahko je razpravljati o proračunu in postavkah ter na papirju jemati ali dodajati denarce. To je takorekoč poslanstvo občinskih svetnikov. V praksi včasih zgleda vsa stvar precej drugačna. Topliški župan, na primer, se je znašel pred težko razrešljivo uganko, ko je morala občina nenadoma kupiti kosilnico. Tako, navadno, za kosit travo. Sledi nagradno vprašanje: V katero postavko občinskega proračuna gre kosilnica?

PRAVA VPRAŠANJA - Topliški svetniki so zasuli župana z vrsto vprašanj o rebalansu občinskega proračuna. Izvoljene od ljudstva seveda zanima, kam in zakaj gre občinski denar. Kot je trdil župan pri večini vprašanj, so odgovori že zapisani v gradivu ali pa jih je že povedal na prejšnjih sejah sveta. Zdaj ni povsem jasno, čemu vprašanja. Na prvi pogled bi človek rekel, da svetniki gradiiva sploh ne berejo, iz bližje perspektive pa se kaže, da svojega župana ne znajo ali nočejo vprašati tistega, kar res želijo. Morda tudi župan noče odgovoriti tako, kot izpraševalci pričakujejo. V napetih razmerah se neposrednih vprašanj in odgovorov eni in drugi očitno izogibajo. Potem naj si pa človek misli, kaj oni mislijo.

Suhokranjski drobiž

POPIHALI SO JO - V Žužemberku je bil minuli vikend tradicionalni Miklavžev sejem. Udeležilo se ga je kar nekaj prodajalcev iz različnih krajev Slovenije, ki so upali, da ima trg Žužemberk vsaj devetdeset prebivalcev. Ko so preživeli nekaj lepih dopoldanskih sončnih ur in videli le devet Žužemberčanov, so na hitro zapustili zaspani žužemberški trg. Še najdlje je na sejmu vztrajal bife "Pod farco", še v nedeljo pa je vztrajal tudi prodajalec volnenih izdelkov iz Črnomlja.

OBDRARITEV - Miklavža na sejmu tokrat še ni bilo, bo pa zagotovo prišel v spremstvu angelčkov in parkeljnov v nedeljo v farno cerkev sv. Mohorja in Fortunata, ki je tudi sama pred kratkim dobila pomembno darilo. Za novo zidano škaro sta prispevali dve podjetji iz Žužemberka več kot pol milijona tolarjev...

CANKAR - Razdrapani Can-karjeva cesta, ki je Metličanom vse prej kot v ponos, pravzaprav niti ne more biti drugačna, kot je, saj tudi tisti, po katerem je dobila ime, ni bil ravno bogataš in je živel vse prej kot razkošno. Ali, kot bi rekli po latinsko: nomen est omen. Torej: ime pove vse.

SONČENJE - Hrvaška misica Andreja Čupor je v enem od intervjujev pred tekmovalcem za najlepšo Zemljanko povedala, da se je najlepša Slovenka Maša Merc pri sončenju na Maldivih tako opekla, da ji je opekline lajšala z mazanjem z jogurtom. Če bi imela Maša s seboj drašiško orehovo olje, ki ga izdeluje družina Pečarič, gotovo ne bi imela tovrstnih težav.

MOLČEČNOST - Na občinskem otroškem parlamentu se je razprava precej časa sukala okrog dileme, ali naj učenci naravnost povedo učiteljem, kaj je narobe s poukom in kaj si želijo ali ne. Kot se je izkazalo, se zatekajo k molččnosti predvsem zaradi tega, ker se bojijo, da bi se jim pretirano dolg jezik poznal pri ocenah. Morda pa bi se morali v šoli zgle-dotovati po sindikatih, saj sindikalni zaupnik ne sme dobiti delovne knjižice. V šoli pa predsedniku razredne skupnosti ne bi smeli primazati čveka.

OZVOČENJE - Na srečanju mladih tamburaških skupin Bele krajine na Suhorju je bilo ob napovedovanju dekleta poslušalstvo tiho kot miške, čeprav je napovedovalka govorila v mikrofoni. Šele na koncu se je izkazalo, da so bili tako tiho zato, da so sploh lahko kaj slišali, kajti ozvočenje je bilo izključeno. Šele na koncu prireditve je Silvester Mihelič st., ki je sicer sedel v prvi vrsti in je dobro slišal, dognal, da je nekaj narobe in je pritisnil gumb na ozvočenju. A zaradi tega prireditve niso ponovili. Tamburaše je bilo tako in tako veliko bolje slišati brez mikrofona.

Črnomaljski drobir

ROMANTIČNOST - V poročilu Gasilske zveze Črnomelj se jim je nostalgčno zapisalo, da gasilska vaja ni več tako romantična, kot je bila nekdaj. To so pojasnili s tem, da je danes "gasilska tehnika postala čudno zahtevna z velikimi instrumenti, kontrolnimi lučkami". Tako da ne bi kdo, ki bi se odpravil na gasilske vaje, slučajno sanjal o kakšni romantiki. Če si je želi, naj gre v Slovenski gasilski muzej v Metliki!

VPRAŠANJA - Črnomaljski svetniki so navadno na sejah sveta pri točki "vprašanja in pobude članov sveta" zelo glasni in kritični. Na zadnji seji pa je bilo zastavljeno le eno precej nedolžno vprašanje. Razloga sta lahko le dva: ali je svetnike na polovici mandata minila revolucionarnost ali pa se že pripravljajo na novoletno praznovanje in jim za probleme v občini ni kaj prida mar. Da bi težav v občini zmanjkalo, skoraj ni verjeti.

Semiške tropine

RAZSVETLJEVANJE - S semiške občinske uprave so občanom poslali vljudnostno pismo, naj pred božično-novoletnimi prazniki okrasijo in osvetlijo svoje domove. Nekaterim Semičanom se zdi vse skupaj precej čudno, zlasti zato, ker po drugi strani v občinskem središču že dolgo časa ni spodobne javne razsvetljave. Saj prav zato so občinski možje in ženske naslovili na občane apel o razsvetlitvi vasi!

JASLICE I - Semičani načrtujejo, da bodo letos v kraški jami Malikovec postavili žive jaslce. Ideja je gotovo boljša kot lani, ko so bile jaslce v naravni velikosti lesene, in sicer iz dveh razlogov: žive jaslce bodo same pazile nase in nihče jih ne bo mogel uničiti in ukrasti kot lani.

JASLICE II - Imajo pa nekateri Semičani še en predlog, kam bi lahko postavili žive jaslce: za semiško bencinsko črpalno. Tako bi ovce in koze lahko popasle vso nesnago, ki se je tam razbohotila v zadnjih letih. To pa je očitno tudi edini način, da bi se za bencinsko črpalno znebili grmovja, kopinja, kopriv in kar je še takšnih "zlahtih" rastlin.

PLAKETA - V novomeški bolnišnici so se ob letošnjem podeljevanju plaketa oddolžili tudi Plutovim z Mladice pri Semiču. Izročili so jim plaketo za dobrodelnost, po katero sta šla brata Slavko in Toni z ženama. V Semiču se s podobno zahvalo še niso spomnili na njih. Nihče ni pač prerok v lastni občini.

Bodo prebili led za oskrbnika?

V metliški Tekstilni šoli si zaradi vse manjšega vpisa v tekstilne programe že nekaj časa prizadevajo za nov izobraževalni program - Znova razpis za oskrbnika, ki je vsestransko zaposljiv poklic

METLIKA - V Tekstilni šoli Metlika, edini srednji šoli v občini, se v letošnjem šolskem letu za pomočnika konfektarja, šiviljo-krojača in konfekcijskega modelarja v osmih oddelkih izobražuje sto dijakov in dijakinj. Pred leti pa jih je bilo kar 230. Skromno zanimanje za tekstilne poklice je posledica razmer v tekstilni industriji. Zato pa se v metliški Tekstilni šoli še kako zavajajo, da bodo morali začeti še s kakšnim programom.

Že v preteklem šolskem letu so po osnovnih šolah predstavljali program oskrbnika, a se je žal zanj ogrelo premalo osmošolcev. Vendar na Tekstilni šoli niso vrgli puške v koruzo, saj so prepričani, da je oskrbnik po eni strani najbolj soroden poklicem, za katere že izobražujejo. Po drugi strani pa je zaradi znanja, ki ga pridobijo dijaki, zelo zaposljiv. Po končanem šolanju lahko namreč opravljajo raznovrstna dela v storitvenih dejavnostih, obrti, gospodinjstvu,

Vabila dedka Mraza

METLIKA - Pretekli teden je Občinska zveza prijateljev mladine (OZPM) Metlika poslala vsem predšolskim otrokom vabila dedka Mraza, s katerimi bodo v zadnjih decembrskih dneh dobili od njega darila. Če kateri od otrok iz metliške občine, star od enega leta do vstopa v šolo, vabila ni dobil, naj se starši oglasio v pisarni OZPM Metlika na CBE 23 ali po telefonu 30-60-360.

Zmorejo rešiti težave?

Podzemeljski in metliški osmošolci na otroškem parlamentu o svojih težavah ter o tem, kako naj bi jih reševali

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika je pred tednom dni pripravila v Metliki občinski otroški parlament. Za letošnje geslo so si mladi izbrali "Hočem, torej zmorem", metliški in podzemeljski osmošolci pa so govorili o svojih težavah ter o tem, kako jih rešujejo.

Na prvo mesto so postavili stres v šoli, ki ga povzroča strah pred kontrolnimi nalogami. "Če med poukom nagajamo, nam učitelji zagrozijo s težjimi tihimi vajami. Potem nas je strah in pišemo še slabše. Učitelji bi morali biti tudi bolj poučeni, kako nas naj pripravijo k poslušanju. Če njihova razlaga ni zanimiva, jih ne poslušamo, ampak se ukvarjamo s svojimi stvarmi," so bili kritični učenci. Potožili so tudi, da jih učitelji poznajo predvsem po ocenah, če pa se glede učiteljev potožijo psihologinji, jim ta pove, potem pa so učitelji jezni na učence. Rešitev vidijo v anonimnih anketah, v katerih bi zaupali svoje težave, pa v debatnem krožku, ki naj bi ga vodila prijazna učiteljica, ki ji zaupajo.

Predvsem pa bi morale biti daljše tudi razredne ure.

Mladi se o svojih težavah pogovarjajo s starši, prijatelji, starejšimi brati in sestrami, stariji starši ali prijaznimi sosedi. Velikokrat jim pomaga že, da jim kdo prisluhne in jih razume. Naletijo pa tudi na neustrezno sporazumevanje z odraslimi, ki da jih ne sprejemajo takšnih, kot so, ampak jih primerjajo z drugimi. Da pa bi se mladi izognili kajenju, uživanju alkohola in mamili, bi po mnenju Metličanov in Podzemeljcev morali bolje zapolniti prosti čas. Včasih pa jim za to, da bi se izognili tem razvadam, zmanjka tudi samozvesti, ki je je velikokrat premalo zaradi slabih ocen. Razpravljajci so se dotaknili še revščine, čeprav je po njihovem zgrešeno, da je za mnoge pomembnejše, kakšni so ljudje na pogled in ne po srcu. "So primeri, da so učenci izločili iz svoje družbe revne. A tudi slednji se, potem ko so neuspešni pri navezovanju stikov, zaprejo vase," se povedali osmošolci.

M. B.-J.

Pogled mladih na razvoj Semiča

V Semiču ustanovili študijski krožek "Razvoj Semiča", v katerem so sile za razvoj svojega kraja združili mladi izobraženci - Vrata odprta za vse, ki bodo po šolanju živeli in delali v Semiču

SEMIČ - Septembra je pričel v Semiču z delom študijski krožek, ki so ga poimenovali "Razvoj Semiča". V njem so se za začetek zbrali študenti in visoko izobraženi mladi Semičani, med katerimi so nekateri že končali ali pa nadaljujejo magistrski študij, po končanem šolanju pa želijo živeti in delati v Semiču. Sicer pa je krožek odprt za vse, ki jim ni vseeno, kakšna bo prihodnost njihovega kraja.

Poglavitni namen članov krožka je oblikovati vizijo kraja, kot si jo sami predstavljajo, se vključiti v delo društev in šole ter v krožku dobiti informacije, ki jih v življenju še kako potrebujejo, a jim jih šola ni dala. "Odločili smo se, da bomo najprej pregledali vse že izdelane razvojne projekte za našo občino, na njihovi osnovi ter na podlagi lastnih predlogov pa bomo oblikovali svoje poglede na razvoj kraja. Seveda smo pripravljani sodelovati tudi pri uresničevanju teh projektov," pravi mentorica študijskega krožka Margita Stariha, ki opravlja magistrski študij podjetništva.

Seveda pa v krožku ne premelevajo le, kaj bi bilo potrebno narediti, ampak so se takoj lotili dela. Tako bodo za šolarje pripravili praznični program med božičem in novim

letom ter računalniško opismenjevali otroke in odrasle. Zbirali bodo informacije o turistični po-

Margita Stariha

ja Klemenčič, ravnateljica Poklicne in tehniške šole za storitvene dejavnosti iz Velenja. Priznala je, da so si tudi pri njih morali zelo prizadevati, da so ljudje sprejeli program oskrbnika, danes, ko poteka že 11. leto, pa je povpraševanje delodajalcev po dijakih s tem poklicem veliko, saj gre za dober in uporaben kader na trgu delovne sile. V Metliki upajo, da bodo tudi pri njih letos prebili led ter da bo končno stekel nov program, saj bi bila velika škoda, da bi morali srednjo šolo, ki izobražuje že 33 let, zaradi premajhnega vpisa v tekstilne programe zapreti.

M. BEZEK-JAKŠE

Prišel se je Veseli december

METLIKA - V metliški občini so se prireditve v okviru Veselega decembra pričele v nedeljo, 3. decembra, z Miklavževim vlakom. Danes, 7. decembra, bodo ob 16. uri otroci na osnovnih šolah v Podzemlju in na Suhorju izdelovali čestitke, jutri ob isti uri pa še v sejni sobi na metliškem Pungartu, medtem ko bo ob 19. uri v Ljudski knjižnici Metlika Nina Bednaršek predavala o potovanju po Indoneziji. V nedeljo, 10. decembra, bo v metliški športni dvorani ob 15. uri vesela plesna delavnica za učence nižjih, uro pozneje pa še za učence višjih razredov. Naslednji dan bo ob 16.30 v otroškem vrtcu lutkovna igrice z ustvarjalno delavnico, v torek, 12. decembra, pa bodo ob 15. uri izdelovali novoletne okraske v gradaški knjižnici.

Srečanje plesnih skupin

GRADAC - Metliška območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti in KUD "Oton Župančič" iz Gradca pripravljata v petek, 8. decembra, ob 19. uri v gradaškem kulturnem domu območno srečanje plesnih skupin.

Najprej ogorčeni, potem pomirjeni

Prebivalci Vranovičev pisno protestirali zaradi predloga sklepa, da niso upravičeni do nikakršne odškodnine - Sprememba sklepa jih je pomirila - Župan se bo še naprej dogovarjal z njimi

ČRNomeLJ, VRANOVIČI - Vaški odbor Vranovičev je pred dvema letoma zahteval rento zaradi bližnje deponije komunalnih odpadkov, in sicer 20 odst. od bruto izkupička deponije. Zaradi ekoloških vplivov po saniranju deponije naj bi odškodnino prejeli še desetletje po njenem zaprtju. Vendar pa doslej ni bilo strokovno dokazano, da bi deponija škodljivo vplivala bodisi na okolje ali na zdravje prebivalcev.

Poleg tega so z ministrstva za okolje in prostor pojasnili, da ni mogoče govoriti o individualnih rentah ali odškodninah ljudem, ki

KNJIŽNICA ODPRTA TUDI V NEDELJO - Metliška Ljudska knjižnica je bila ena redkih v Sloveniji, ki je odprla vrata 3. decembra, na nedeljski popoldan ob 200. obletnici rojstva pesnika Franceta Prešerna. Knjižničarji so bili presenečeni nad velikim obiskom v knjižnici. Prav tako so bili nad ponudbo navdušeni obiskovalci, saj so si lahko ogledali priložnostno razstavo o Francetu Prešernu (na fotografiji), razstavo knjig za družinsko branje, brali knjige, časopise, revije, si ogledali nekaj filmov, igrali družabne igre in še marsikaj. Kar nekaj pa se jih je vpisalo v knjižnico, ki jim je podarila enoletno brezplačno članarino. (Foto: M. B.-J.)

70 TAMBURAŠEV - Metliška izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti je na prvi decembrski dan pripravila v suhorskem kulturnem domu srečanje mladih tamburaških skupin Bele krajine. Nastopili so tamburaški orkester Glasbene šole Črnomelj, tamburaška skupina KUD "Oton Župančič" iz Gradca, tamburaški folklorne skupine "Ivan Navratil" iz Metlike in tamburaški osnovnih šol Dragatuš in Stari trg (na fotografiji). Okrog 70 nastopajočih je igralo belokranjske ljudske in ljudske pesmi mnogih drugih narodov, zabavno glasbo in še kaj. Toliko mladih tamburašev pa je hkrati dokaz, da tamburaštvo v Beli krajini še ne bo zamrlo in to je spodbudno. Zasluga za to gre nedvomno mladim, a v tamburaštvu še kako preizkušenim vodjem Silvestru Miheliču ml., Petru Jakši in Antonu Grahku, medtem ko je bil za vodjo metliških tamburašev Mateja Matkoviča to eden prvih, a uspešnih nastopov. (Foto: M. B.-J.)

si pa je v zadnjih letih vas v novem razcvetu. V zapisu, kjer so utemeljevali upravičenost do odškodnine, so med drugim poudarili, da je renta osnova za nadaljnji razvoj in ureditev vasi, ki bi bila tako in tako potrebna, ter hkrati poplačilo za neprijetne vplive v preteklosti, kot so smrad, dim in brskanje Romov po smeteh. Strinjali pa so se s predlogom krajevne skupnosti.

Vranovičani so se glede na predlagani sklep, ki naj bi ga na seji pred tednom dni sprejeli svetniki, odločili, da se tudi sami udeležijo seje. Napovedovali so, da bo šlo tudi na nož, če bo potrebno. A podžupan Andrej Kavšek, ki je vodil sejo, je predlagal nov sklep, in sicer, da zadolžijo župana, da se še naprej pogovarja in dogovarja z vaškimi Vranovičev in glede na možnosti v proračunu upošteva njihove želje. Svetniki so sklep sprejeli brez razprave, očitno pa so se z njim strinjali tudi Vranovičani, kajti s seje so po triurnem čakanju na "svojo" točko odšli brez besed.

M. BEZEK-JAKŠE

Predstavitve pesmi Amaliye Povše

ČRNomeLJ - Zveza kulturnih društev občine Črnomelj pripravlja v soboto, 9. decembra, ob 18. uri v dvorani črnomaljskega pastoralnega centra predstavitev pesniške zbirke "Iz dna srca" Amaliye Povše iz Ručetne vasi. Z avtorico se bo pogovarjala Mojca Molan, ki bo tudi predstavila nekaj pesmi, za popestritev programa pa bo poskrbela tamburaška skupina KUD Dobroč iz Dragatuša.

LITERARNO-GLASBENI VEČER - Kočevska območna izpostava Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti in Klub literatov Kočevske sta v nedeljo zvečer pripravila v hotelu Valentin literarno-glasbeni večer. Gosta sta bila Esad Babačić, ki je v pogovoru s Davidom Sušlom predstavil svojo zadnjo, 6 ali 7 - kot se sogovornika nista mogla zediniti - pesniško zbirko *Kiti se ne napihujejo*, ter kočevski kantavtor Andraž Hribar. (Foto: M. L.-S.)

Slab odziv podjetnikov

V Kočevju so prejšnji četrtek pripravili že 3. srečanje

KOČEVJE - Prejšnji četrtek zvečer je v President klubu v Kočevju potekalo že 3. srečanje podjetnikov s kočevsko-ribniškega konca. Tako kot na predhodnih dveh, ki sta ju organizirala Podjetniško-informacijski center in Združenje podjetnikov Kočevske, pa je bila tudi na tokratnem udeležba dokaj skromna.

"Srečanja so v prvi vrsti namenjena druženju podjetnikov, njihovem medsebojnemu spoznavanju ter izmenjavi znanja in izkušenj," pravi predsednik upravnega odbora Združenja podjetnikov Kočevske Janez Košir. Prvo srečanje so organizirali pred tremi tedni, vendar pa se kočevski in ribniški podjetniki ter obrtniki, katerim so srečanja namenjena, temu še niso privadili. Drugače si namreč, kot pravi Košir, slabega odziva podjetnikov ne zna pojasniti. Naredili naj bi namreč vse, da bi bila srečanja, ki naj bi postala redna oblika druženja podjetnikov vsak četrtek, uspešna: v President klubu so v dogovoru z lastnikom Jožtom Henigmanom našli za to primeren prostor, o srečanjih obveščajo preko lokalnega radia Univox, zanimive in koristne za vse, ki se ukvarjajo s proizvodno, trgovsko ali storitveno dejavnostjo, pa so tudi teme srečanj. Tema prvega je tako bila "Izjava o varnosti za oceno tveganja", drugega "Kako pred koncem leta spoznati poslovno stanje svoje dejavnosti", na zadnjem, prejšnji četrtek, pa so predstavili računalniški računovodski program Birokrat ter se pogovarjali o poslovnih darilih ob novem

Janez Košir

Konkurenca ni sovražen pojav!

S programsko-volilne seje skupščine območnega združenja RK Kočevje - Dosedanji predsednik Mihael Petrovič bo tudi vnaprej

KOČEVJE - Na programsko-volilni seji skupščine območnega združenja Rdečega križa Kočevje minuli ponedeljek so po izvolitvi delovnega predsedstva in ostalih organov skupščine ter sprejemu poročila o delu za letošnje leto in programa dela za prihodnje razrešili dosedanjega območnega in nadzorni odbor ter častno razsodišče in izvolili nove organe. Novi predsednik območnega odbora je postal dosedanji predsednik Mihael Petrovič, ki je na čelu kočevskega RK tako že preko 30 let.

Z izvolitvijo novega območnega odbora se v kočevskem območnem združenju RK ni skoraj nič spremenilo, saj je podobno kot kar zadeva predsednika tudi z ostalimi člani odbora. To pa je bila tudi ena prvih Petrovičevih ugotovitev, katere posledica je bila izražena potreba, da bi bilo potrebno združenje pomladiti. Ob tem je pozdravil na seji prisotne člane podmladka RK in njihovo mentorio Drago Gornik ter pohvalil njihovo delo, dodal pa, da bo potrebno še več postoriti na popularizaciji RK in njegovega izrazito humanitarnega

letu. "Za vsa predavanja se trudimo dobiti domače strokovnjake, saj je med drugim naš namen tudi, da domačim podjetnikom pokažemo, kakšna podjetja imamo in s čim vse se ukvarjajo," pravi Košir. Prejšnji četrtek se je tako ob izbrani temi predavanja predstavilo podjetje B-Soft, d.o.o., iz Kočevja, zbranim pa so se z razstavo svojih izdelkov predstavili tudi nekateri kočevski izdelovalci domače in umetne obrti, katerih izdelki so primerni za poslovna darila. Tako času primerna tema, kot je obdobje vnanje ob novem letu, pa bo tudi tema današnjega srečanja, saj se bodo na njem pogovarjali o tem, kako izvesti popis blaga in premoženja ob koncu leta.

M. L.-S.

Televizija Loški Potok žal nazaduje

Širitve ne bo?

LOŠKI POTOK - Čeprav lokalna televizijska postaja oddaja več kot dve leti, se program ni kaj prida spremenil. Pravih oddaj ni veliko, še vedno pa je največ obvestil in reklam. Čeprav imajo prostor za primeren studio, ni denarja za opremo in ljudi. Sistem vzdržuje uni. dipl. ing. elektrotehnike Dušan Debeljak, ki tudi sicer odpravlja napake na kabelskem televizijskem omrežju. Del v povezavi z oddajami pa ne misli več opravljati zastoj.

Ker je ustanoviteljica občina, bi lahko poskrbela za določeno stimulacijo. Debeljak je pred kratkim občinskemu svetu ponudil rešitev teh problemov in pogodbo o nagajevanju, česar pa svetniki niso sprejeli. Sprejem programa je mogoč samo v KS Loški Potok, medtem ko je širitev sistema v KS Draga po mnenju nekaterih članov programskega sveta še vprašljiva. To seveda krajanom Dragarske doline ni pogodu. Žal izračuni kažejo, da bi bilo premalo priključkov, da bi bila gradnja smiselna in upravičena.

A. K.

Za komasacije 90 odst. lastnikov

V ribniški občini bodo pričeli s komasacijskimi postopki na Dolenjevaškem polju - Visoki odstotki soglasja zbrani tudi drugod

RIBNICA - Po javnih obravnavah, ki jih je organizirala ribniška občina o predlogu komasacij v začetku maja v Dolenji vasi, Nemški vasi in Jurjevici, so v prvih dneh oktobra opravili po vseh skupnostih katastrskih občin Dolenja vas, Nemška vas in Prigorica dodatne predstavitve. Rezultat teh aktivnosti je, kot je povedal v ponedeljek ribniški župan Jože Tanko, da bodo s komasacijskimi postopki, ki jih bo v celoti financiralo ministrstvo za kmetijstvo, pričeli na Dolenjevaškem polju.

"V 14 dneh bomo skupaj s komasacijskim odborom opravili postopek zakoličenja, nato pa bo postopek prevzela upravna enota, ki bo izdala odločbo o uvedbi komasacijskega postopka," je povedal Tanko o aktivnostih, ki jih bodo opravili na območju Dolenjevaškega polja še pred iztekom letošnjega leta. V katastrski občini Dolenja vas je po že opravljenem združevanju raztresenih zemljišč za lažjo obdelavo od skupno 418 hektarjev, s katerimi je gospodarilo 567 lastnikov, za usklajevanje v komasacijskem postopku ostalo še 293 hektarjev zemljišč, vendar pa ne z dosti manj lastniki. "Za komasacije se je odločilo 90 odstotkov lastnikov vseh zemljišč, oziroma povedano drugače: na 293 hektarjev velikem območju, ki se bo komasiralo, smo zbrali soglasja za

265 hektarjev zemljišč," je povedal Tanko.

Celotno območje, ki ga zajema predlog komasacij, ki ga je izdelala ribniška občina, meri 2.500 hektarjev, ti pa so v lasti 2.100 lastnikov. "Edina katastrska občina, kjer do sedaj nismo naredili še nič, je

Jože Tanko

"Sodnik za prekrške v malem"

V ribniški in sodrški občini so že vidni rezultati dela občinske inšpektorice - Brez pristojnosti glede črnih gradenj

RIBNICA - V ribniški občini že približno pet mesecev dela občinska inšpektorica Tatjana Dečman Žagar. V dogovoru z občino Sodrška dela en dan v tednu v sodrški občini, v obeh občinah pa so rezultati njene dela že vidni.

Kljub precejšnjemu številu občinskih odlokov imajo v ribniški občini trenutno le 10 do 12 odlokov, katerih izvajanje je možno nadzorovati. Vsi ostali so, kot pravi Dečmanova, že starejšega datuma, s kaznimi, ki so izražene še v dinarjih. Kljub temu, pa ji dela ne manjka. Do sedaj je obravnavala že 114 zadev, od katerih jih je rešila 24. "V določenih primerih so zadoščala samo opozorila, v nekaterih pa je bilo potrebno izdati odločbo," pojasnjuje in dodaja, da je občinski inšpektor po novem "sodnik za prekrške v malem". Najvišje kazni, ki jih lahko izreka po veljavnih občinskih odlokih, kadar so ti kršeni, se gibljejo od 30 tisoč do 50 tisoč tolarjev za fizične osebe in 150 tisoč do 200 tisoč tolarjev za pravne osebe. V kolikor se kaznovani na odločbo občinskega inšpektorja pritožijo, pritožbo rešuje sodnik za prekrške.

Primerov hujših kršitev odlokov še ni imela, so pa bili, kot pravi, kršeni že več ali manj vsi odloki in med njimi najpogostejše odloke o urejanju in varovanju okolja. "Gre za odlok, ki zajema vse od kampiranja, preko skladiščenja stvari, do sekanja dreves po parkih," pojasnjuje. Veliko je bilo tudi kršitev odloka o občinskih cestah oziroma o varstvenem

Tatjana Dečman Žagar

pasu občinskih cest. Pri tem ji veliko pomaga policija, saj ukrepa na osnovi njihovih zapisnikov. Sicer pa, kot pojasnjuje, ukrepa tudi na osnovi prijav občanov in to tudi v primeru, ko gre za črne gradnje, ki sicer niso v pristojnosti občinske inšpekcije. Če dobi prijavo o črni gradnji, je namreč po zakonu o upravnem postopku dolžna narediti zapisnik in posredovati prijavo gradbenemu inšpektorju. "Državna inšpekcija pa ni dolžna obvestiti občine o tem, kako je ukrepala," pojasnjuje in dodaja, da zato občine ne razpolagajo z natančnimi podatki o črnih gradnjah, za katere v Ribnici ocenjujejo, da je samo večjih okoli 50.

M. L.-S.

Upokojenci vabijo na predavanje

LOŠKI POTOK - V nedeljo, 10. decembra, ob 15. uri bo v osnovni šoli na Hribu predavanje o najpogostejših obolenjih in zdravem načinu življenja. Predavanje sicer organizirajo upokojenci, vabijo pa vse občane ne glede na starost.

PRIZNANJA RK SLOVENIJE - Na pobudo članov območnega odbora kočevskega združenja RK je RK Slovenije podelil direktorju Doma starejših občanov Kočevje Jožetu Novaku srebrni znak RK, kočevskemu županu Janku Vebru in Mihaelu Petroviču pa zlata znaka RK Slovenije. Na posnetku: nagajenci skupaj s sekretarko OO RK Kočevje Jožico Klarič (Foto: M. L.-S.)

Jurjevica," je povedal Tanko in dodal, da tu pričakuje največ težav, saj obstaja najmanjša stopnja soglasja. Povsod drugod so namreč, kot je povedal, razmeroma visoki in ugodni odstotki soglasja. "V Prigorici je doseženo 30-odstotno soglasje, v Goriči vasi okoli 50, v Rakitnici, kjer smo s predstavkami začeli šele oktobra, pa je celo že 60-odstotna soglasnost," je povedal. Dodal je, da bodo zato z aktivnostmi za uvedbo postopkov komasacij nadaljevali tudi v ostalih katastrskih občinah, pričeli pa bodo z njimi, ko bodo predvidoma septembra ali oktobra prihodnje leto, če v usklajevalnih postopkih ne bo zapletov, s postopkom komasacij na Dolenjevaškem polju končali. "Cilj komasacij je, da se sedanje število parcel zmanjša vsaj za dva- do trikrat, da bodo parcele od štiri- do petkrat večje kot do sedaj ter da se bo zmanjšalo število lastnikov," je še dodal ob pojasnilu, da gre za zelo velik projekt, za katerega uradni postopek zahteva visoko stopnjo usklajevanja.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Dobili odlagališče odpadkov

VIDEM-DOBREPOLJE - V Dobrepolju so dobili nov center za ravnanje s komunalnimi odpadki, ki je skupni projekt občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Primerno lokacijo je JKP Grosuplje začelo iskati pred štirimi leti in kot najboljšo možnost so izbrali Špajo dolino, ki leži med občinama Grosuplje in Ivančna Gorica. V Dobrepolju upajo, da se bodo s tem znebili problemov črnih odlagališč. Investicijska vrednost znaša 420 milijonov tolarjev, kar 40 odstotkov od tega je prispevalo ministrstvo za okolje in prostor, ostalo pa vse tri občine z ozirom na število prebivalstva. Ker proračun občin ne zadostuje za takojšnjo poravnano stroškov, so v ta namen dobile ekološki kredit.

Srečanje ravnatelj

VELIKE LAŠČE - Konec novembra je Zavod Republike Slovenije za šolstvo sklical regijsko srečanje ravnateljstev tistih osnovnih šol, ki so uvedle devetletno osnovno šolo že v prvem krogu. Pogovarjali so se o načrtovani dinamiki uvajanja in spremljanja devetletke v prvem, drugem in tretjem krogu. Vsak ravnatelj je poročal o problematiki organiziranja dela, izboru in uspešnosti učiteljev, načrtovanju in izvajanju pouka, sodelovanju v projektnem timu na šoli, posebnostih pri delu z drugo generacijo ter delu s starši in finančnih problemih. Srečanja med ravnatelji potekajo vsakič na drugi šoli in pripomorejo k boljšemu sodelovanju in izmenjavi izkušenj.

Pomoč družini na domu

VIDEM-DOBREPOLJE - Starejši od 65 let, ki lahko le še delno skrbijo za svoje potrebe, in invalidi imajo možnost pomoči na domu, ki jo izvajajo tudi v občini Dobrepolje preko CSD Grosuplje. V ta namen imajo zaposleno delavko, ki omogoča pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, gospodinjstvo pomoč in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Pomoč na domu je zaenkrat še financirana iz občinskega proračuna.

PRVI SOSED - V novi stavbi na Trgu zbora odposlancev 66 a v Kočevju, ki je zrasla v le dobrih štirih mesecih na mestu nekdanje avtopralnice AMD Kočevje, so v soboto dopoldan odprli prodajalno tekstila in galanterije domačih in tujih proizvajalcev. Novo trgovino Tkanine, d.d., iz Celja je v njeno življenje v Kočevju pospremil z nagovorom sam kočevski župan Janko Veber, k slovesnemu vzdušju je prispevala Pihalna godba Kočevje, za zabavo pa sta poskrbela Andraž Hribar in Ziga Bižal. Da so bili zadovoljni vsi tudi kupci, so poskrbeli v trgovini z otvoritvenim popustom, in če je pri tem koga morda malce preveč zaneslo in mu je zmanjkalo denarja, to ni predstavljalo nikakršnega problema. Na hitro je skočil do trgovinina prvega sosedu, Ljubljanske banke!

NA VRAT NA NOS - Na zadnji seji kočevskega občinskega sveta prejšnji mesec svetniki niso bili nič kaj veseli županovega predloga, da dnevni red seje razširijo z obravnavo podpisa listine o po-bratenju občine Kočevje z mestom Halluin iz Francije. Vendar pa so se kljub nezadovoljstvu nekaterih, da zadeve spet sprejemajo "na vrat na nos", odločili, da bo občina Kočevje podpisala listino o pobratenju, saj je to sodelovanje, ko je zapisal župan Janko Veber v obrazložitvi predloga za razširitev dnevnega reda, pogoj za vključevanje v projekte Evropske unije. Pa naj pobratenju - od tega bo uradno prišlo s podpisom listine to soboto - potem še kdo nasprotuje, če si upa!

Ribniški zobotrebci

NEVEDNOST - Jutri, ob 19. uri, bo v predavalnici Miklove hiše v Ribnici predavanje dr. Matjaža Vesela na temo "Pogled s slike. Nikolaj Kuzanski in "podoba Vsevidnega". Ob tem, da verjetno le redko kdo ve, kdo je bil Nikolaj Kuzanski (1401-1464), mu je ob prebiranju tega povabila ob imenu predavatelja in kraja predavanja po vsej verjetnosti docela razumljiva le beseda "nevednost". Je pa to seveda samo razlog več, da jutri zvečer obiščete Miklovo hišo!

Kostelski rižni

DUHOVITI GOST - Petkove kostelske svečanosti ob podelitvi priznanj za najlepše urejeno kostelsko hišo se je udeležil tudi predsednik Turističnega društva Višnja Gora Pavel Groznik, ki je med drugim povedal, da podobno tekmovanje načrtujejo pri njih že nekaj časa, zamislili pa še niso uresničili, česar je kriv njihov simbol - z verigo priklenjeni polž. Pohvalil se je, da imajo pri njih gotovo najlepše urejeno smetišče, ki sploh ni onesnaženo, saj Višnjani odpadke raje odlagajo drugod. Njegova izvajanja so bila tako duhovita, da mu poslušalci niso zamerili, ker je vsakič pet ali deset minut ponovil, da že predolgo govori in da mora končati, te objube pa kar ni in ni mogel uresničiti.

VEŠ ZA TURISTE - Za ta praznik turizma v Kostelu so odprli tudi bolj ali manj urejene nekatere kostelske objekte oziroma zanimivosti, namenjene predvsem turistom, in sicer kamen Kurja glavica, Gauge in Hribsko plezalno steno. Podrobneje bomo o teh zanimivostih še poročali. Tokrat naj zapišemo še, da Gauge niso namenjene obupancem, da bi se na njih obešali, in da na Kurji glavici ne sekajo več glav kosičom. Na Plezalno hribsko steno pa naj bi se ne podajali brez ustrezno usposobljenega vodiča, saj je stena sicer res kratka, a je med najzahtevnejšimi v Sloveniji. O teh kostelskih dosežkih so izšle tudi zloženke oziroma prospekti, ki so delo Petra Svetika in profesorja dr. Staneta Južniča.

ODKRILI DOMAČEGA PESNIKA - Na turistični svečanosti se je predstavil tudi domači pesnik Marjan Obranič, ki v kostelskem narečju pesni že več let, odkrili pa so ga šele letos, kar je bilo, menda, izredno težko, ker izvira iz glasbene družine. Recitacije svojih pesmi je spremljal s kitaro kar sam avtor. Seveda je kar sam pesmi prevedel v slovenščino, da so bile razumljive tudi gostom.

Z izvozom že več kot polovico

V Trimu so v letošnjih desetih mesecih z izvozom ustvarili 58 odstotkov celotnega prihodka, to pa je za polovico več kot v enakem času lani - Z novinarske konference

TREBNJE - Glavna direktorica trebanjskega Trima Tatjana Fink je na torkovi novinarski konferenci povedala, da so v največjem podjetju v trebanjski občini v desetih mesecih letošnjega leta dosegli realizacijo v višini 9,9 milijarde tolarjev, kar je skoraj 18 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Letos se je pomembno spremenila struktura prodaje, saj izvozni prihodek predstavlja 58 odstotkov celotnega prihodka in se je na lansko enako obdobje povečal za polovico. Direktorica Finkova je še napovedala, da pričakujejo letos okoli 400 milijonov tolarjev dobička.

Po proizvodnih programih se je najbolj povečala prodaja lahkih gradbenih plošč. V prvih desetih mesecih so izdelali skupaj 1.072.000 m² izoliranih in neizoliranih streh in fasad. Glavni kupci Trima so bili letos iz Slovenije, Švedske, Avstrije, Češke, Nizozemske, Nemčije in Hrvaške. Trimovci svoje izdelke prodajajo že v 29 državah. Pridobili so nova strateška partnerja IKEA in Continental. Za Mercator v Sarajevu so zgradili v pičlih štirih mesecih prodajni center, ki se razprostira na 13.000 m², kar je eden največjih dosežkov v zadnjem času. Za avstrijske in nemške

operaterje mobilne telefonije so dobavili 500 kabin kontejnerjev in kuhinj za belgijsko ter avstrijsko vojsko.

V Trimu so letos veliko vlagali v proizvodnjo jeklenih konstrukcij. Investicija je zajemala izgradnjo novega objekta in postavitev nove sodobne tehnologije. Skupna vrednost naložbe je znašala 846 milijonov tolarjev, od tega samo letos 594 milijonov tolarjev. V informacijsko tehnologijo so vložili 100, v odkup zemljišč 60, v ostalo

proizvodno opremo pa 110 milijonov tolarjev.

V letošnjem letu so zaključili že 60 projektov izboljšav in s tem prihranili preko 50 milijonov tolarjev. V Trimu ves čas skrbijo za okolje, da pa lažje prodajajo svoje izdelke v tujino, so pridobili certifikat 14001. Ponovno so se prijaviili za poslovno odličnost po evropskem modelu.

P. P.

Glas o slovesu Lisce od borze

SEVNICA - Predsednik uprave sevnjske Lisce, Viljem Glas, je potrdil verodostojnost izjave, ki jo je dal Financam, 1. slovenskemu poslovnem časniku, da bodo delničarji Lisce 19. decembra na seji skupščine odločali tudi o umiku delnic družbe z ljubljanske borze. Glas je povedal: "Za umik delnic smo se odločili, ker je približno 97 odstotkov delnic družbe v rokah petih lastnikov (AFP, Perspektive, Akademusa, Hypo Alpe Adria banke in Banke Celje). Ti pa ne načrtujejo trgovanja z delnicami Lisce. Trenutno ne načrtujemo preoblikovanja delniške družbe Lisce v družbo z omejeno odgovornostjo, ni pa izključeno, da bo kdaj od tega prišlo. Lisca ima še vedno 150 delničarjev. Pričakujemo, da bodo delnice družbe umaknjene z borze, saj vsem delničarjem, ki se ne strinjajo z umikom, predlagamo odkup delnic."

P. P.

Ptujčani s komedijo Svobodno razmerje

TREBNJE - V Kulturnem domu Trebnje bo 16. decembra, ob 17. in 20. uri, gostovalo Ptujsko gledališče s komedijo Svobodno razmerje. Informacije in vstopnice dobite v prodaji v pisarni Območne izpostave Sklada za kulturo Trebnje, Kidričeva 2 ali po telefonu 348-12-50.

Prednovoletno srečanje gasilk

TREBNJE - V soboto, 9. decembra, ob 17. uri se bodo v dvorani gasilskega društva Trebnje zbrale gasilke prostovoljnih gasilskih društev trebanjske gasilske zveze. Po predavanju Helene Mrzlikar bo družabno prednovoletno srečanje ob hrani in glasbi Simona Cegljarja iz Velikega Gabra.

Povabilo tajnicam in poslovnim sekretarkam

TREBNJE - Klub tajnic Trebnjega in okolice organizira prvo letno skupščino, ki bo 8. decembra s pričetkom ob 18. uri na Centru za izobraževanje in kulturo Trebnje. Na skupščini bodo tajnice poročale o svojem dosedanjem delu in sprejele načrte za naslednje obdobje, zato so vljudo vabljene vse tajnice in poslovne sekretarke. Za dodatne informacije se lahko obrnete na Center za izobraževanje in kulturo Trebnje na Natašo Avguštinčič ali pa na predsednico kluba Zdenko Novak, in sicer na telefonu 07 34 60 211.

Obnova pošt v sevnjski občini

Pošta Slovenije PE Novo mesto načrtuje obnovo pošte v Šentjanžu, v letu 2003 obnovo pošte v Krmelju - Posodobitve notranje opreme sta potrebni pošti na Blanci in Studencu

SEVNICA - Direktor poslovne enote Pošte Slovenije v Novem mestu Karel Kapš je na Občini Sevnica na sestanku s tremi posavskimi župani predstavil stanje poštnega omrežja v vsaki posavski občini posebej. Glavna značilnost poštnega omrežja v Sevnici je velika gostota omrežja, saj pride na eno pošto le 572 gospodinjstev, kar je le 47 odst. slovenskega povprečja, ki je 1214 gospodinjstev.

Pošta na treh lokacijah, v Tržišču, Boštanju in Sevnici, posluje v lastnih prostorih, ostali so v najemu. V naslednjih letih planirajo izgradnjo nove pošte v Loki, saj kvalitetna obnova na obstoječi lokaciji ni možna. Obnovo prosto-

rov in opreme načrtujejo na pošti v Šentjanžu, kjer bi ob tej priložnosti želeli pridobiti tudi lastništvo. Po ureditvi lastništva načrtujejo v letu 2003 tudi obnovo pošte v Krmelju, posodobitve pa sta prav tako potrebni že 15 let stari opremi na pošti na Blanci in Studencu. Pošta bi rada postala lastnik in ne najemnik prostorov, kjer posluje. Po besedah direktorja sevnjske občinske uprave, Zvoneta Košmerla, so se pogovarjali tudi o odpiranjem pošte in o vsakodnevni dostavi pošiljk v vse kraje sevnjske občine.

P. P.

32 milijonov tolarjev za plazove

Občina Sevnica bo letos uspešno zaključila sanacijo 15 večjih in manjših plazov v skupni vrednosti 32 milijonov tolarjev - Pridobili in razdelili 52.387.166 tolarjev za škodo po suši

SEVNICA - V skladu z zakonom o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic suše, neurja s točo, plazenja tal in sluzenja morja v letu 2000 in navodili Državne komisije za sanacijo je Občina Sevnica pripravila končno oceno škode v kmetijstvu, povzročene s sušo v letu 2000. Predmet cenitve je bila direktna škoda oziroma izpad pridelka v tekoči kmetijski proizvodnji.

Kulture s prizadetostjo do 30 odstotkov so izločili iz popisa, saj je mogoče takšen izpad z ustreznimi agrotehničnimi ukrepi omiliti. Za škodo, nastalo v obdobju julij - september, je komisija kot izhodišče upoštevala stopnjo poškodovanosti, ki jo je pripravil pristojni kmetijski zavod. Škodo so ocenjevali na podlagi prijav 809 oškodovancev, ob upoštevanju zemljiškega katastra, hektarskega donosa, enotnega cenika in stopnje poškodovanosti na zemljiščih v lasti oškodovancev ali na zemljiščih v najemu. Končna ocena

NASTOPOJOČI - Člani KUD Klas Mirna po zaključku predstave; avtorica besedila Petra Krnc je na sredini s šopkom, desno od nje je režiser Stanko Tomšič, levo od nje pa Vesna Možina oz. Primicova Julija in Jože Tomšič kot dr. France Prešeren.

Dr. Prešeren malo drugače

Dramsko igro Petre Krnc z Mirne je uprizorilo mlado mirnsko kulturno umetniško društvo Klas na Mirni in v Trebnjem ob 200-letnici rojstva velikega slovenskega poeta na Mirni in v Trebnjem

MIRNA - Dr. Prešeren malo drugače je naslov dramske igre Petre Krnc z Mirne, ki jo je uprizorilo mlado mirnsko kulturno umetniško društvo Klas ob 200-letnici rojstva velikega slovenskega poeta. Premierna predstava je bila preteklo soboto na Mirni v prepolni dvorani TVD Partizan. Poleg številnih obiskovalcev so si predstavili ogledali tudi župan občine Trebnje Ciril Pungartnik, poslanec Lojze Peterle in še nekateri člani trebanjskega občinskega sveta, ki so delili navdušenje s številnimi obiskovalci. Ponovitev predstave je bila še v nedeljo zvečer v Kulturnem domu Trebnje, kjer so tudi številni obiskovalci prav tako prijazno sprejeli večer, ki so ga pripravili člani KUD Klas v sodelovanju s člani Trebanjskega okteta, ki so s petjem Prešernovih pesmi dali predstavi še lepši čar. S prvenec Petre Krnc in v režijo ter s celotno zamisljo o predstavi Stanke Tomšiča, vsestranskega in neupredeljenega predsednika mladega društva pa tudi igralca, in ob pomoči še ostalih nastopajočih (Ludvik Pravne, Jože Tomšič, Dejan Sladič, Marjan Pihler, Brane Gregorič, Stane Zorc, Jože Bizjak,

Barbara Slak, Darja Zupančič, Maruša Smole, Petra Smolič, Karmen Lužar, Vesna Možina, Marko Koščak, Tone Kovač, Matej Možina, Klemen Smole, Bojan Višček) in povezovalke Simone Koščak ter osebja, ki je v zakulisju skrbelo za nemoten potek, je društvo dalo ljudem že drugo predstavo v tem letu. Prva so bile odmevne Pasijonske igre, s skupaj preko 10 ponovitvami doma in po Sloveniji. Seveda pa ni zanemarljiva tudi strokovna in moralna pomoč domačinov Barice Kraljevske in dr. Marka Marina ter Rudija Škofa iz Novega mesta, kar je še posebno dobrodošlo mladim amaterjem.

MOJCA FEMEC

Direktor SŽ v Sevnici

SEVNICA - Na povabilo župana Kristijana Janca so se v Sevnici mudili najodgovornejši uslužbenci Slovenskih železnic, z direktorjem Igorjem Zajcem na čelu. Pridružili so se jim tudi visoki uslužbenci državne uprave in nosilci izdelave študije prometne ureditve mesta Sevnica, dr. Lipičnik. Pogovarjali so se o potrebnih postopkih za ureditev lastniških razmerij med Občino in Slovenskimi železnicami, ki imajo v lasti kar nekaj površin v Sevnici, in o pogojih za dokončanje študije prometne ureditve mesta Sevnica.

Srečanje izgnancev in beguncev v Krmelju

KRMELJ - Tukajšnja krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije vabi v nedeljo, 10. decembra, ob 11. uri, na srečanje izgnancev in beguncev v prostorih "Preharna pri Marjani", kjer bodo predstavili knjigo prof. Ivce Žnidaršič "Z javno besedo do pravic" in se tudi pogovorili z vabljenimi poslanci državnega zbora o nadaljnjem prizadevanju za sprejem zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine.

P. P.

NOVO MESTO NA HRVAŠKEM - Kdo je kriv za nepravčasna in napačna nakazila in kdo je prikrajšan? Ali gre za tako velik obseg dela in pomanjkanje delavcev na Centru za socialno delo v Trebnjem? Tako se sprašuje naša zvesta bralka. Centru namreč očita, da je tako "zelo ažuren" pri pošiljanju odločb o uskladitvi preživitve, da odločbo o uskladitvi s 1.10.2000 prejme zavezanec šele 23.11.2000. Toda to ni edini očitek strokovnim delavkam v teh službah. Delavke namreč, ki imajo večino podatkov o upravičenosti v računalniku, po mnenju bralke, tudi ne vedo, ali nočejo vedeti, da smo Slovenci tudi občutljivi, kadar nam nekdo pošilja pošto. Ne glede na to, ali gre za Novo mesto ali za Ljubljano, kaže, kot da na Centru za socialno delo menijo, da sta obe mesti na Hrvaškem. Odgovor bi lahko bil zelo obširen, toda na kratko: po mnenju odgovorne delavke ni nihče prizadet, za napake, ki ob obilici dela in menjave podatkov nastajajo ob računalniški obdelavi, pa se opravičujejo in prosijo prizadete, da jih o tem obvestijo. Zemljepis jim sicer gre kar dobro, a kdor dela, tudi greši...

VEČ LUČI! Tako je menda vzkliknil v poslednjih vzdihljajih veliki nemški pesnik Goethe. Več luči, pravzaprav je svetilko na zelnem kandelabru pri pokopališču bi si želeli tudi obiskovalci tega pokopališča. Stopnišče ob vhodu je neosvetljeno in luč bi preprečila, da si ne bo kdo razbil nosu ali še kaj hujšega. Mokronoški "mini župan" Tone Maver je povedal, da bo izvajalec Gregorič namestil svetilko že v kratkem. KS je to že plačala, toda podjetniku jih je zmanjkalo...

Sevniški paberki

IZVIRNOST - Na otroškem parlamentu v krmeljski osnovni šoli so bili gostje prijetno presenečeni že nad samim sprejemom in protokolom, pa tudi izvirnimi predstavami težav otrok in nakazanimi rešitvami ter samostojnostjo in samozavestjo, kakršne nimajo celo "tapravi" parlamentarci. In to vse zato, ker so mladi resno vzeli na znanje slogan "Hočem, torej zmorem!"

PREKRŠČENA ZLATOPOROČENCA, PREZRT DAROVALEC - Boštanski (pri)ljubljeni dušni pastir je zadnjič povsem napačno poimenoval zlatoporočenca Zupančič z Lukovca, kar mu je menda nekdo zamešal listke. Za to "prekrstitev" se je duhovnik kasneje sicer opravičil... Pri zbiranju prispevkov za obnovo in ponovno postavitev kipa Kristusa kralja se je zelo izkazal nek tržan, ni dobil osebnega povabila na otvoritev....

CVETAN IN MASTNAK - Ob šunki v testu iz stola, ki jo je na večeru vina in štrukljev v hotelu Ajdovec mladi kuharski mojster, Dejan Mastnak rezal poslovnim partnerjem sevnjskega gostinskega podjetja, so se cedile sline tudi mokronoškemu velemedsaru Antonu Cvetanu (na posnetku),

ki je brž postregel z zgodbo o uspešnem lovu na losa v Kanadi, od koder se je vrnil te dni in o odstrelu kapitalnega merjasa v okolici Trebelnega. Nekateri lovci, ki so Cvetana zbadali, da so mu losa prignali pred puško in zvezali, so se morali zdaj ugrizniti v jezik. Cvetan pa je ugriznil v slastno šunko... (Foto: P. P.)

Krajani Orehovca bodo posodobili cesto

OREHOVEC - Krajani zaselka Orehovec v KS Sevnica skupaj s krajevno skupnostjo načrtujejo posodobitev 1,3 km dolgega cestnega odseka, kar bo za osem gospodinjstev v KS velik zalogaj, zato bo del sredstev poskušala zagotoviti tudi sevnjska občina.

VINO IN KULINARKA - Direktor Gostinskega podjetja Sevnica (GPS), Kristijan Janc, je v sodelovanju s KZ Krško - Vinsko kletjo Kostanjevica pretekli petek povabil poslovne partnerje na večer mladega cvetja in kulinarčnih dobrot. Nazdravili so letu, ki prihaja, Janc pa se jim je zahvalil za zaupanje in dobro sodelovanje. Kuharji GPS so se izkazali med drugim tudi z žolico na čebulni posteljici, s kokošjo juho z jajčnimi štrukljici, s srnjakovim ragujem s sirovimi štrukljici, s štrukljici z borovnicami, ajdovimi štrukljici z orehi... (Foto: P. P.)

“Zadovoljni celo nasprotniki”

Pred cerkvijo sv. Mihaela v Krškem urejajo ploščad - Letos tlakovali, zaključna dela drugo leto - D. Mižigoj: “Eni so prišli na gradbišče, drugih še ni bilo”

KRŠKO - Pri cerkvi sv. Mihaela v Krškem na območju nekdanje Stare vasi se je 24. novembra zbrala skupina 9 ljudi, kar so nekateri mimoidoči razumeli kot otvoritev tamkajšnje nove ploščadi. Vendar si je omenjena veterica ploščad le ogledala, potem ko so tamkajšnja gradbena in ureditvena dela zaradi zime končali. Ploščad naj bi si skupaj z omenjeno skupino - šlo je za domačine - ogledali tudi predstavniki občine in krajevne skupnosti Krško, ki jih potem ni bilo tja.

Ploščad so tlakovali in tam opravili glavno delo, čaka jih še nasipavanje zemlje za zelenice in nekaj drugih manjših ureditev. Tako pripravljeno bodo zanesljivo docela zasedli udeleženci letošnje polnočnice, tj. dogodka, kakršen je bil v preteklosti eden od glavnih razlogov za gradnjo tlakovanega prostora pred cerkvijo. Ploščadi namreč verjetno ne bi uredili, če, dokler je ni bilo, bi bilo za obiskovalce maše dovolj ravnega prostora pred cerkvijo.

Poleg uporabnosti so hoteli prostoru pred cerkvijo dati tudi lepši videz in to so, tako so prepričani, dosegli z ureditvijo omenjene tlakovane ploščadi.

“Ploščad smo doslej urejali z denarno pomočjo in ob razumevanju občine Krško in KS Krško.

Tudi domačini so sodelovali z delom in denarjem. Med gradnjo je delalo skupno 39 ljudi, ki so opravili od 3 do 90 delovnih ur,” pravi Dane Mižigoj, pobudnik ureditve ploščadi, načrtovalec in vodja del, ki je tudi pridobil dovoljenja.

Prošnjo za dovoljenja za ploščad so po Mižigojevih besedah na upravno enoto poslali v začetku marca lani, nakar so službe izdale dokumente v zelo kratkem času. Vmes so pridobili tudi pisno soglasje Zavoda za spomeniško varstvo Ljubljana. “Graditi smo pričeli letos. Nekateri farani so imeli velik odpor do predvidene ploščadi. Na zahodni strani cerkve je namreč stala smreka, za katero je bila

predvidena rušitev. Drevo smo pozneje res porušili in s sedanjim videzom kraja so zadovoljni tudi lanski nasprotniki,” pravi Mižigoj.

Graditelji ploščadi po Mižigojevih besedah pogršajo pri gradnji kaj več zanimanja župnijskega urada Videm, kamor spada omenjena cerkev sv. Mihaela. “Med gradnjo ni prišel med ljudi niti kaplan niti kanonik. Tudi zdaj, ko se vidi, kako je ploščad izdelana, se ni še nobeden zahvalil vaščanom. Gradbišče pa sta si ogledala posamično predsednik KS Krško Miran Resnik ter podpredsednik Niko Žibret in pohvalila ljudi pri delu,” opisuje nekatere podrobnosti Dane Mižigoj.

M. L.

Študentski Pod dežnikom

KRŠKO - Kulturna sekcija Kluba posavskih študentov pripravlja danes ob 20. uri v restavraciji in kavarni Rondo v Krškem literarnoglasbeni večer. Dogodek, in sicer z drugimi izvajalci, bodo študentski kulturniki ponovili 21. in 30. decembra ob enakem času. Prireditvam so dali naslov Pod dežnikom.

“Hvala za pomoč”

BREŽICE - Župnijska Karitas Brežice se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali v človekoljubni zbiralni akciji v tednu Karitas in vsem nastopajočim in obiskovalcem 8. do brodelnega koncerta ter vsem pokroviteljem: občini Brežice, Radiu Brežice, SavaGlasu, tiskarni Lamex, cvetličarni Žičkar, Franciju Derendi, Zvezi kmetič Brežice in sadjarstvu Gregorevčič.

Župani in veleposlanika o Posavju in Evropi

KRŠKO - Na povabilo Regijskega pospeševalnega centra Posavje in ob pokroviteljstvu županov občin Brežice, Krško in Sevnica bosta jutri Posavje obiskala Eric van der Linden, veleposlanik Evropske unije, in John-Christer Ahlander, veleposlanik Švedske. Pogovarjali se bodo o vključevanju Slovenije in Posavja v Evropsko unijo. Razgovor bo ob 15. uri na občini v Krškem.

Tam “cvek” skrbi predvsem dijaka

Gimnazija Brežice nadaljuje z mednarodnimi stiki - Evropsko podprt, angleško zasnovan, študij narodne identitete - Novembrski obisk v francoski šoli Alfred de Vigny - Vtisi

BREŽICE - Gimnazija Brežice nadaljuje z mednarodnimi stiki. Skupaj s šolami iz Italije, Španije in Norveške proučuje temo Narodna identiteta skozi kulturo, umetnost, običaje in tradicijo; tu se pogovarjajo angleško. Za projekt prispeva denar Evropska skupnost. Nekaj korakov manj je brežiška gimnazija doslej naredila v sodelovanju s Francijo.

Hkrati je res, da so brežiški gimnazijci 3.b nedavno že obiskali Francijo in da so s tem postorili marsikaj koristnega za bodočo mednarodno navezo, kakršna je omenjena z angleško govorečimi šolami.

Pot v Francijo jih je nedvomno obogatila z marsičem novim, vendar jih je nekako pustila na cedilu, če so od nje pričakovali jasen odgovor, kateri od obeh šolskih sistemov je boljši in prijaznejši dijaku. “Njihov učni načrt je zelo enostaven, čeprav je res, da smo bili le pri uri zemljepisa. Dijaki dobijo

• V brežiški delegaciji, ki je odšla v omenjeno francosko mesto, je bila poleg predstavnikov gimnazije tudi brežiška podžupanja Milena Jesenko. Želijo namreč, v obeh državah, da bi poleg šol vzpostavili stike tudi Brežice in Loshe ter Posavje in Touraine.

SPOMLADI BODO DOKONČALI - Ploščad pred cerkvijo sv. Mihaela v Krškem, katere odlike in morebitne pomanjkljivosti je pred lokalnim sestankom nedavno ugotavljala skupina domačinov (na fotografiji), bodo dokončali na pomlad. Takrat bo otvoritev in po napovedih graditeljev tudi zaključek del z vsemi, ki so pomagali graditi. (Foto: M. L.)

Najboljši v “Moji deželi”

ZDOLE - V ocenjevanju, ki ga je v akciji Turistične zveze Slovenije “Moja dežela - lepa, urejena in gostoljubna” organizirala v Posavju Turistična zveza Brežice, je med osnovnimi šolami dosegla najvišjo oceno OŠ Artiče, drugo mesto je prejela OŠ Leskovec pri Krškem. Med kraji so prvo mesto zasedle Artiče, drugo Leskovec pri Krškem in tretje Loka pri Zidanem Mostu. V kategoriji turističnih kmetij so si prva tri mesta delile izletniška domačija Vertovšek, turistična kmetija Klenovšek-Grobelnik in turistična kmetija Colarič. Med vinskimi kletmi je najvišjo oceno in s tem prvo mesto prejela klet penin Istenci, drugo vinska klet Pinterič in tretje vinska klet Jelenič.

Davčni svetovalci

ČATEŽ OB SAVI - V Hotelu Terme Čatež bo od danes do sobote potekal 4. kongres slovenskih davčnih svetovalcev, pred njim pa tudi občni zbor Društva davčnih svetovalcev Slovenije, na katerem bodo izvolili tudi novo vodstvo za naslednje štiriletno obdobje. Na kongresu bodo z uglednimi gosti obravnavali najbolj aktualne teme s področja davkov in davčnega svetovanja, najbližnji svečani seji pa bodo podelili prve certifikate in letne interne nazive davčnim svetovalcem.

Osem tujcev

KRŠKO - Policisti so 27. novembra pri ilegalnem prehodu državne meje odkrili in prijeli kar osem tujcev: tri Irčane, štiri Jugoslovane in Romuna.

M. L.

Krške novice

ŽEBLJI IN LEPOTA - V Kostanjevici na Krki bodo med znamenitim pustoivanjem prihodnje leto mogoče zapisali tudi to, da v tem mestu lahko kupiš samo še makarone in kruh, vijaka ne več. To sploh ne bi bila pustna norčija, ampak resnica. No, že zdaj je resnica o tukajšnjih trgovinah taka. Res pa je, da je Kostanjevica eno najlepših mest v tukajšnji okolici, kaj bi ji, turistični lepotic, potem trgovina z vijaki in žebliji?

ANTIKRISTI IN DRUGI - V Podbočju je bil referendum o tem, ali naj bi se kraj imenoval Sveti Križ, oziroma, ali naj bi bil Sveti Križ del bodočje imena vasi. Izid tega ljudskega glasovanja je bil, da Podbočje ostane Podbočje. “Tisti, ki ste glasovali proti temu, da bi se ime kraja vrnilo, ste glasovali proti Kristusovemu mučilnemu in zadostilnemu orodju in se sramujete tega imena. Kdor tako dela, se pregreši proti Kristusu samemu in je po besedah apostola Pavla antikrist.” Naj razume, kdor more!

ŠPORT IN POLITIKA - Krški svetniki se poparjeni vračajo v svetniške klopi. Potem ko jih na nedavni lokalni tekmi v malem nogometu nihče od mednarodnih selektorjev ni povabil v nobeno reprezentanco. Res pa je, da so na igrišču nekateri imeli zelo lepe drese in so bili sploh zelo športni. Škoda, da se taki ne predstavijo svojim volivkam, bi imeli takoj več glasov.

Novo v Brežicah

DOBOVA BO ŠE BOGATEJŠA - Dobovski mednarodni železniški mejni prehod bo dobil popolno carinsko službo. Tako je nedavno sklenila vlada. V Dobovi bodo tako vladni organi pregledali vse in vsakogar, ki se bo peljal tam mimo in če kaj ne bo ustrezalo strogim evropskim predpisom, ne bo smelo naprej. Drugače povedano, ostalo bo v Dobovi. In Dobova bo tako začasno postala najbogatejša krajevna skupnost v tem delu občine. Pa ne zaradi zadržanih predmetov oziroma rastlin, semen, živali in podobnega, temveč zaradi tega, ker znajo Dobovčani od vsake navlake potegniti dobre denarce. Poleg zlate jame v obliki občinskega smetišča se jim v prihodnosti torej obeta še eno bogato najdišče.

CERKLJANI BI SMETI, NE ROMOV! - Precej drugačnje sreče pa so, kar zadeva denar, v Cerkljah ob Krki. Tamkajšnji krajin tisti znameniti izgon Romov z dobovskega smetišča, do katerega je prišlo pred nekaj leti, Dobovčanom še danes zamerijo. Ko pa so se že veselili, da bodo na račun temnopoltih sosedov tudi sami potegnili nekaj denarja, so po dveh kolikor toliko spodobnih letih, ko jim je občina le nakazala nekaj drobca, letos ostali praznih žepov. Sedaj jim ostane le še upanje, da bo v Dobovi kmalu zmanjkalo prostora za občinsko navlako in da bodo na vrsto lahko prišle tudi njihove gramozne jame. Samo na nekaj pri tem pozabljajo. Ko bo (če bo) do tega prišlo, bodo Romi že večinski prebivalci njihove krajevne skupnosti, imeli pa bodo tudi glavno besedo pri razporejanju smetarskega tolarja.

Stoletji s Prešernom in Slomškom

BREŽICE - Občina Brežice in Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, območna izpostava Brežice, bosta v torek, 12. decembra, ob 18. uri v Prosvetnem domu Brežice pripravili prireditev 200 let s Prešernom in Slomškom. V programu bodo nastopili literarna sekcija KD Franja Stiplovska z brežiške gimnazije, Glasbena šola Brežice in učenci Osnovne šole Bizeljsko. Slavnostni govornik na tej osrednji prireditvi iz sklopa dogodkov bo Miloš Poljanšek, častni občan občine Brežice.

M. L.

Društvo Izvir za otroke in mladostnike

KRŠKO - Društvo Izvir iz Krškega je septembra začelo izvajati nov program Dnevni center za otroke in mladostnike. Program pomeni učno, osebno in psihosocialno pomoč otrokom, ki imajo različne težave. Društvo je oktobra ustanovilo telefon Mladi mladim.

Gledališče, dedek Mraz in rajanje

Krški Veseli december

KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško bo v sklopu Veselega decembra 2000 pripravila 11. decembra v Kulturnem domu Krško gledališko predstavo gledališča s Ptujem z naslovom Ta presneta lju-bezen. Posamezne šole iz občine, si jo bodo ogledale med 8.30 in 12. uro. S prireditvijo Glasbena šola malo drugače bo ZPM Krško nekaj prazničnega decembrskega razpoloženja zagotovila 19., 20. in 21. decembra v kulturnem domu v Krškem in Kostanjevici in Domu XIV. divizije na Senovem. V gasilskem domu Krško bo 28. in 29. decembra pripravila prednovoletno veselo rajanje z otroki in starši.

V sklopu Veselega decembra bodo otroci in njihovi spremljevalci videli tudi Potovanje dedka Mraza s spremstvom. Jupaka otroških sanj in njegovo spremstvo bo ZPM Krško popeljala med otroke širom krške občine med 14. in 30. decembrom.

M. L.

M. L.

MITI IN RESNICA - Izkušnje kažejo, da sodoben Francoz ohranja svoj narodni mit o svoji večvrednosti in svojem planetarnem prosvetliljskem poslanstvu. Toda način, kako sproščeno so se mladi brežiški gimnazijci postavili v Franciji pred fotoaparati, verjetno uspešno razbija sodobni francoski mit o Sloveniji, zaostali, nekako ne civilizirani deželi, v katero se še novembra 2000 slišijo odmevi balkanskih kanonad. (Foto: M. L.)

Namesto kokakole naj dajo mleko!

Uredba sprejeta, a kmetje še ne vedo, pri čem so - Vztrajajo pri zahtevah - Najprej pogajanja o uredbi, šele nato o pravilniku in pogojih odkupa - V sili tudi na ceste

NOVO MESTO - Potem ko je sedaj že bivša vlada sprejela Uredbo o ureditvi trga z mlekom in mlečnimi izdelki, ne da bi se pred tem uskladila s pogajalsko skupino kmetov (zbornica, sindikat, zadružna zveza, govedorejci), kmetje še ne vedo, pri čem so. Uredba do konca tedna še ni bila objavljena, predvideno pa je, da začne veljati s 1. januarjem 2000. Kmetje niso nezadovoljni samo zaradi tega, ker sta jih vlada in ministrstvo prezrla, temveč so prepričani, da imajo dvajset dni, kolikor jim še ostane do praznikov, občutno premalo časa za uspešna pogajanja z močno industrijo za predelavo mleka.

V tem času naj bi se namreč uskladili o pogojih odkupa mleka ter sklenili z mlekarjami tudi pogodbe. Pogajalska skupina predstavnikov pridelovalcev mleka zato še naprej vztraja, da do junija 2000 velja še nekoliko popravljena stara uredba. Še vedno tudi upajo, da se bodo dogovorili o novi uredbi. "Če je minister lahko že po sklepanju vlade sam spremenil tolarne vrednosti v uredbi, smatramo, da se da še kaj spremeniti," meni Marjan Gorenc, predsednik Sindikata kmetov Slovenije, ki ima 3.000 članov, v resnici pa se zdaj bori za interese 22.000 pridelovalcev mleka.

"Tržni red je odgovornost države do kmetov. Opredeliti se mora, ali jih želi imeti, ali želi imeti

mlečno proizvodnjo. Pri tem se mora zavedati, da kdor opusti mlečno proizvodnjo, večinoma sploh opusti kmetovanje. Kdo bo potem reševal socialne probleme in kdo preprečeval zaraščanje podeželja?" se sprašuje Gorenc. Kot pravi, je od pogajanj z mlekarjami odvisno, koliko bo kmet dobil za mleko, največja nevarnost pa jim grozi, če se bodo zadrževali vsake zase pogajale z mlekarjami.

Meni, da je prerokanje preko medijev povsem nepotrebno, kajti normalni ljudje se pogajajo za mizo. Kot je prepričan, mora v pogajanjih nujno priti do dogovora, kajti slovenski kmet ne sme imeti slabših pogojev, kot jih ima evropski. Kmetje so po trnovi poti dosegli sprejemljivo ciljno ceno za mleko, zahtevajo pa zaščito pred inflacijo (cene v uredbi vezane na tečaj evra) ter povečanje predvidenega interventnega odkupa od predlaganih 1000 (14-dnevna proizvodnja) na 5000 ton. Ni jim jasno, kaj je želel minister doseči z naknadnim izrednim povečanjem

intervencijske cene, ki gre bolj na roko predelovalni industriji.

Zahtevajo tudi, da vlada v uredbi konkretno predpiše, kako bo pospeševala porabo mleka. Tega zdaj Slovenci povprečno spijemo od 150 do 160 kg na leto, medtem ko ga vsak prebivalec EU letno zaužije po 250 kg. "Večje porabe ne bomo dosegli preko vojaškega mleka, temveč s pospeševanjem porabe v šolah, kjer naj bo cilj pol litra mleka ali mlečnih izdelkov na učenca. Pa v javnih ustanovah naj namestijo avtomate z mlekom, kot so v tujini, in ne s kokakolo!" je oster Gorenc.

Kmetje so prepričani, da imajo trdne argumente, zato bodo vztrajali, dokler ne bodo dosegli sprememb, saj pravzaprav nimajo česa izgubiti. Če ne bodo uspeli s pogovori in pogajanjem, bodo v sili šli tudi na ceste.

B. DUŠIČ GORNIK

Obvestila in nasveti

Za živinorejce in ostale imetnike živali

Veterinarska inšpekcija zahteva na podlagi Uradnega lista 100/1999, čl. 172, da vsako posestvo oziroma imetnik živali vodi dnevnik veterinarskih posegov in drugih obravnjav živali. V ta namen naj kmetije nabavijo poseben zvezek, v katerega bo veterinar vpisoval vse veterinarske posege na živalih. Imetnik je dolžan vpisati tudi vsak poseg na živalih, ki ga je izvedel sam (npr. dajanje sredstev proti parazitom in podobno). Vsi podatki se morajo hraniti najmanj pet let. Vsa ta dokumentacija mora biti na voljo veterinarski inšpekciji na vpogled. Veterinar je dolžan v zvezek vpisati datum posega, identifikacijsko številko živali, na katero se poseg nanaša, vrsto posega in zlasti karentne dobe.

Veterinarska inšpekcija Enoto Novo mesto je izdala odločbo na podlagi Zakona o upravi in Zakona o veterinarstvu, s katero zahteva, da vsi imetniki živali in pravne ter fizične osebe, ki se ukvarjajo z rejo živali, prijavijo vse živali na Veterinarstvo Novo mesto, d.o.o., Šmarješka 2, Novo mesto. Imetniki živali (konj, goveda, prašičev, kokoši, psov, mačk, kuncev, rib in drugih živali) se morajo oglašiti osebno in prinesiti s seboj podatke o živalih (npr. ušesne številke in podobno). Tu dobijo tudi potrdilo o prijavi živali. Prav tako je potrebno prijaviti v osmih dneh vsako spremembo v zvezi z živalmi, objekti in opremo (npr. prodajo, nakup, pogreb, porod, pogin in drugo). Za kršitelje te odločbe je zagrožena denarna kazen 100.000 tolarjev.

B.Ž.

Zdaj še češnje nizke rasti

Obiramo jih s tal, saj najvišje zrastejo do 3 metrov - Rodijo že drugo leto po sajenju

Češnjam visoke rasti so se pridružile češnje in višnje nizke rasti, ki zrastejo od 2,5 do 3 m, odvisno od vzgoje, rasti in terena. Nizje češnje lažje obiramo, lahko jih boljše zaščitimo pred pticami, hitro vrnejo naložbo in zavzamejo malo prostora, saj se sadike sadijo na razdalji od 2,5 do 3,5 m.

Sorte so zgodnje in pozne, in sicer burlat, big, moreau, gorgia, stark h. giant, nordwunder, sunburst, stera, summit, napoleonka, van, sylvia, lapins, kordija, ferrovja, bing, regina, sweet hert. Cepijo se na podlage, kot so gisela 5, weiroot 158 in maxma 14, ki omogočajo obroditev drugo leto

Umetna opravištev nizke češnje

po sajenju. Polni izkoristek je sicer v 5 do 6 letih.

Vse vrste češenj so izredno kakovostne, tako zgodnje, ki imajo debele plodove, kot hrustavke. Nekatere sorte so samooplodne, plodovi pa se obirajo praktično s tal. Prednost nizkih češenj je namakanje in dognovanje, pa tudi veje lahko upogibamo in režemo.

Da so češnje nizke rasti res hitro rodne, sem se prepričal tudi sam. Avgusta 1997 sem češnjo cepil na podlago gisela 5, jeseni drugo leto pa sem jo posadil na stalno mesto. Sadika je imela že oblikovano krošnjo s stranskimi poganjki, ki sem jih lansko pomlad prikrajšal in upognil z nastavki za upogibanje vej. Da bi rastlini zaustavil rast v višino, sem jo posadil pod kotom 30 stopinj. Letos pomladi je sadika bujno zacvetela, ki ber pa v bližini ni bilo češnje, ki bi cvetela, sem jo oprášil tako, da sem na oporo obesil vedro, napolnjeno do polovice z vodo in nekaj gnojila za cvetoče rastline ter z nekaj cvetočimi vejami druge sorte češnje. Vsak drugi dan sem vejice skrajšal za 1 cm, tako da so nemoteno črpale vodo z gnojilom. Oprášitev je bila uspešna, češnja je obrodila.

V Krški vasi pri Brežicah smo v naši trgovini Rast pripravili tudi razstavo različnih sort sadja: 85 sort jabolk, nekaj vrst hrušk, kivi-ja in kakija.

ANTON BAZNIK

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Preusmeritve v vinogradništvo

Za pridobitev denarne pomoči potrebno upoštevati pravila in smernice IPGV

Preteklo stoletje je v kmetijstvu prineslo viharne spremembe, ki so se po določenem času pokazale kot neustrezne. Vinogradništvo, ki želi biti elitna panoga, mora nenehno dokazovati, da dela v prid porabnika in narave. Naravi tuje snovi so za njeno dolgoročno pravilno delovanje nezaželene, moteče in škodljive. Tudi siromašenje narave glede energije oziroma organske snovi ali humusa je nedopustno.

Posledice v vinogradu in na trgu so to potrdile. Predvsem velika dovzetnost trte za že običajne bolezni in pojav mnogih dosedaj neznanih in neobvladljivih bolezni kaže, da je potrebno narediti korak nazaj. Na trgu je opaziti nenehni padec porabe vina in zato moramo pokazati, da želimo ustrešni porabniku po njegovi zahtevi, ko želi piti kakovostno in neoporečno vino. Žal je potrebno upoštevati predvsem svetovne gospodarske razlikovitosti ter dosežani način dela.

Neposredna denarna pomoč vinogradnikom bo v prihodnje možna le v sklopu naravovarstvenih ukrepov, zato so pri poslovnih skupnostih za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije (PSV) pripravili "Smernice, integrirane pridelavi grozdja" in "Pravilnik o integrirani pridelavi grozdja".

Organizirano je tudi "Združenje za integrirano pridelavo

grozdja in vina" (IPGV), čigar pravila in smernice je potrebno spoštovati, če želimo za vinogradništvo pridobiti denarno pomoč od države, ker ostali načini podpor (razen pri obnovi) ne bodo več možni. Predvideva se podpora v višini okoli 60.000 SIT/ha.

Pomembno je vedeti, da to nima nič skupnega z ekološko pridelavo grozdja za katero bo denarna pomoč znašala verjetno okoli 130.000 tolarjev, vendar mora biti v ta način pridelave vključena kmetija v celoti. V integrirano pridelavo grozdja mora vinogradnik vključiti vse vinograde. Pravilnik predvideva naključno letno kontrolo vinogradnikov (10 odst.), pri kateri bodo pregledali nasad in zahtevali evidenco o izvajanju ukrepov. Vsak vinogradnik, ki se prijavljuje v IPGV, bo moral predhodno opraviti ustrezno izobraževanje. Najmanjša površina, ki je lahko zajeta v IPGV, je 0,3 ha oziroma 0,5 ha glede na razdrobljenost vinogradev.

Vsi pogoji za vključitev v program IPGV so podrobno navedeni v pravilniku, ki je bil objavljen v časopisu "Kmečki glas" 29. novembra na 29. strani. Sleherni vinogradnik jim lahko zadosti, ne da bi tvegali izpad pridelka, le več dela bo potrebno vložiti in bolj strokovno izbirati zaščitna sredstva za varstvo. S tem pa bo vinogradnik dobil pravico do blagovne znamke IPGV. Letna kotizacija za članstvo znaša 5.000 tolarjev. K temu vinogradnik prispeva še za kontrolo (odvisno od površine) med 4.000 in 6.000 SIT/ha. Prijavnice (obrazce) dobite v kmetijski svetovalni službi svoje občine. Zadnji rok za prijavo je 20. december 2000. Pozneje prispele prijavnice bodo upoštevali šele za leto 2002.

JOŽE MALJEVIČ

Dan živinorejcev

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba vabi na dan živinorejcev, ki bo v četrtek, 14. decembra, ob 9. uri v gostilni Kapušin na Krasincu. Beseda bo tekla o vplivu na kladno kakovost govedi in o drugih perečih temah.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Povabilo na domače koline

Koline so bile nekoč pomemben družinski praznik, čeprav je bilo veliko dela že od zgodnjega jutra. Ko je bilo do večera vse postorjeno, je gospodinja postavila na mizo prve pečene jetrnice. Na pokušnji se je zbrala vsa družina, povabilo na domače koline pa so dobili tudi vsi sosedje, ki so že jutraj bili pri glavnem opravilu. Še isti večer so se razdelile koline tudi vsem pomembnim ljudem v vasi in nekatere sosedom, ki so se pozneje tudi sami oddolžili s kosčkom mesa, parom jetrnice in z eno meseno kolbaso. Dandanes se koline na kmetijah, žal opravijo brez spremljave raznih prijetnih navad in šeg. Koline nimajo več poudarka na družini in pojedini, ampak na čim boljši pridelavi in shranjevanju mesa in meslin.

Zelo pomembno je, da je meso pred pridelavo dobro ohlajeno, kar pospešimo, če kose mesa obesimo, slanino pa zložimo na zračno podlago. Pred soljenjem je potrebno kose mesa gnesti ali masirati, da iztisnemo iz žil čim več krvi. Pri polaganju mesa v razsol se uporablja postopek suhega in mokrega soljenja. Pomembno je, da s količino dodane soli ne pretiravamo, saj je ena najbolj nevarnih začimb za zdravje. Izkušnje kažejo, da je primeren dodatek soli na 100 kg mesa 1,7 do 2 kg. Kakovost izdelka je odvisna od kakovosti surovine, čistoče pri delu, ustrezne tempera-

ture in pravilno odmerjenih dodatkov, kot so sol, sladkor, brinove jagode, česnova voda, lovor, rožmarin, poper, kumina in drugo, kar je odvisno tudi od krajevnih navad. Slanica, s katero zalivamo kad z mesom, mora biti dobro prevrta in ohlajena. Tudi deske za obtežitev mesa morajo biti pred uporabo oprane z vrelo vodo in osušene. Med razsoljevanjem kose mesa večkrat obrnemo in preložimo. Pred tem opravištev si roke do kolencev operemo z vročo vodo in milom ter temeljito speremo.

Sivo obarvana, vlečljiva in zaudarjajoča slanica je znak kvara oz. delovanja gnilobnih bakterij! O nadaljnjem postopku se posvetujmo s strokovnjakom. Čas razsoljevanja je odvisen od teže mesa in traja od tri do šest tednov. V mesu ohranimo največ hranilnih snovi s postopkom naravnega sušenja, kar je značilno za kraški prst. Prekajevanje pristevamo med drugi najstarejši postopek, t.j. obdelava mesa s dimom. Uporabljamo hladno ali počasno prekajevanje mesnin, toplo in vroče ali hitro. Za dober dim uporabimo bukovino z dodatkom brinovega lesa. Vrsta lesa vpliva na barvo in aromo izdelka. Za zdravje so znani neugodni učinki dima, ker vsebujejo strupene snovi. Pred uporabo prekajene kose temeljito operemo z vročo vodo ali jih za nekaj minut položimo v vrelo vodo. To vodo vedno zavremo!

Šola žganjekuhe

ČRNOMELJ, METLIKA - Kmetijski svetovalni službi Črnomelj in Metlika organizirata v petek in soboto, 15. in 16. decembra, šolo žganjekuhe. Program bo potekal v dveh delih, drugi bo januarja. V petek bo med 17. in 20. uro teoretični del žganjekuhe, v soboto pa bo med 7. in 13. uro tudi praktični del. Natančnejši program šole dobite na sedežih Kmetijskih svetovalnih služb Črnomelj (30 56 210) in Metlika (30 58 585), kjer se lahko tudi prijavite. Število slušateljev je omejeno.

Z-NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek so branjeveke na novomeški tržnici ponujale: česen po 400 do 500 tolarjev kilogram, čebulo po 150, rdečo čebulo po 250, šalotko po 400, fižol v zrnju po 500 do 800, solato po 300 do 400, motovilec po 1500, koren, kolerabo, črno redkev in rdečo peso po 200, ohrovt po 150, blitvo in cvetačo po 300, zelje po 100, rdeče zelje po 200, kisló zelje po 200, kisló repo in zeljne glave za sarmo po 250, krompir po 70, hren po 500 in zavitek špinače po 300. Šopek peteršilja je stal 50, kilogram kakija 300, orehovitih jedrc 1000 do 1200, lešnikov 1300, suhih sliv in fig 700, suhih jabolk 1200, suhih hrušk 1400, suhih marelic 1000, ajdove moke 450, zavitec domačega čaja 300 do 400, rezancev 250 do 300, mlinec 300, suhih jurčkov 2000, merica majarona 200, liter sadjevca 800, slivovke 1000, liter in pol domačega kisa 200, kilogram medu 900 do 1200, steklenička propolisa 300, suhi šopek 200 do 650 tolarjev, šopek teloha 250 in adventni venček 600 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 112 do 3 mesece starih prašičev, 63 starih 3 do 5 mesecev in 28 starejših. Prve so prodajali po 340 do 400 tolarjev kilogram, kar je 8.000 do 12.000 tolarjev za žival, druge 290 do 350, kar pomeni 14.000 do 24.000, in tretje po 300 do 370 tolarjev kilogram, kar znaša 30.000 do 37.000 tolarjev za žival.

kmetijsko svetovanje

Ekološko sadjarstvo - nov izziv

V zadnjih letih so se v ekološko pridelavo usmerile prve kmetije na Dolenjskem in v Posavju. Prav gotovo je ekološka pridelava izziv, ki odpira nove možnosti, takšna usmeritev pa zahteva veliko pionirskega dela, za katerim se skrivajo tudi mnoge pasti. Zato naj bo prehod v ekološko pridelavo načrten in postopen.

In kakšne so možnosti za preusmeritev sadjarskih kmetij? Preusmeritev obstoječih intenzivnih nasadov v ekološko pridelavo bi zahtevala veliko napora in tveganje. Največje težave se skrivajo v sortah, ki so občutljive na bolezni, v gostejšem sajenju, bujni rasti in tudi slabših legah. Preusmeritev bi bila smiselna le na idealni sadjarski legi ob precepitvi občutljivejših sort v odpornejše, kakršne so: delbard jubile, rdeči boskop, lord lambourne, james grieve, alkmene in druge. Možnosti za ekološko pridelavo se ponujajo tudi v travniških sadovnjakih. Visokodebelna drevesa so bolj zračna, poleg tega pa so nekatere starejše sorte tudi odpornejše na bolezni. Če se odločimo za načrtno ekološko pridelavo, je potrebno visokodebelna drevesa obrezati, da izrežemo izrojene veje in dosežemo dobro osvetlitev krošnje. Ekološka kmetija naj bi predstavljala zaključen krog, zato je najprimernejša oskrba in gnojenje s pašo domačih živali.

V primeru, da načrtujemo intenzivnejšo ekološko pridelavo sadja, se je bolj smiselno odločiti za ureditev novega nasada. S tem se bomo izognili mnogim težavam, saj bomo že v zasnovi upoštevali rešitve, ki ustrezajo ekološkim standardom. Postavitev ekološkega nasada je zahtevna, saj je potrebno poznati osnove sadjarstva in posebnosti ekološke pridelave. Krog pridelave pa se zaključi na trgu.

Ekološko sadje kupci šele začnajo spoznavati, zato bo potrebno vložiti veliko napora in stalen stik z javnostjo in v predstavitev. Takšen pristop pa si lahko privoščijo le pridelovalci, ki so med seboj organizirani. V tem trenutku v Sloveniji ponuja najcelovitejši pristop k ekološki pridelavi in trženju Sadržarska zadruga Posavja. Ekološka pridelava pa je primerna tudi za ljubiteljske sadjarje. A vedeti moramo, da zahteva takšna pridelava načrten pristop z veliko znanja in opazovanja.

JANEZ GAČNIK, dipl. inž. kmet.

Romsko življenje s peresom Roma

Pri Dolenjski založbi izšla knjiga Rajka Šajnoviča *Biti Rom, romski otrok - Podoba romskega življenja na Dolenjskem v petdesetih in šestdesetih letih*

NOVO MESTO - Vse številnejša romska skupnost na Dolenjskem si počasi oblikuje temelje lastne kulturne ustvarjalnosti, pri čemer pionirsko vlogo opravlja Rom Rajko Šajnovič iz Novega mesta. Pred sedmimi leti je izdal knjigo o Romih z naslovom *Zbrana dela / Mro romano čačipe*, pred petimi leti dvojezično, slovensko-romsko pesniško zbirko z naslovom *Pot / Drom*, te dni pa je Tiskarna Novo mesto - Dolenjska založba izdala knjigo njegove spominke proze z naslovom *Biti Rom, romski otrok / Ovi Rom, romano čavoro*.

Knjižno novost so predstavili prejšnji četrtek zvečer v študijski čitalnici Knjižnice Mirana Jarca, ki v okviru projekta *Življenje brez predsodkov* pripravlja različne prireditve za Rome, vodi posebno knjižnično enoto v romskem naselju Žabjak-Brezje in predstavlja romske ustvarjalce.

Rajko Šajnovič je svojo najnovejšo knjigo napisal v slovenščini,

vendar je pripoved tako na gosto preplel z romskim izrazjem, da je knjiga na nek način skoraj dvojezična. V nji je popisal svoje otroštvo od rojstva do konca obveznega šolanja, znotraj tega okvira pa je natrosil veliko zanimivega o svoji družini, o razmerah, v katerih so v petdesetih in šestdesetih letih tega stoletja živeli dolenjski Romi, o načinu njihovega življenja, šegah

in navadah, segel pa je tudi v njihovo duhovno izročilo in zapisal nekaj pravljic, izrekov, pregovorov, priseg, zarotitev in razlag sanj, razumevanja in sprejemanja narave, boga in podobno. Tako se iz pripovedi o otroštvu romskega dečka izrisuje celovitejša podoba romskega življenja pred nekaj desetletji, pretresljive revščine in zaostalosti, a tudi svetlih plati, predvsem pristnega stika z naravo, svobode in otroške igre, izrisujejo pa se tudi odnosi do družbenega okolja, ki so pogosto polni konfliktov in nerazumevanja z obeh strani, romske in "civilne". Posebna vrednost knjige je v tem, kar sta na predstavitvi poudarila tako avtor kot urednik Dolenjske založbe Franci Šali, da o romskem življenju pripoveduje Rom, da gre torej za pristen pogled in izkušnjo iz prve roke, za dokument in osebno pripoved hkrati. Ob nekoliko še bolj prečiščenem besedilu bi knjiga prav lahko dobila tudi opaznejšo literarno vrednost.

Da so časi romske revščine, ki jo Šajnovič popisuje kot svoje "drugo bitje", minili, je med predstavitvijo knjige vsiljivo razglašalo piskanje mobijev v žepih romske mladje, niso pa premagani mnogi drugi problemi, na katere knjiga neposredno ali posredno opozarja in je tudi zaradi tega vredna branja.

M. MARKELJ

Samospevi s klavirjem

NOVO MESTO, ČRNOMELJ - V tretjem nizu koncertov Glasbene mladine Slovenije Oder nastopata sopranistka Vera Danilova in pianist Žiga Stanič. S samospevi za sopran in klavir se bosta med drugim predstavila tudi pri nas, in sicer v četrtek, 7. decembra, ob 18.30 v dvorani Glasbene šole Marjana Kozine v Novem mestu in v ponedeljek, 11. decembra, ob 19. uri v dvorani glasbene šole v Črnomlju.

Koncert Pomladi in Vive

NOVO MESTO - V avli Kulturnega centra Janeza Trdine bosta v soboto, 7. decembra, ob 19.30 na skupnem koncertu nastopila izvrstna mešana pevska zbor, ki v zadnjem času beležita uspehe tudi v mednarodnih okvirih, Pomlad iz Novega mesta pod vodstvom Jožice Prus in Viva iz Brežic pod vodstvom Simone R. Strnad.

Kiparska razstava

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V sprejemni avli zdravilišča bodo jutri, 8. decembra, ob šestih zvečer odprli razstavo kiparja Vlada Novaka iz Celja. Otvoritev bo popostril Trobilni kvartet iz Šentjerneja.

Hodnik kot razstavišče

Že četrta razstava v poslovni stavbi na Seidlovi ulici v Novem mestu - Dela Tatjane Fabjančič Pavlič

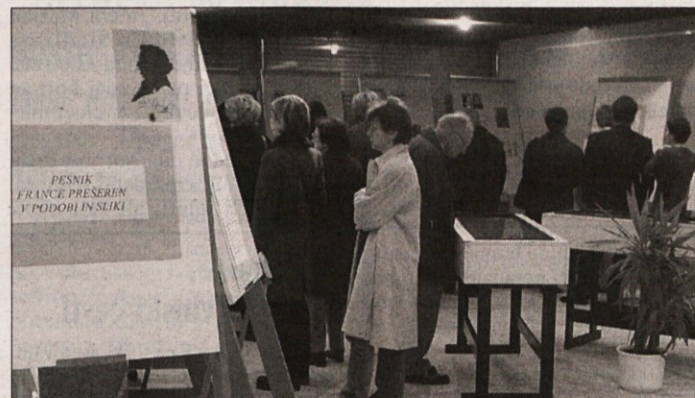
NOVO MESTO - Na hodniku drugega nadstropja poslovne stavbe na Seidlovi cesti, kjer domuje novomeška upravna enota in je sedež Mestne občine Novo mesto, so v počastitev dvestoletnice Prešernovega rojstva v torek, 5. decembra, popoldan, odprli razstavo slik ljubiteljske slikarke Tatjane Fabjančič Pavlič iz Gorenjega Maharovca pri Šentjerneju. Na otvoritveni slovesnosti je o našem velikem pesniku in o razstavi govorila Marina Jordan, pozdravna nagovora sta imela župan Tone Starc in načelnik Uprave enote Jože Preskar, za prijetno vzdušje pa so z glasbenim nastopom poskrbeli učenci Glasbene šole Marjana Kozine.

Slike, ki so od torka naprej na ogled in napredaj v hodniku poslovne stavbe, za ta prostor niso nič nenavadnega. To je namreč že četrta slikarska razstava, ki so jo tu postavili. Pred Pavličovo so tu razstavljali že trije slikarji: Jože Kumer, Janko Orač in Jože Kotar.

Tatjana Fabjančič Pavlič je slikarka samoukinja. Z likovnim ustvarjanjem se je začela resneje

GRAJSKA LITERARNA VEČERA - Novomeška in krška območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti sta združili moči in za ključek Prešernovega leta pripravili skupno prireditev Grajski nokturno, na kateri so se predstavili besedni ustvarjalci literarnih klubov iz Novega mesta in Krškega. Prvi pesniški večer je bil prejšnji četrtek v baročni sobi gradu Grm v Novem mestu (na sliki), drugi pa v renesančni sobi brestaniškega gradu Rajhenburg dva dni kasneje. Na obeh večerih skupaj se je predstavilo petnajst pesnikov in prozaistov. Najbrž ne bi bilo napak, če bi se dvojina v naslovu tega prispevka spremenila v množino. (Foto: MiM)

MONODRAMA IN RAZSTAVA - Mestna občina Novo mesto je v sodelovanju s Kulturnim centrom Janeza Trdine vrhunec Prešernovega leta počastila v sredo, 29. novembra, zvečer z gledališko predstavo Matjaža Kmecla *Srečanje s Prešernom* v izvedbi dramskega igralca Jožefa Ropoše v veliki dvorani Centra in s postavitvijo razstave Prešeren v upodobitvah, ki jo je v avli za teden dni postavila Knjižnica Mirana Jarca. Na sliki: po končani monodrami, ki je našega velikega ustvarjalca predstavila predvsem z vsakdanje človeške plati, so razstavljene upodobitve Prešerna toliko bolj pritegnile k ogledu ne prav številne obiskovalce. (Foto: MiM)

UMETNIKI DOBROT LJIVIH SRC - V razstavišču knjižnice frančiškanskega samostana v Novem mestu so v petek, 1. decembra, odprli prodajno likovno razstavo, na kateri so razstavili izbor del, nastalih na lanskeoletni likovni koloniji Umetniki za Karitas. V koloniji, ki že pet let zapored poteka na sinjeverški planoti nad Ajdovščino, je doslej ustvarjalo več kot 80 umetnikov, nastala dela pa vsakič namenijo v dobrodelne namene. Vsakoletna razstava ustvarjenih umetnin obišče več slovenskih krajev, med njimi je od lanskega leta naprej tudi Novo mesto. Ogled in nakup stvaritev dvanajstih umetnikov na novomeški razstavi je mogoče do konca leta. Na sliki: Prvi obiskovalci razstave Umetniki za Karitas. (Foto: MiM)

V gosteh v Bihaču

BIHAČ - Literarni klub Dragotina Ketteja iz Novega mesta je bil 24. in 25. novembra gost Društva književnikov Bihača. V tem bosanskem mestu so potekale številne prireditve ob stoletnici športa v Bihaču in praznovanja dneva državnosti Bosne in Hercegovine, med njimi tudi večer poezije in proze, na katerem so poleg domačih avtorjev nastopili tudi gostje iz Hrvaške in Slovenije. Med gostujočimi literati sta nastopila člana Literarnega kluba Dragotina Ketteja Uroš Sadek s proznim tekstom in Frane Umek s pesnimi. Po prireditvi je druženje pesnikov trajalo še pozno v noč. (F.U.)

Knjižni prvenec

KRŠKO - Danes, 7. decembra, bodo ob šestih zvečer v Valvasorjevi knjižnici predstavili domačo knjižno novost, in sicer prozni prvenec, najstniški roman Melisa gimnazijke Maruše Mavsar. Mlada avtorica bo knjigo predstavila skupaj s kolegi iz brežiške gimnazije.

Zlati časi

NOVO MESTO - V Galeriji Luna so včeraj, 6. decembra, zvečer odprli novo razstavo. Na ogled so fotografije, ki jih je pod skupnim naslovom Zlati časi razstavil Gregor Bernard iz Novega mesta.

Tatjana Fabjančič Pavlič na svoji šesti samostojni razstavi.

ukvarjati šele pred petimi leti. Najraje slika v olju, njeni priljubljeni motivi pa so konji, krajina, tihožitja in portreti. Za tokratno razstavo, ki je njena šesta samostojna predstavitev, je pripravila izbor 18 slik, med njimi sta dva portreta, Prešeren in Slomškov, upodobitve dolenjskih gradov in drugih stavbnih spomenikov, tihožitja in pa seveda slike z njenim najbolj priljubljenim motivom konj.

MiM

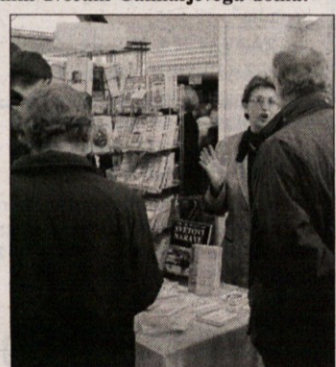

Na predstavitvi knjige, ki jo je v pogovoru z avtorjem Rajkom Šajnovičem vodila Jadranka Zupančič, so s plesom in pesmijo nastopili mladi Romi iz šmihelske osnovne šole.

Petdnevna slovenska veleknjigarna

16. "prešern" knjižni sejem je vabil s knjigami in pestrim kulturnim dogajanjem v Cankarjev dom - Slovenska knjiga ima dovolj bralcev, vendar premalo kupcev

LJUBLJANA - Po petnajstih postavitvah, ko se je najprej dvoletni kasneje pa vsakoletni slovenski knjižni sejem postavljal kot pregled dvoletne oziroma enoletne knjižne bere na Slovenskem, se je prireditev odpovedal tej ambiciji in postala samo še knjižni sejem. Zadnje dneve letošnjega novembra in prve tri dni decembra do vključno nedelje je tako v Cankarjevem domu potekal 16. "prešern" knjižni sejem, kot se je glasil uradni naziv naše največje knjigotrske in založniške prireditve. Tisti "prešern" v nazivu je v počastitev dvestoletnice Prešernovega rojstva in hkrati namig na veselo dogajanje v predverju in veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma.

Helena Frbežar na stojnici založbe Mondena, edine z območja širše Dolenjske na letošnjem sejmu.

jah kot potuhi ali spodbudi, oaidu in umetnosti, o spletni prodaji knjig, na predavanjih in strokovnih pogovorih so predstavili akcijo založnikov proti spornemu fotokopiranju knjig in revijo o knjigi, govorili o knjigi kot izdelku, o promociji branja, skratka pestro in zanimivo dogajanje.

No, glavne so le bile knjige, ki jih je na svojih stojnicah razstavilo in ponudilo v prodajo 78 založnikov. To je sicer le slaba polovica od 175 pri nas registriranih založb, vendar so na sejmu bile največje in najmočnejše založniške hiše, tako da je ljubiteljem knjig bila na ogled in nekoliko ceneje kot v knjigarnah ponujena v prodajo večina v enem letu izdanih slovenskih knjig. Ponovno pa smo pogrešali založbe z območja širše Dolenjske in v pisanem knjižnem mozaiku knjige naših avtorjev. Tiskarna Novo mesto - Dolenjska založba očitno ne vidi v udeležbi na sejmu nič spodbudnega in se prireditve že nekaj let ogiba, naši manjši založniki pa najbrž ne zmorejo denarcev, ki so potrebni za udeležbo. Dolenjske barve je tako zastopala le grosupeljska založba Mondena družine Frbežar.

Helena Frbežar je v kratkem razgovoru povedala, da so se tudi letos odločili za sodelovanje na se-

mu, čeprav vedo, da se stroški s prodajo knjig ne pokrijejo, vendar pa menijo, da pač morajo biti prisotni na tej veliki prireditvi in tako potrditi ugled svoje sicer majhne, a prepoznavne založbe. Letos je njihova knjižna novost, pesniška zbirka *Sledenje kairoa* kočevskega pesnika Davida Šušla, prišla celo med pet nominirancev za knjižni prvenec leta, precej pozornosti pa so zbudili tudi s knjižnimi izdajami znanih otroških igr.

Preveč prešeren pa sejem kljub pisanemu živzavu le ni bil, saj je v ozadju dogajanja ždela temna misel, ki se je še kako dobro zaveda: vsi založniki - slovenski knjižni se namreč (še vedno) slabo piše. O tem sicer založniki iz leta v leto radi tarnajo, a tokrat gre za nekatere zasuke, ki jih še posebej skrbi. V nasprotju z razvitimi državami Evrope, kjer prodaja knjig narašča, se v Sloveniji iz leta v leto zmanjšuje. To seveda ne pomeni, da Slovenci manj berejo, saj podatki iz knjižnic govore o povečanem zanimanju za branje, pač pa, da po knjigo ne gredo več v knjigarno, kjer jo je treba kupiti, ampak v knjižnico, kjer si jo lahko izposodišjo zastoj. Tako so v knjižnicah vse daljše vrste za knjige, v knjigarnah pa je kupcev vse manj.

M. MARKELJ

Učena nevednost

RIBNICA - V predavalnici Mikloveh hiše bo jutri, 8. decembra, ob sedmih zvečer predavanje dr. Matjaža Vesela o Nikolaju Kuzanskem, učenjaku iz 15. stoletja, o katerem je dr. Vesel napisal knjigo z naslovom *Učena nevednost* Nikolaja Kuzanskega.

Najlepše knjige

Najlepše slovenske knjige v letu 2000 so: med leposlovnimi Dihindih avtorja Nika Grafenauerja in oblikovalca Jureta Jančiča (MK), med otroškimi Zvezdni tolarji Jacoba in Wilhelma Grimma z ilustracijami Marlenke Stupice (MK), med znanstvenimi in učbeniki 20. stoletje v zgodovinskih virih, besedi in sliki v likovno-grafični ureditvi Irene Petrič in opremi Vilija Vrhovca (DZS), med stvarnimi monografijama Kuhinja Slovenije oblikovalca Žareta Kerina (Rokus), v kategoriji umetniških monografij pa Avgust Černigoj avtorja Petra Krečiča in oblikovalca Miljenka Ličula (Nova revija)

V BARAKO PO KOSILNICI - V drugi polovici novembra je neznanec vlomil v leseno barako v Novi Gori pri Krškem in ukradel dve nahrbtni motorni kosilnici, vredni okrog 120 tisoč dolarjev.

OKRADENI KOLESARJI - Med 27. in 28. novembrom je neznanec vlomil v prostore Kolesarskega kluba Krka Telekom v Novem mestu in odnesel tri računalnike, tri tiskalnike, faks, potni list, prometno dovoljenje, dva telefona ISDN ter dva prenosna telefona. Klub je oškodovan za okrog 2 milijona 500 tisoč dolarjev.

TAT KAR V ŠOLO - Nikjer ni več varno pred tatovi. B. J. iz Novega mesta je nekdo 28. januarja iz torbice v učilnici RIC-a na Novem trgu ukradel prenosni telefon in denarnico.

STRASTEN KADILEC - Kar 1400 zavitkov cigaret različnih znamk je v noči na 29. novembra vlomilec odnesel iz trgovine Konzum na Senovem, iz blagajne pa si je postregel še z 18 tisoč dolarji.

NEPAZLJIV PRODAJALEC - Neznanec je v prodajalni Coming v Krškem izkoristil nepazljivost prodajalca in iz vitrine ukradel video kamero znamke Sony, vredno 184 tisoč dolarjev.

PRESTRAŠIL GA JE ALARM - 1. decembra ponoči je neznanec skušal vlomiti v pisarno podjetja Kremen na Topliški cesti v Novem mestu. Ker se je vklopil alarm, je pobežnil. Preiskava še teče.

MRZLO - Očitno je neznanca zeblo, saj je med 29. in 30. novembrom iz trgovine M Club v Novem mestu odnesel moško obleko.

NAŠLI OROŽJE - Policisti so 30. novembra pri hišni preiskavi pri A. S. iz okolice Trebnjega našli in zasegli naboje, pri A. J. pa malokalibrsko puško in dva naboja.

VOLVO UKRADEN - Na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje so policisti 1. decembra ugotovili, da se je švedski državljani D. D. pripeljal z ukradenim Volvom 80 - vozilo je bilo ukradeno v Goteborgu - imel pa je tudi ponarejeno prometno dovoljenje.

Grozila in žalila policiste

VELIKI GABER - 18-letni D. Š. iz okolice Trebnjega je z neregistriranim avtom in brez voznškega dovoljenja 3. decembra zvečer na cesti Veliki Gaber-Sentlovrenc zapeljal v obcestni jarek. Policisti so ga preizkusili z alkotestom, ki je pokazal 1,24 g/kg alkohola. Kršitelj in njegov sopotnik, 20-letni M. K., sta med postopkom žalila in grozila policiste. Srečala se bosta s sodnikom za prekrške.

NASILJE, ZLORABA IN STAREJŠI LJUDJE - To je bil naslov učne delavnice, ki je pretekli konec tedna v organizaciji Gerontološkega društva Slovenije potekala na Otočcu. Pokazalo se je, da je tema aktualna, saj je po tujih raziskavah, po katerih naše dosti ne zaostajajo, v domačem okolju skorajda 4 odstotkov ljudi, starih nad 65 let, ki so žrtev zlorabe. "Točnega pregleda nad tem dogajanjem seveda ni, ponavadi pa govorimo o teoriji 'ledene gore', kar pomeni, da vidimo le manjši del dogodka in situacij, ko gre za zlorabo ali nasilje, večji del pa žal ostaja skrit," je v uvodnem predavanju povedala predsednica društva Metka Pentek, dr. med. (na sliki spredaj). Udeležencem delavnice so predavali še drugi strokovnjaki, pa tudi sami so delali v skupinah in dvodnevno druženje nato zaključili z družabnim večerom. (Foto: L. Murn)

Policija gotovo ni sama sebi namen

Javna tribuna o varnosti in partnerskem sodelovanju med policijo in lokalno skupnostjo - V Sloveniji že 49 sosvetov - Posvetovalna vloga - Tudi v Posavju? - Letos že 21 žrtev na cestah

KRŠKO - "Le odprta policija je lahko uspešna, zato si želimo dobrega medsebojnega sodelovanja tudi vnaprej," je na javni tribuni o varnosti in partnerskem sodelovanju med policijo in lokalno skupnostjo poudaril direktor Policijske uprave (PU) Krško Miha Molan. Srečanja, ki sta ga organizirala krška uprava in Ministrstvo za notranje zadeve, se je udeležilo veliko občanov, ki so zastavljali različna vprašanja, povezana zlasti z varnostjo in raznimi kršitvami.

Zato je bilo umestno, da je direktor Molan uvodoma predstavil delo policije na območju Posavja v letošnjem letu in razveselil z novico, "da v Posavju živimo varneje kot povprečni slovenski državljani. Tudi preiskano kaznivih dejanj, med katerimi zadnje čase prednjačijo tista s premoženjsko delikvenco, je pri nas med najvišjimi v Sloveniji." Zaskrbljujoča pa je letos prometna varnost, saj so posavske ceste do zdaj terjale kar 21 smrtnih žrtev, v celem lanskem letu pa 13. Vzroki so že znani, od neprimerne hitrosti do neupoštevanja prednosti, več pa se delež vinjenih voznikov in tudi tistih, ki vozijo pod vplivom mamil. Letos so policisti prijeli že 40 takih voznikov.

Posavski policisti imajo vse več dela z ilegalci, saj uprava pokriva skoraj 70 kilometrov južne meje, ki

Marija Mikulan

je zadnje čase tarča čedalje večjega števila ilegalnih migrantov predvsem iz Vzhodne Evrope in Azije. Na mejnih prehodih promet potnikov raste od leta 1995 in kar dvajset odstotkov vseh udeležencev prometnih nesreč v Posavju predstavljajo tujci. Letos so na PU Krško zabeležili 36 primerov nelegalnega vođenja tujcev čez državno mejo, s čimer so povezane velike vsote denarja, zoper 86 oseb pa so vložene kazenske ovadbe. "Ilegalci prinašajo posebne probleme - na poti do ciljne države vlamljajo, kradejo avtomobile, več je tihotapljenja, obstaja pa tudi možnost prenašanja nalezljivih bolezni, zato lahko za varnost ob meji tudi z obveščanjem veliko storijo prav prebivalci sami. Takšno sodelovanje je treba okrepiti na vseh področjih," je menil Molan.

Ena od teh možnosti je ustanovitev t.i. sosvetov za preventivo in partnerski odnos policije z lokalno skupnostjo, kar je mogoče po 21. členu Zakona o policiji. Kot je novost predstavila svetovalka ministra Marija Mikulan, v Sloveniji že deluje 48 takšnih posvetovalnih teles, ki so jih v večini ustanovile

občine. Njihova naloga je posvetovalna in sicer za prenašanje informacij z ene na drugo stran, za zbiranje predlogov občanov, boljše obveščanje, ugotavljanje stališč javnosti o varnostnih razmerah itd. Svet bi imel stalne in nestalne člane, financiral pa bi se s strani ministrstva ali občinskega proračuna, lahko bi vsak prispeval pol. Kot je povedal Molan, je krška policija že dala pisno pobudo o ustanovitvi vsem trem posavskim občinam, ali se bodo odločile za takšen posvetovalen organ, pa zdaj še ni jasno.

L. MURN

Prijeli kriminalno združbo

LJUBLJANA - Slovenski kriminalisti in uniformirani policiji, ki jo koordinira Skupina tožilcev za posebne zadeve, je s pomočjo italijanskih in hrvaških varnostnih organov pretekli teden uspešno prijeli kriminalno združbo, ki se je že več let ukvarjala z ilegalnim vodenjem tujcev čez našo državo. Gre za 18 ljudi, ki naj bi jih vodil osumljeni J. L.

V Metliki ukraden avto

METLIKA - 29. novembra dopoldne so policisti na mednarodnem mejnem prehodu ugotovili, da je osební avto, znamke Audi A4, s katerim se je pripeljal bosanski državljani V. M., ukraden v Avstriji. Vozilo so zasegli, voznika pa pridržali.

Zasvojenost težka, ker jemlje svobodo

V cerkljanski vojašnici pripravili okroglo mizo Mladi in droge - Odvisneži vse mlajši - Boj krške policije in tožilstva proti preprodajalcem - Preventiva: kakovostno življenje mladih

CERKLJE OB KRKI - Ne gre si več zatiskati oči, da se s problemi zasvojenosti z mamili ubadajo daleč nekje, v našem okolju pa ne. Žal postaja odstotek odvisnežev vse večji in starostna meja vse manjša. In tako, kot je to v družbi, je tudi med vojniki na služenju vojaškega roka. Kot prispevek k izboljšanju stanja je Vojašnica Cerklje ob Krki pretekli teden v okviru Tedna boja proti mamilom povabila na okroglo mizo z naslovom Mladi in droge.

Kako je s problematiko drog v Posavju, se da vsaj malo razbrati iz podatkov Centra za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od drog v Zdravstvenem domu Krško. Višja medicinska sestra Milka Kramer je povedala, da je trenutno na metadonskem programu 31 ljudi, gre zlasti za heroinske odvisneže, nekaj je odvisnih tudi od kokaina. Pogoj za zdravljenje je polnoletnost. Preko 60 pa jih prihaja na psihosocialno svetovanje, med njimi že tudi osnovnošolci. Pri nemogočanju ponudbe prepovedanih drog se trudi policija in po besedah višje inšpektorice PU Krško Sonje Molan so v letošnjem letu na tožilstvo podali 12 kazenskih ovadb po 196. čl. Kazenskega zakonika RS, in sicer zoper 20 oseb, ter 70 predlogov sodniku za prekrške zaradi posesti manjše količine mamil. V cestnem prometu so odredili 40 strokovnih pregledov in kar 16 voznikov je vozilo pod vplivom psihotropnih snovi, 24 pa jih je preizkus odklonilo. V Posavju so letos zasegli skoraj 10 kg konoplje, 187 teh sadik, 7 g hašiša, 7 kg kokaina, 2 kg heroína, 268 različnih tablet, 70 pivnikov prepojenih z LSD ter več pripomočkov za uživanje mamil.

Tujec z orožjem

OBREŽJE - Pri carinski kontroli so delavci 30. novembra popoldne pri 27-letnem D. H. iz BiH našli skrito pištolo, znamke Crvena Zastava M-70, cal. 7,65 mm, 20 pripadajočih nabojev in dušilec zvoka. Osumljenec so odvzeli prostost, zoper njega pa je bila podana kazenska ovadba.

Motorist podlegel poškodbam

NOVO MESTO - 4. decembra je v novomeški bolnišnici zaradi hudih poškodb umrl 46-letni F. M. iz Dolgih Njiv pri Sentlovrencu. 24. novembra je bil udeležen v prometni nesreči, ko je padel s kolesom z motorjem.

L. M.

POBRATENI JABLANSKI IN ŽDINJSKI GASILCI - 18 let staro Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Jablan in 21-letno PGD Ždinja vas sta svoje že dosedanje dobro sodelovanje v soboto, 2. decembra, potrdila na svojstven način - s slovesnim podpisom pobratenja (na sliki) v gostilni Pugelj. "Gre za podobna društva tako po letih kot po težavah, s katerimi se dandanes srečujejo gasilci, tako da še naprej upamo na dobro sodelovanje," sta menila Jože Drenik in Franci Rifelj, predsednika jablanskih in ždinjskih gasilcev, ter se podjetju Struktura, d.o.o., zahvalila za izdelavo listine o pobratenju. Dogodka so bili veseli tudi gostje: predsednik in poveljnik Gasilske zveze Novo mesto, Alojz Muhič in Tine Filip, poveljnik mirnopenskega občinskega gasilstva Jože Zoran in predsednik KS Otočec Andrej Blažič. Jablanski gasilci so na prapor ždinjskih gasilcev pripeli tudi spominski trak ter se nato poveselili pozno v noč. (Foto: L. Murn)

MLADI IN DROGE - Na okrogli mizi v cerkljanski vojašnici so gostom, ki jih je sprejel Stanislav Zlobko (na levi), vprašanja o drogah in zasvojenosti zastavljali tudi vojniki. (Foto: L. M.)

zaidejo tudi v najrazličnejše odvisnosti. "Čas, ki ga poklanjamo mladim, ni nikoli izgubljen. Droge so problem, o katerem je treba govoriti in potrebnim nuditi pomoč," je dejal. Župnik Cerklje ob Krki g. Anton Gnidovec pa je poudaril pomen smisla človekovega življenja. "Droga je beg in človek, ki je našel smisel življenja, je ne potrebuje." O psiholoških razlogih, zakaj mladi radi posegajo po drogah, sta spregovorili tudi socialna pedagoginja Biserka Čančer iz OŠ Dobova ter psihologinja Marjana Plavljanič iz Srednje tehnične šole Krško, ki sta kot ostali poudarili, da je treba mladim ponuditi kreativno preživljanje prostega časa, kjer se bodo lahko ustvarjalno izražali. Te možnosti pa nudi tudi Mladinski center Brežice, katerega dejavnosti sta predstavila vodja centra Patricija Čular in sodelavec Andrej Kerin.

L. MURN

Nepredvidno prehitavanje

SOTESKA - 30-letni R. M. iz Novega mesta se je 23. novembra peljal po cesti iz Črnomlja proti Soteski. Ko je prehitel kombinirano vozilo, je iz nasprotne strani pripeljal tovornjakar P. B. iz Kanizarice. R. M. je hitro zavil na desno stran vozišča, toda zaradi neprilagojene hitrosti je izgubil oblast nad vozilom. Prišlo je do trčenja in R. M. se je tako hudo poškodoval, da se zdravi v novomeški bolnišnici.

Ilegalca prepeljal z motorjem

BREŽICE - 29-letni hrvaški in slovenski državljani H. O. iz okolice Brežic se je 24. novembra dopoldne odpeljal z motornim kolesom v Zagreb, kjer je za plačilo naložil državljana Bangladeša in ga odpeljal v smeri naselja Grdanjci in Slovenske vasi, kjer sta ilegalno prestopila državno mejo. Na poti po hitri cesti proti Ljubljani so ju na Gmajni ustavili in izsledili policisti. Zoper H. O. je bil podan predlog sodniku za prekrške in kazenska ovadba, tujca pa so vrnili na Hrvaško.

Danes in jutri "Poškodbe notranjosti"

BREŽICE, NOVO MESTO - Pri Založbi Krtna je te dni izšla knjiga Poškodbe notranjosti z izpovedmi žensk, ki so doživele spolne zlorabe. Novo knjigo in pogovor o tem bo danes, v četrtek, 7. decembra, ob 18. uri v Knjižnici Brežice vodila in povezovala Vera Kozmik, jutri, v petek, 8. decembra, ob 16.30 pa v prostorih Gimnazije Novo mesto.

V zavetju močne banke.

Plačilni promet za pravne osebe

Preko računa pri naši banki ste vključeni v plačilni promet največje in najmočnejše banke v državi. V 200 poslovalnicah bančne skupine Nove Ljubljanske banke nudimo celovit in cenovno ugoden servis, tudi z elektronsko banko Proklik NLB in dnevno-nočnimi trezorji. Uspešno stojimo ob strani tako majhnim podjetnikom kot največjim gospodarskim družbam. Doma in v tujini. Zato izkoristite naše prednosti. Pri nas so vaše denarne zadeve v dobrih rokah.

Vsa pojasnila dobite pri poslovnih skrbnikih v banki. Storitve so vam na voljo tudi v bankah bančne skupine NLB: Banki Domžale, Koroški banki, Pomurski banki, Banki Velenje, Banki Zasavje in v Dolenjski banki.

Rastimo skupaj.

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

NISSAN VAS ŽE OBDARUJE!

S PAKETOM PRESENEČENJA, VREDNIM DO 450.000 SIT

Vsem kupcem nekaterih Nissanovih modelov ponuja Nissan Adria od 10.11. do 20.12. neverjetna darila v vrednosti do 450.000 SIT, pri nakupu originalne dodatne opreme in nadomestnih delov Nissan popust do 20%, obiskovalcem naših servisov pa so na voljo brezplačni zimski preventivni pregledi.

NISSAN ADRIA d.o.o., Pooblaščen uvoznik za vozila Nissan v Sloveniji, <http://www.nissan.si>

Pooblaščen trgovca: SEVNICA: Avtomehanika Zierer (07) 81 40 389; OTOČEC: Avtomehanika Vidrih (07) 30 99 310.

LERAN

Novo mesto
Lebanova 24

<http://www.leran.si>
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940
07/33 79 941
faks: 07/33 22 282
mobitel: 0609/633 553
041/633 553

Prodamo:

- HIŠE: na Ajdovcu (okolica), na Bučki, v Črnomlju, na Dobravi, v Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Gor. Brezovici, Jagodniku, v Krškem, Metliki, Mokronogu (in okolici), Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Semiču, Sevnici (okolica), Straži, Šentjerneju (okolica), Škocjanu, Viru pri Domžalah, Žužemberku;
- STANOVANJA: v Kostanjevici, Krškem, Ljubljani, Novem mestu, Smolenji vasi, Straži, Trebnjem;

- VIKENDE: v Brestanici (okolica), Dol. Kotu pri Dvoru, Gor. Suhadolu, Novem mestu (okolica), Podbočju (Šutenski Vrh), Straži, Šentjerneju (okolica), Škocjanu (okolica);
- GRADBENE PARCELE: v Črnomlju, nad Tuševim Dolom, Mirni Peči, Mokronogu, Novem mestu, Šentjerneju (Grobje), Šentrupertu (Vrh), Šmarjeških Toplicah;
- POSLOVNE PROSTORE: v Črnomlju (picerija, diskoteka), Dolenjskih Toplicah (središče), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Straži in drugod;
- POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU: v Šentjerneju (Dol. Vrhpolje: gostilna in stanovanje), Novem mestu (gostilna);
- KMETIJE: v Beli krajini (pri Semiču), Jagodniku, Šentjerneju (okolica), Šentrupertu (okolica), Trebelnem (okolica), Trebnjem (okolica).

Oddamo:

- poslovne prostore, gostilno in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite se na sedežu
podjetja ali nas pokličite.

Podjetje
za varovanje
premoženja
in oseb, d.o.o.

Novo mesto, Seidlova 5
tel.: 07/3 325 325
faks: 07/3 917 305

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 07/ 33 21 878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

HALO praznično zvonjenje.

Nove - **nižje cene** paketov Halo.

Za 6.000 tolarjev brezplačnih pogovorov.*

Nokia 3210

~~32.900 SIT~~

29.900 SIT

Srečno in veselo HALOfoniranje!

Vse navedene cene vključujejo DDV.

Nokia 5110

~~21.900 SIT~~

17.900 SIT

* Za vse nove člane kluba Halo.

Halo
GSM 040

● POKLIČITE NAS: 080 40 40 ● OBIŠČITE NAS: halo.simobil.si

TPV JOHNSON
CONTROLS

ARSED

AVTO

Podjetje TPV s svojimi družbami
želi vsem poslovnim partnerjem
in kupcem Renaultovih vozil
vesele božične praznike
ter srečno in poslovno uspešno
novo leto.

Hkrati bi vam radi sporočili,
da smo denarna sredstva
za novoletne voščilnice
namenili za izgradnjo
novega dializnega centra
v Splošni bolnišnici Novo mesto.

DAN
ODPRTIH
VRAT
V TPV-ju,

na Kandijski cesti 60,
v soboto, 9. decembra 2000,
od 9. do 12. ure.

Vabljeni!

TSB
TPV BREŽICE
TPV SUHOR

TERMOTEHNIKA

Novi salon pohištva
v Mačkovcu pri Novem mestu!

Termotehnika salon pohištva, Mlinarska pot 17, 8000 Novo mesto, tel. (07) 3932 444, fax. (07) 3932 446
delovni čas: 8.00 do 19.00, sobota: 8.00 do 12.00

PETINO MANJ ZA KURJAVO

DO 20. JANUARJA 2001

NAKUP OKEN s toplotno izolativnim
steklom BREZ DOPLAČILA

Naš slogan: *Uspelo vam bo*

JELOVICA
Lesna industrija d.d.

PRODAJNA MESTA:

NOVO MESTO: tel., fax: (07) 332 34 44, BREŽICE: tel., fax: (07) 496 29 26, METLIKA: tel., fax: (07) 305 87 16
BAVEX Trebnje, tel., fax: (07) 304 56 40, KERATRADE Zagorje ob Savi, tel., fax: (03) 566 44 65

Jelovica, lesna industrija, d.d., Kidričeva 58, 4220 Škofja Loka, Slovenija

tel.: 04/51 13 000, faks: 04/51 34 261, e-mail: info@jelovica.si, www.jelovica.si

RADIO
94,9 Mhz
VESELJAK

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO
Foesterjeva 10, Novo mesto

MANA
turistična agencija

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtskih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za **DOLENJSKI LIST**

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: ☐ da ☐ ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 2000

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

PRAVLJICA IN DOMIŠLIJA

Pojdimo se potepat z domišljijo

Pogosto slišimo, da pravljica in naš čas ne gresta skupaj. Otroci imajo danes računalniške igrice, video kasete, pravljice pa so potisnjene na rob, kar ni prav. Pred dnevi mi je mama treh otrok v starosti do deset let potožila: "Zdi se mi, da njihovo otroštvo izginja pred televizijo. Televizija vse bolj odpravlja mejo med otroštvom in odraslostjo, razkriva vse skrivnosti. Knjiga jih odkriva, a otroci jih odklanjajo. Še pravljice jih več ne pritegnejo. To ni dobro."

Ob njenih besedah sem pomislila na svoje delo v razredu. V učni proces sem vedno vnašala pravljico, potepali smo se z domišljijo.

Otrok v starosti do devetega leta razvija svojo domišljijo s pravicami. Domišljija je pomembna, saj je ena od sestavin ustvarjalne osebnosti. Brez domišljije je izdelek neopazen, brez duše. Pravljica otroka poteši, čustveno in moralno. Iz nje črpa radost, lovi odmev nekega drugega sveta, besede imajo nov zven, prijetnejši pomen, v njih je upanje, ljubezen, so čustva.

Pri delu v razredu sem spoznala, da je pravljica primerna za vse učence. Pritegnila je tudi tiste, pri katerih je pozornost zelo nihala, za nekaj časa je pomirila razdražljive, ogrela in razgibala je učence, ki niso imeli zaupanja vase, ki so se težje govorno izražali. Sprostili so se, jezikovna zakovanost se je vse bolj drobila. Pravljica je postala njihovo "močno področje, ponudila jim je neskončno domišljijo, v njih je prebudila pravi mozaik občutij. Saj drži, da z zorenjem potegnejo črto pod pravicami, sledi pa ostanejo. Kamrice otroštva. Ostati bi morale v vsakem otroštvu, pa tudi odrasli bi jih morali čutiti in kdaj pogledati v svet z otroški mi očmi. Tako so otroci bogatili svoje izražanje, aktivni in pasivni besedni zaklad, razvili govorne sposobnosti, znebili so se strahu pred govorno besedo in se naučili poslušati s srcem. Njihov doživljajski svet je čustveno obarvan. Ob pravljici so se rojevala svetla upanja, snov za sanjarjenje, za radost.

Prepričana sem, da so pravljice otrokom potrebne. To mi je potrdilo dolgoletno delo v razredu, predvsem v drugem. S pravljico smo se potepali v lepši svet, ki je izžareval svoj čar. To ni bil beg, saj smo se s potepanja vrnili sproščeni, vedri, pripravljeni na novo delo. Pravljica nam je približala naravo, odstirala nam je vrednote, ki vse bolj vodenijo.

Pripovedovanje in poslušanje pravic je ena najlepših iger med otroki in odraslimi. Je igra brez igrac. Igra besed, podob, čustev, domišljije. Otroci so ob pripovedovanju srkali in sprejemali vase besede, stavke, njihovo zgradbo, zven besed in glasu, intonacijo. Tudi to je bogastvo.

Veliko vrednost so imele pravljice, ki so si jih otroci sami izmišljali. Pri tem se je razrasla njihova domišljija v izmišljanju besed, svobodni rabi jezika, svojevrstnih sestavkih. To jim pride še kako prav tudi kasneje na drugih področjih: ne bo v zagati, ne bo poznal besede "ne znam". Omenila bi še nedokončano zgodbo, tj. zgodbo bez konca ali z več konci, ko so se otroci sami odločili, kako naj se konča. To je bila pobuda še za druge dejavnosti, tudi za likovno izražanje, saj je prav v risbah odraz njihovega notranjega doživljanja, za sproščenoigibanje, za trdno povezanost z naravo.

Seveda je pomembno tudi, kako knjigo, pravljico, branje otroku približamo. Ustari ti moramo vzdušje, da vse pričakujemo s čustveno napetostjo. Prav ta čas otroštva je kot dragocen napoj: nikoli ne izpuhti. Vse čase ga nosimo v sebi, v dobrem ali slabem. Obogatijo ga toplota doma, družina, ki se zna pogovarjati in prisluhniti njihovim drobnim stiskam, ki najde čas za pogovor, za skupno branje. Starši tako ohranjajo v sebi nekaj otroka in kamrico, kjer se v najrazličnejših odtenkih kaže otroštvo, otroci pa odnesejo s seboj prijetne spomine in doto - polno kamrico doživetij. V življenju bo potem najbrž manj križpotij in brezpotij, iz nje bo ves čas nekaj drselo, tudi ko se bodo dnevi pooblačili.

Otroštvo brez pravic je kot pomlad brez cvetja. Pravljica neguje otroško domišljijo. Privlačna, polna čudes, neskončna je ta deželica Domišljija, čeprav je ni na nobenem zemljevidu. Tudi otroci in starši bi morali večkrat najti pot vanjo z veselimi vzklikom: Pojdemo se potepat. Imela sem svojo pokrajino otroštva, svojo deželico domišljijo. Po tej pokrajini so se sprehajala pravljčna bitja, junaki iz najljubših pravic in zgodb, potok se je pogovarjal z vrbami, leteče preproge so bile vsakdanja stvar. Tu je bil vodnjak želja, vsaka želja se je izpolnila. V otroštvu lahko dosežemo vse, tudi zvezde na nebu. Da bi vsi otroci imeli svojo pokrajino otroštva, deželico Domišljijo! Kako bogata in polna bi bila njihova kamrica. Polna spominov, prijetnih utrinkov, bogata dota. Pregovor pravi: otroci so to, kar se iz njih naredi.

Tudi danes se rojevajo zgodbe s pravičnim motivom. Zdi se mi, da so pravljice kot zlata zrnca. Z njimi se ponaša vsak narod, v njih je odsev preteklosti, je življenjska modrost, je upanje, vera v lepši čas. S pripovedovanjem, poslušanjem, z branjem jih bomo ohranjali. S tem pa bomo poglobljali tudi domišljijo. vsem je potrebna, le tako ohranjamo v sebi upanje, da bo svet nekoč bolj prijazen, prijeteljski, človeški. Ko bomo besedo človek lahko pisali z veliko začetnico.

ANICA ZIDAR

NOVOMEŠČANI SO ŽE V DRUGI LIGI - Rokometaši Novega mesta so si v 8. krogu kvalifikacij za enotno drugo ligo z zmago s 28:26 nad vodilnim Svišem iz Ivančne Gorice že zagotovili vstop v drugo ligo, saj imajo pred četrtouvrščenim moštvom neulovljivih 5 točk prednosti in se ta čas že pripravljajo za nastope v zahtevnejši konkurenci. Tekmovanje v enotni drugi slovenski rokometni ligi se bo začelo 20. januarja. Največ zadetkov za Novo mesto je na tekmi s Svišem dosegel Bruno Glaser (12), Rok Pungerčič pa se je izkazal s 5 zadetki. Črnomelj je v osmem krogu z 31:27 premagal kočevsko Grčo. Lestvica: 1. Sviš 9, 2. Novo mesto 9, 3. Grosuplje 8, 4. Črnomelj 4, 5. Grča 2. (Foto: Marko Klinec)

Na Mirno goro

NOVO MESTO - Mladinski odsek planinskega društva Novo mesto bo v soboto, 9. decembra, pripravil planinski izlet na Mirno goro. Udeleženci izleta se bodo zbrali ob 6. uri na železniški postaji v Kandiji, vlak pa bo proti Semiču, odkoder se bodo planinci povzpeli na najvišji belokranjski vrh, odpeljal ob 6.45. Pohod bo vodil Peter Luzar, ki zbira prijave po telefonu 334 60 24 ali (031) 587 115.

TELOVADCI TRETJI V DRŽAVI - Mladi Novomeščani (od leve) Jan Pavlin, Andraž Muhič, Miha Smole, Jure Kastelic in Nejc Maričič so, kot je obljubil njihov trener Matjaž Ferkolj, na državnem prvenstvu v gimnastičnem mnogoboju v obveznih vajah 1 osvojili tretje mesto, četrta pa so bili Brežičani. Posamične medalje so si prislužili mladi telovadci iz Maribora in Ljubljane (Vič). Najbolje uvrščeni Novomeščani je bil Jure Kastelic na 12. mestu, najboljši Brežičan pa Jan Znidaršič na 11. mestu, sledili pa so jima: 13. Andraž Muhič (NM), 14. Sandi Roguljič (BR), 15. Nejc Maričič (NM) itd.

So si Trebanjci zdaj opomogli?

Trebanjci med tednom za las ob točko na tekmi z drugouvrščenim Preventom, v soboto pa lahka zmaga nad Slovanom - Dobovčani in Ribničani praznih rok

Trebanjski rokometasi so sezono 2000/2001 začeli najslabše, kar nastopajo v prvi ligi, vendar zadnji dve tekmi dajeta upanje, da jim bo šlo v nadaljevanju bolje. Drugače je z Dobovo in predvsem z ribniškim Inlesom Rikom, ki tudi v 8. krogu proti Preventu oziroma Veliki Nedelji nista imela možnosti, da bi osvojila dragocene točke.

Sredi tedna so Trebanjci odigrali preloženo tekmo 6. kroga s slovenjegraškim Preventom, ki je poleg Pivovarne Laško in Prul še neporažen in celjskim državnim prvakom dela družbo na vrhu lestvice. Trebanjci so začeli izvrstno in v prvem polčasu vodili s tremi ali štirimi goli razlike. Predvsem v obrambi se je poznalo, da sta se moštva pridružila Blagojevič in Čopič, z učinkovitimi prodori pa se je izkazal tudi mladi Hribar. Čeprav so že na začetku drugega polčasa gostje izenačili na 17:17 in povedli s tremi goli razlike, se Trebanjci niso predali, zato jim je uspe-

Izdi nižjih košarkarskih lig

V vzhodni skupini druge košarkarske lige je Krško v 10. krogu v gosteh s 97:90 premagalo Janče in je na lestvici drugo. Slabše gre Črnomaljem in Kočevcem, ki igrajo v zahodni skupini druge lige. Črnomaljši so doma s 66:76 izgubili z Vipavo in so na lestvici osmi, zadnjeuvrščeni kočevski Snežnik pa je v 10. krogu doma doživel že deveti poraz v sezoni; s 84:58 ga je premagal Logatec. Mlado moštvo novomeške Krke Telekom igra v tretji ligi v zahodi skupini II, kjer je s 7 zmagami in enim porazom na lestvici drugo, v 8. krogu pa so mladi Novomeščani doma z 68:58 premagali Borovnico 98.

Veber in Kapš na evropski pokal

NOVO MESTO - V sklopu slovenske mladinske reprezentance, ki bo 12. decembra nastopila na evropskem pokalu v krosu, bosta nastopila tudi dva tekača z našega konca, že uveljavljeni dolgoletni Borut Veber iz Sevnice in Novomeščan Miha Kapš, varovanec trenerja Roberta Dragana iz novomeške Krke Telekom, ki je še do pred enim letom vadil skok v višino in tekmoval tudi v atletskem mnogoboju in se je teku na srednje proge posvetil šele na začetku minule sezone.

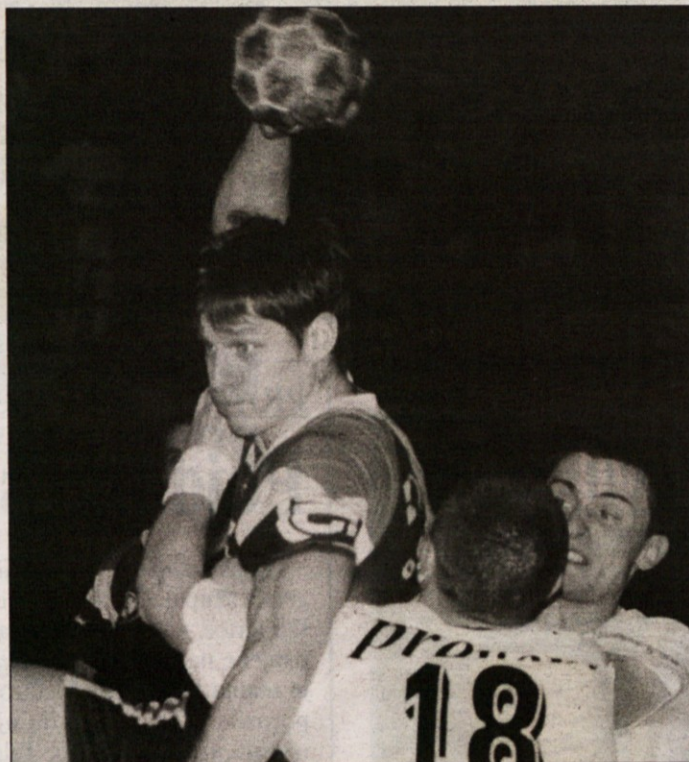
lo dvakrat izenačiti, možnost za izenačenje pa so imeli tudi tik pred koncem srečanja, a jim iz prostega strela 2 sekundi pred koncem pri izidu 25:26 ni uspelo doseči zadetka, očitno pa jim je dobra predstava med tednom dala krila in v soboto so brez težav s 37:29 ugnali ekipo Slovana.

Dobovčani se v soboto Preventu niso tako dobro upirali kot Trebanj-

ci med tednom, a so vsaj na začetku z bojevitostjo in učinkovitostjo igro favoriziranim gostom povzročili precej težav. Dobovčani so vodili s 4:1 in 6:3, gostje pa so izenačili šele 4 minute pred koncem polčasa, žal pa v drugem polčasu niso ponovili odlične igre iz prvega.

Čeprav izid tekme med Veliko Nedeljo in Inlesom (24:22) kaže drugače, Ribničani tudi tokrat niso imeli možnosti, da bi osvojili prvo točko. Rokometaši Velike Nedelje so po vodstvu s šestimi zadetki ob koncu popustili ter Ribničanom pustili izid znižati.

I. V.

GRADIŠKA NISO MOGLI USTAVITI - Filip Gradišek je bil na tekmi med Trimom in Preventom z osmimi zadetki prvi strellec svojega moštva in je gostom povzročal precej preglavic, vseeno pa to ni bilo dovolj, da bi točki ostali doma. (Foto: I. Vidmar)

Nevarne vode boja za obstanek

Novomeške odbojkarice vse bliže repu prvoligaške lestvice - Žužemberčani korakajo proti vrhu

Novomeškimi odbojkaricam ne gre in ne gre. Tekmo z neposrednimi tekmicami v boju za obstanek Formisem Bellom iz Miklavža so morale zaradi smučarskega sejma igrati že med tednom. Dobile so prvi niz, potem pa se jim je ustavilo in gosteje so povedle z 2:1. Ko je v četrtem nizu igrala Novomeščanka spet stekla, je kazalo, da bodo tekmo morda le rešile sebi v korist, a jim v skrajšanem petem nizu sreča ni bila naklonjena. Izguba dveh točk na tekmi z Miklavžankami pa se jim že maščuje, saj so se zdaj znašle v krogu ekip, ki se bodo še ogorčeno borile za obstanek. V 10. krogu se bodo Novomeščanke v soboto, 9. decembra, doma pomerile z Ljutomerčankami. Te so Novomeščanke ugnale že na začetku sezone, zelo koristno pa bi bilo, če bi jim to uspelo tudi tokrat.

V drugi ligi so Žužemberčani z zmago s 3:1 v Škofji Loki zaplaval v "nevarne vode" boja za vrnitev v prvo ligo, od katere so se poslovili v minuli sezoni. Za drugouvrščenim Astecom Triglavom zdaj zaostajajo le točko. V soboto bodo doma igrali z zadnjeuvrščenimi Beltinci, zato se jim za nove točke ni bati.

Tudi Kočevkam gre v drugi ligi kar dobro. V 9. krogu so v gosteh s 3:1 premagale četrtouvrščeno drugo ekipo Ljubljane, na lestvici so sedme, le to, da se bodo v 10. krogu doma pomerile z vodilnim Solkanom, nekoliko kvari lepo podobo.

V zahodni skupini tretje lige so se Novomeščani veselili tretje zmage v sezoni, s 3:2 pa so v gosteh ugnali

Brezovico, na lestvici pa so sedmi, mesto za kočevskim Kovinarjem. Med dekleti je v zahodni skupini tretje lige Semič doma z 0:3 izgubil s Piranom, Črnomaljške so doma s 3:1 premagale drugo ekipo Nove Gorice, brestaniški Kostak Elmont pa je doma z 2:3 izgubil z drugouvrščeno mlado ekipo koprškega Kemiplasa. Črnomaljške so na lestvici četrte, Brestaničanke devete in Semičanke zadnje, dvanajste.

Krka bo prezimila na šestem mestu

V boju z lani najboljšima ekipama so novomeški namiznoteniški igralci iztržili dve točki - Spet na poti v Evropo in varni pred bojem za obstanek

NOVO MESTO - V novomeškem namiznoteniškem klubu Krka so kljub šestemu mestu po jesenskem delu prvenstva zadovoljni. Minuli teden so se igralci namiznoteniškega kluba Krka pomerili z v lanskim sezoni najboljšima ekipama v Sloveniji in osvojili pričakovani dve točki - v gosteh so premagali Preserce in doma izgubili z Olimpijo.

V četrtek so igrali v Preserju in domačine ugnali s 6:3. V uvodnih dvobojih sta Mitja Horvat in Marjan Hribar premagala Roglja in Zalarja, Kralj pa je izgubil s prvim možem preserske ekipe Sašem Ignjatovičem. V drugem krogu sta Kralj in Horvat premagala Roglja in Zalarja, Hribar pa jepo pričakovanju izgubil z Ignjatovičem. V igri dvojic sta Hribar in Horvat ugnala Ignjatoviča in Roglja. V zaključku srečanja je Ignjatovič z zmago nad Horvatom osvojil tretjo točko za svoje moštvo, Hribar pa je z zmago nad Rogljem novomeški vrsti zagotovil zmago.

Med veterani Derstvenšek

SEVNICA - Na veteranskem prvenstvu Sevnice v šahu za igralce nad 50. letom je v skupnem vrstnem redu 12. turnirjev zmagal Franc Derstvenšek (80 točk), drugo mesto je osvojil Martin Mirt (65) in tretje Rudi Prosenik z 58 točkami. Na decembrskem turnirju je zmagal Ludvik Cvirn nad Rudijem Šoperjem in Janezom Blasom.

besedo imajo številke

ROKOMET

1. SRL, moški, 7. krog - TERMO : DOBOVA 27:27 (15:10); TERMO : Dolinar 4, Freljih 4, Jeras 4, Ražnatovič 6 (1), Galof 4 itd.; DOBOVA: Medved, Djapo 7 (2), M. Urbanč, Plazar 2, Bogovič 2, Voglar 4, I. Deržič 1, D. Urbanč 3 (2), Alič 5, Kušič, Kranjčič 2, Supančič, S. Deržič, Stanec 1. Sedemmetrovke: Termo 2 (1), Dobova 7 (4). Izključitve: Termo 16, Dobova 8 minut. Rdeči kartoni: S. Deržič (55.), I. Deržič (60.), Galof (60.).

SLOVAN : INLES RIKO 30:27 (12:11); SLOVAN: Martinec 7, Jelčič 9 (5), Natek 7; INLES RIKO: Grm, Ilc 5, M. Hojč 3, Špoljarič 3, Škaper 8, Zbačnik 1, Henigman 2, N. Hojč 5 (2), Merhar. Sedemmetrovke: Slovan 5 (5), Inles Riko 5 (3). Izključitve: Slovan 10, Inles Riko 14 minut. Rdeči karton: M. Hojč (59.).

GORENJE : TRIMO TREBNJE (sreda, 6. december)

8. krog - VELIKA NEDELJA : INLES RIKO 24:22 (14:8); VELIKA NEDELJA: Bezjak 9 (2), Šošarič 5 itd.; INLES RIKO: Grm, G. Ilc 6, M. Hojč, Špoljarič, Ivanec, Zbačnik, Henigman 3, N. Hojč 4 (2), Merh 1, Djukič, Škaper 5, Mihelič, J. Ilc 3. Sedemmetrovke: Velika Nedelja 2 (3), Inles Riko 2 (3). Izključitve: Velika Nedelja 8 minut, Inles Riko 6.

TRIMO TREBNJE : SLOVAN 37:29 (18:13); Osnovna šola Trebnje, gledalcev 200, sodnika: Romih in Nikolič (oba Krško). **TRIMO TREBNJE:** Imperl, Šafarič 6, Hribar 4, Mežnaršič 1, Kozomara, Radelj, Blagojevič, Šavrič 5, Zupančič, Likavec 6, Pekolj, Čopič 5, Gradišek 3, Lavrič 7; **SLOVAN:** Papež 7 (2), Natek 6. Sedemmetrovke: Trimo Trebnje 0 (0), Slovan 8 (6). Izključitve: Trimo Trebnje 6, Slovan 6.

DOBOVA : PREVENT 22:32 (10:13); DOBOVA: Medved, Djapo 1, M. Urbanč, Plazar 3, Bogovič 1, Voglar 4, D. Urbanč 5, Alič, Kranjčič, S. Deržič 3, Kušič, Stanec 5, Supančič; **PREVENT:** Simonovič 7, Maksič 6, German 4, A. Levč 7 itd. Sedemmetrovke: Dobova 1 (0), Prevent 1 (0). Izključitve: Dobova 14 minut, Prevent 6.

Zaostala tekma 6. kroga: TRIMO TREBNJE : PREVENT 25:26 (14:12); Osnovna šola Trebnje, gledalcev 250, sodnika: Vodopivec in Krašnja (oba Ajdovščina); **TREBNJE:** Imperl, Šafarič 5 (1), Hribar 3, Mežnaršič 1, Kozomara, Radelj, Blagojevič, Šavrič 2, Likavec 4 (3), Pekolj, Čopič 2, Gradišek 8, Lavrič, Zupančič; **PREVENT:** Simonovič 3, Maksič 9 (4), A. Levč 4 itd. Sedemmetrovke: Trimo 5 (4), Prevent 4 (4). Izključitve: Trimo 10 minut, Prevent 12.

Lestvica: 1. Celje Pivovarna Laško 15, 2. Prevent 15, 3. Mobil Prule 67 14, 4. Gorenje 11, 5. Velika Nedelja 10, 6. Avtomikolič Rudar 8, 7. Termo 7, 8. Trimo Trebnje 6, 9. Slovan 5, 10. Dobova 2, 11. Pivka Perutinarstvo 1, 12. Inles Riko 0.

KOŠARKA

SKL Kolinska, 10. krog - KRKA TELEKOM : TRIGLAV 83:58 (18:12, 32:30, 57:39); Dvorana Leona Štuklja, gledalcev 600, sodnika: Vučkovič in Zaletelj (oba Ljubljana); **KRKA TELEKOM:** Anzulović 8 (1:2), Jevtović 7 (1:2), Dončić 7 (0:2), Davison 3 (1:2), Grum 23 (5:6), Drobničak 6 (0:2), Ščekič 9 (3:4), Arapović 16, Ivašković 4 (2:4); **TRIGLAV:** Stavrov 10 (2:2), Ožbolt 14 (1:4), Krejič 10 itd. Prosti meti: Krka Telekom 13:24, Triglav 10:18. Met za tri točke: Krka Telekom 4:14 (Grum 2, Dončić, Anzulović), Triglav 6:21 (Stavrov 2, Zonik 2, Ožbolt, Primec). Osebnе napake: Krka Telekom 20, Triglav 21. Pet osebnih: Tropan (40.).

Lestvica: 1. Krka Telekom 20, 2. Union Olimpija 19, 3. Geoplin Slovan 17, 4. Pivovarna Laško 16, 5. Kraški zidar 16, 6. Rogla 14, 7. Savinjski Hopsi 14, 8. Kemoplast Alpos 13, 9. Helios 13, 10. Triglav 13, 11. Loka kava 13, 12. Zagorje Banka Zasavje 12.

ODBOJKA

1. SOL, ženske, 8. krog - HIT NOVA GORICA : TPV NOVO MESTO 3:0 (23, 18, 16); TPV NOVO MESTO: Horvat, Nenčeva, Muhič, Vernig, Rajak, Žužnjak, Stangelj, Majstorovič, Borki, Uhan, Križ.

9. krog - TPV NOVO MESTO : FORMIS BELL MIKLAVŽ 2:3 (19, -22, -18, 18, -8). Lestvica: 1. NKBM Maltal Maribor 27, 2. Ljubljana 21, 3. Kemiplas Koper 19, 4. HIT Nova Gorica 17, 5. B&L Utrip Šempeter 13, 6. ZM Ljutomer 12, 7. Formis Bell Miklavž 7, 8. TPV Novo mesto 6, 9. Venus Frupi ŠOU 6, 10. Elektrollogistika Ptuj 4.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL za moške, 7. krog - RADGONA : KRKA 6:1, 8. krog - ETA PRESERJE : KRKA 3:6; 9. krog - KRKA : MAXI OLIMPIJA 1:6 (Kralj : Plohl 0:2, Hribar : Lasan 0:2, Horvat : Reflak 2:0, Hribar : Plohl 1:2, Kralj : Reflak 0:2, Horvat : Lasan 1:2, Horvat / Hribar : Reflak / Plohl 1:2).

Lestvica: 1. ŽNTK Maribor 16, 2. Maxi Olimpija 13, 3. Radgona 11, 4. Moravske Toplice Sobota 10, 5. Kema Puconci 10, 6. Krka 9, 7. ERA Velenje 7, 8. Učila Križe 7, 9. ETA Preserje 5, 10. Rdlje 2.

la neodločeno in z osvojenjo točko Krko potisnila na šesto mesto. Kljub temu se ni bati, da bi se Novomeščani tako kot lani spomladi do zadnjega borili za obstanek, z nekoliko več srečo pa bi jim prav lahko uspelo uvrstiti sem med najboljša štiri moštva, ki Slovenijo predstavljajo v evropskih klubskih tekmovanjih. Od drugega mesta Novomeščane po polovici rednega dela prvenstva ločijo štiri točke, od četrtega, ki še vodi v Evropo, pa ena sama točka, prav tako pa jih od predzadnjega mesta, ki bi ogrozilo njihov prvoligaški status, ločijo štiri točke.

I. V.

Jure zmaguje z La Bambo

NOVO MESTO - Na prvem turnirju zimskega pokala v preskakanju ovir je Novomeščan Jure Grubačević na gradu Prestranek pri Postojni s kobilom La Bambo Optika Poljšak v kategoriji A2 - 1,10 m zmagal. Z istim konjem je v kategoriji L - 1,25 m z baramem 1,35 m osvojil tretje mesto in je v skupnem vrstnem redu pokala L drugi, v kategoriji Ma - 1,35 m z baramem 1,45 m pa je s Frankom osvojil sedmo mesto in je v skupnem vrstnem redu šesti,

Sedem Lukčevih plesalcev na svetovno prvenstvo

Pričakujejo dva nastopa v finalu

KRŠKO – Sedem plesalcev Posavskega plesnega kluba Lukec bo od petka, 8. decembra, do nedelje, 10. decembra, nastopalo na svetovnem prvenstvu v stepu v Riesi v Nemčiji. Na svetovno prvenstvo, kjer bodo nastopali v reprezentanci Slovenije, so se uvrstili z odličnimi nastopi na državnem prvenstvu, kjer je vseh sedem osvojilo naslove državnega prvaka. V Riesi bodo izmed Krčanov nastopili Luka Vodlan med pionirji posameznico, med člani posameznico bo nastopil Sebastijan Vodlan, med članicami posameznico Vesna Vučajnk, med članskimi pari Vesna Vučajnk skupaj z Jernejo Šauta in prav tako v članski konkurenci mala plesna skupina, ki jo bodo sestavljali Vesna Vučajnk, Jerneja Šauta, Mateja Radej, Josipa Fink, Tina Metelko in Sebastijan Vodlan.

V Lukcu so cilje svojih plesalcev določili že februarja. Načrtujejo, da bi se na svetovnem prvenstvu v dveh disciplinah uvrstili v finale, v eni pa v polfinale. Največ pričakujejo od Vesne Vučajnk med posameznicami, od pionirja Luke Vodlana in od male plesne skupine.

I. V.

Črnomaljški drugi

Z 9. krogom se je končal jesenski del prvenstva v slovenskih kegljaških ligah. Kegljavke črnomaljskega Rudarja so v zadnjem krogu igrale s trboveljskim Rudarjem 4:4 in bodo tekmovalje v drugem delu nadaljevale s petega mesta. Trebanjke so z 2:6 izgubile tekmo s Celjankami. V 3. ligi so Črnomaljšci v zadnjem krogu s 7:1 premagali Poštarja in so osvojili 2. mesto, medtem ko so Novomeščani v Portorožu zmagali kar z 8:0. (N. G.)

Ko mačke ni doma, miši plešejo

Po prvenstvenem odmoru košarkarji Krke Telekoma zelo slabo začeli tekmo s Triglavom - V drugem polčasu druga pesem - V soboto v ligi Kolinska še Savinjski Hopsi

NOVO MESTO - Košarke lačno novomeško občinstvo v soboto zvečer vse do tretje četrtine tekme med Krko Telekomom in desetouvrščenim kranjskim Triglavom ni moglo prepoznati svojih ljubljencev, ki jim z izjemo Sama Gruma nikakor ni uspelo zadeti obroča, z nenatancnimi meti na kranjski koš pa je prednjačil Saša Dončič, ki je v osmih poskusih le enkrat zadel koš.

Trener Pipan, ki mu med odmorom zaradi nastopov slovenske reprezentance, kjer je pomočnik trenerja Zrinskega, ni bilo dano nadzorovati svojih varovancev, je poskušal tok igre spremeniti s številnimi menjavami, tako da je na igrišče že v prvem polčasu stopilo kar osem novomeških košarkarjev, a niti to ni pomagalo. Košarkarje precej nespretni in telesno bistveno šibkejši nasprotniki iz Kranja so vseeno držali

Matjaž Smodiš osumljen uporabe prepovedanega nandrolona

Kontrolirali štiri Kinderjeve košarkarje - Matjaž mirno in čiste vesti čaka natančnejše izide preiskave

NOVO MESTO – Novomeški košarkarski as Matjaž Smodiš se je znašel na seznamu štirih košarkarjev bolonjskega Kinderja, ki so osumljeni jemanja prepovedanega nandrolona, v torkovi številki piše slovenski športni tednik Ekipa. Osumljeni so na osnovi protidopinškega testa po tekmi italijanskega državnega prvenstva med Kinderjem in Montepaschijem. Poleg Smodiša so med osumljenimi še Schonoccini, Andersen in Jarič. Če bi se v nadaljnjem postopku izkazalo, da so omenjeni košarkarji res uživali nandrolon, jim po novem italijanskem zakonu grozi zapor od treh mesecev do treh let in denarna kazen do približno 10 milijonov tolarjev.

Matjaž Smodiš je za naš časopis zaplet pojasnil podrobneje. Po tekmi z Montepaschijem so morali na dopińsko kontrolo štirje ko-

Rovan je dvignil precej prahu

V odprtem pismu županu in strokovnemu svetu je brežiški profesor predlagal ukinitve Zavoda za šport - Svet zavoda je na izredni seji skušal prepričati župana o nasprotnem - Župan pa ni rekel nič

BREŽICE - Odprto pismo, ki ga je brežiškemu županu Vladislavu Deržiču in članom novega občinskega strokovnega sveta za šport namenil spiritus agens brežiške atletike prof. Polde Rovana, objavil pa ga je Savaglas, je dvignil precej prahu. V pismu je prof. Rovana predlagal ukinitve Zavoda za šport, ki se je v torek, 28. novembra, odzval z izredno sejo sveta zavoda, na katerem so člani sveta na čelu s predsednikom Stanetom Radanovičem in direktorjem zavoda Cirilom Kolečnikom župana, podžupanjo in novinarje poskusili prepričati, da Rovana nima prav.

Brežiški zavod za šport obstaja pet let in skrbi za več športnih objektov v občini. Upravlja športni dvorani v Brežicah in Dobovi, nogometni stadion v Brežicah in telovadnico v bivšem domu JLA. Po Rovanovem mnenju naj bi bilo njegovo delovanje prevelik finančni zalogaj za občino, ki tako večino denarja, namenjenega športu, porabi za vzdrževanje objektov, za dejavnost športnih društev pa ga zmanjkuje. Brežiški zavod za šport je po njegovem mnenju

predvsem zavod za nogomet. Predlaga, naj ga ukinejo, z objekti pa naj upravljajo tisti, ki jih uporabljajo, ter dodaja, da je strokovni svet v času, ko ga je vodil, delal uspešno na več področjih, le problemov v odnosih med Športno zvezo in Zavodom za šport mu ni uspelo rešiti.

Člani sveta Zavoda za šport so na izredni seji dokazovali, da je zavod najugodnejši in najboljši upravljavec športnih objektov v občini, kar so podprli z v primerjavi s slovenskim

povprečjem zelo nizkimi cenami najema le-teh. Ukinitve zavoda so označili kot nesmiselno rešitev, saj se nihče od uporabnikov ali lastnikov ni izjasnil, če bi bil sploh pripravljen sam upravljati z objektom. Vendar argumenti članov sveta in direktorja zavoda župana očitno niso ganili, saj je razen začetnega pozdrava celo sejo molčal. V imenu občine se je s člani sveta pogovarjala podžupanja Milena Jesenko, ki se je vzdržala sodb v zvezi s problemom, saj vseh zadev v športu ne pozna dovolj podrobno, poudarila pa je, da bi morali najti rešitev, s katero bi bila zadovoljna večina športnikov in športnih delavcev, športni objekti pa morajo biti dobro vzdrževani in dostopni vsem, ki jih potrebujejo.

I. V.

Vsebinsko opredeliti delovanje Športne zveze

SEVNICA - S tem, ko je poslovanje in upravljanje bazena v Sevnici prešlo na javno podjetje Komunala in ko Občina na podlagi razpisov neposredno financira delovanje športnih društev in klubov, je potrebno pred sprejetjem proračuna vsebinsko in operativno opredeliti delovanje Športne zveze Sevnica. O tem se je župan pogovarjal s predsednikom Športne zveze, Francem Ernestlom, ki bo s tajnikom Borutom Bizjakom in strokovnimi občinskimi sodelavci pripravil koncept delovanja za vnaprej.

Kako kratke so lahko nove smuči?

Novomeški trener in vodja Fischerjeve tekmovalne službe pojasnjuje nova pravila pri izbiri dolžine smuči - Poškodb kolenskih vezi več le pri tekmovalcih

Razvoj sodobnih alpskih smuči je v zadnjem času doživel dobesedno revolucionarne spremembe. Pojav smuči z izjemno poudarjenim stranskim lokom je na glavo obrnil vsa pravila o primerni dolžini smuči, prav tako pa se je precej spremenila tudi tehnika smučanja. Če je pred 30 leti veljalo pravilo, da morajo smuči segati do zapestja nad glavo iztegnjene roke, danes velja, da morajo biti smuči precej krajše od smučarja, ali pa tudi ne. Značilnosti in primerno dolžino novih smuči je pojasnil trener novomeških smučarjev in vodja Fischerjeve tekmovalne službe Gregor Koprivnik.

Klasične smuči so čez noč izginile s trga športne opreme, zamenjale pa so jih tako imenovane carving in polcarving smuči. Prave carving smuči za odrasle so dolge med 150 in 160 cm, zanje pa je značilen izjemno velik stranski lok z radijem do 14 m. Tehnika smučanja s takimi smučmi se precej razlikuje od klasične smučarske tehnike, poleg tega pa se pri teh smučeh praviloma ne uporablja palic. Kljub temu, da so carving smuči na trgu že nekaj let, se smučarji zanje ne odločajo ravno množično, drugače pa je s polcarving smučmi, ki jih zadnji dve leti brez izjeme uporabljajo tudi vsi tekmovalci v slalomu in veleslalomu.

Prodor polcarving smuči v tekmovalno smučanje je po eni strani bistveno skrajšal dolžino smuči in prepričal tudi večino rekreativnih smučarjev, mednarodna smučarska zveza pa je vmes posegla z omejitvami. Tako slalomske smuči ne smejo biti krajše od 150 cm, večina tekmovalcev pa uporablja od 170 do 180 cm dolge smuči (ženske od 155 do 165 cm). V veleslalomu, kjer so hitrosti večje, je omejen radij stranskega loka na 21 m, tekmovalci pa uporabljajo od 186 do 196 cm dolge smuči (ženske od 184 do 191 cm).

Za rekreativno smučanje so pravila o izbiri dolžine smuči nekoliko drugačna. Začetnik naj bi izbral tako dolge smuči, kot je visok, morda za kakšen centimeter krajše, otrokom pa naj bi smuči segale do ust. Za tiste, ki že obvladajo vijuganje na srednje strmih smučiščih, velja, da naj bi imeli približno tako dolge smuči, kot

Petrov, Smodiš in Štangelj

Po prvem tednu glasovanja so bralci Dolenjskega lista največ glasov namenili košarkarjema in kolesarju

NOVO MESTO - Naši bralci ste se na glasovanje za najbolj priljubljenega novomeškega športnika dobro odzvali in do torka na naše uredništvo poslali kar zajeten kupček glasovnic za najbolj priljubljenega novomeškega športnika. Svoje glasove ste namenili kar 18 športnikom. Po začasnih izidih vodita košarkarja Simon Petrov in Matjaž Smodiš, ki jima na vrhu lestvice priljubljenosti dela družbo kolesar Gorazd Štangelj. Po številu točk v drugo ligo priljubljenosti sodijo tajski boksar Gašper Cajnar, smučarski as Matjaž Vrhovnik, kolesarja Martin Derganc in Uroš Murn, atlet Jože Vrtačič, lokostrelec Tomaž Hodnik, odbojkarica Jana Vernig in atletinja Katka Božič, ostali pa so zbrali le po nekaj točk. Glasujete lahko tudi še do konca tega tedna, saj bomo upoštevali vse glasovnice, ki jih bomo dobili do ponedeljka, 11. decembra.

GLASOVNICA

1. (5 točk)

2. (3 točke)

3. (1 točka)

.....

Ime in priimek

Naslov.....

.....

Na mesta od 1. do 3. zapišite tri športnice ali športnike, za katere menite, da so najboljši, jih najbolj poznate in najbolj cenite njihove dosežke. Med vami bomo izžrebali 20 glasovalcev, ki boste prejeli po dve vstopnici za zaključno prireditev Športnik leta 2000, ki bo 11. decembra v novomeški športni dvorani Marof. Glasovnice pošljite na naslov: Dolenjski list, Germova 4, 8000 Novo mesto, najkasneje do sobote, 9. decembra.

Posledica uporabe novih carving in polcarving smuči naj bi bile tudi poškodbe kolenskih vezi, kar pa po mnenju Gregorja Koprivnika velja le za tekmovalce, pri katerih so sile, ki v zavoju delujejo na koleno bistveno večje kot pri rekreativcih, ki v takem

• Omenjene dolžine veljajo le za nove polcarving smuči, ne pa za klasične. Kdor se odloči, da se bo opremil z rabljenimi smučmi, mora pri izbiri upoštevati stara pravila. Pri rabljenih smučeh nova pravila nikakor ne pridejo v poštev, uporaba prekratkih smuči pa je lahko zelo nevarna.

primeru popustijo in zavoja ne zarežejo do konca, tekmovalce pa kljub vsemu vztraja in vezi popustijo.

I. V.

NASVET STROKOVNJAKA - Vodja Fischerjeve tekmovalne službe, novomeški trener Gregor Koprivnik, zatrjuje, da so prodajalci dobro seznanjeni z novostmi in lahko kupcem praviloma dobro svetujejo. Tako domači Elan kot uvozniki tujih znamk smuči skrbijo za izobraževanje prodajalcev, pri izbiri smuči pa se lahko kupci obrnejo tudi na izkušene učitelje smučanja. Gregor Koprivnik (desno) je prodajalcu trgovine Alp sport Andreju Mazovcu takole zaupal še nekaj skrivnosti v zvezi z novimi smučmi znamke Fischer, ki jih k nam uvaža trebanjsko podjetje Vita, uporablja pa jih večina mladih tekmovalcev pri nas. (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

FANTJE Z VASI - Fantje z vasi, sedem ljudskih pevcev iz okolice Škojčana in Bučke, so v petek zvečer v polni dvorani Luzarjeve gostilne v Škojčanu predstavili svojo novo kaseto *Stoji tam hiša, s slamo krita*. To je že njihova tretja kasetna v zadnjih treh letih, na kateri je 15 pesmi, ki jih Fantje z vasi pojejo na star ljudski način. Zbirajo, ohranjajo in pojejo tudi take pesmi, ki jih današnji rod sploh ne pozna več in marsikatero so oteli pozabi. Letos so Fantje z vasi nastopili že 55-krat, in to po vsej Sloveniji. Tudi za prihodnje leto načrtujejo izdajo nove kasete. V petek zvečer so poleg njih nastopili še Fantje s Preske, pet ljudskih pevcev s Preske nad Boštanjem. (Foto: A. B.)

RAČUNALNIKI ZA OŠ DRAGOTINA KETTEJA - Novomeška Osnovna šola Dragotina Ketteja je v torek, 5. decembra, kot 13. slovenska šola dobila računalnike v okviru širše družbene akcije, imenovane 8netK (Osemnetka), s katero je pred tremi tedni začela družba Mobitel. Šola s prilagojenim programom je tako bogatejša za štiri računalnike, ki bodo ob že sedanjih štirih gotovo spodbudili računalniško opismenjevanje njihovih učencev, kar je tudi osnovni namen Mobitelove akcije. En računalnik so namenili učiteljem šole, drugi bo prostor našel v šolski knjižnici, dva pa neposredno pri učencih, in sicer v likovni učilnici ter v učilnici kombiniranega 1. in 2. razreda. Krajšo slovesnost so z nastopi popestrili učenci šole, pogodbo o predaji pa sta podpisala ravnateljica šole Breda Oklešen in direktor komercialnega področja v Mobitelu Belizar Keršič (na sliki). (Foto: M. Žnidaršič)

PRIZNANJA IN PLAKETE BOLNIŠNICE - Na srečanju delavcev Splošne bolnišnice Novo mesto, ki je bilo 1. decembra v Kulturnem centru Janeza Trdine, so podelili priznanja in plakete za leto 2000. Tako je priznanja za 10-, 20- in 30-letno delo prejelo okoli 80 jubilarov, plakete za izjemen prispevek pa: Marija Gregorič Kožuh, dr. med., za strokovnost in razvoj oftalmologije v bolnišnici, višja medicinska sestra Zdenka Dolšek za večletno uspešno in predano delo na strokovnem področju, družina Plut z Mladice pri Semiču v zahvalo za humanitarni prispevek bolnišnici, specialist internist Milivoj Piletič, dr. med., za prispevek k visoki strokovnosti in dvigu kakovosti v obravnavi diabetičnih bolnikov ter srednja medicinska sestra Marija Šter za skrbno in predano delo s kirurškimi bolniki. Slovesnost je obogatil nastop Mojce Partljič z monokomedijo Čistilka Marija in pevec Nace Junkar. (Tekst: M. Ž., foto: M. Klinec)

ŠPORTNIKI PA TAKI - Nedavno se je v športni dvorani v Metliki začela občinska liga v malem nogometu. A nogometaši bi se očitno, če le ne bi bilo stopnic, najraje z avtomobili pripeljali kar v telovadnico. Kako naj si sicer razložimo, da s svojimi jeklenimi konjički dobesedno zaparkirajo del Trdinove ceste, pločnik ob njej, drug drugega in še kakšen dovoz hkrati, da se le pripeljejo čim bližje igrišču. Da o tem, kakšna je ob tem prometna varnost na Trdinovi poti, ne zgublamo besed. Prav tako kot tudi ne o tem, da je le dobrih sto metrov od športne dvorane parkirišče za nekaj deset avtomobilov, ki pa je ob gneči na fotografiji ostalo prazno, čeprav športnikom za ogrevanje ne bi škodil kratek sprehod. (Foto: M. B.-J.)

Izšla prva številka Ribniškega zbornika

Začetek sistematičnega raziskovanja in objavljanja ribniške zgodovine in sodobnosti - Prvo številko posvetili Antonu Skubicu

RIBNICA - V letošnjem letu kulture so v Ribnici pripravili vrsto prireditev v počastitev spomina na najznamenitejšega učenca ribniške šole, dr. Franceta Prešerna. Zadnja iz tega niza je bila to nedeljo v Miklovi hiši predstavitev prvega Ribniškega zbornika, ki ga je izdala in založila v nakladi 700 izvodov ribniška občina ob 60-letnici smrti dekana Antona Skubica (1876-1940).

V povabilu Miklove hiše na predstavitev zbornika so zapisali, da se v letošnjem letu, ki ga je Slovenija posvetila spominu na velika slovenske kulture, dr. Franceta Prešerna, Ribnica poleg Prešerna spominja tudi ribniškega dekana in zgodovinarja Antona Skubica. 5. januarja letos je namreč minilo 60 let od njegove nenadne smrti. Zato so minulo nedeljo, ko je minilo natanko 200 let od Prešernovega rojstva, posvetili tako Prešernu kot Skubicu, ter tako, kot so še zapisali, v Ribnici zaključili letošnje spominsko leto.

V zadnjih nekaj letih so se v Ribnici dostojno oddolžili spominu na akademskega kiparja Franceta Goršeta, jezikoslovca patra Stanislava Škrabca ter zgodovinarja dr. Metoda Mikuža, še pred iztekom letošnjega leta, ki je bil v znamenju Prešerna, pa so se želeli primerno oddolžiti tudi dolgoletnemu ribniškemu dekanu Antonu Skubicu, ki je bil prvi, ki je sistematično raziskal in obdelal ribniško zgodovino. To delo je ob 100-letnici njegovega rojstva izšlo v Argentini pod naslovom Zgodovina Ribnice in ribniške pokrajine. Kot je povedal prof. Janez Debeljak ob zaključku predstavitve zbornika, so Skubica spoštovali vsi, tudi njegovi nasprotniki. To spoštovanje pa so

mu javno izkazali tudi 60 let po njegovi smrti z izdajo zbornika, ki je posvečen njegovemu življenju in delu. Prav ta zbornik pa naj bi tudi pomenil, kot je zapisal v njegovem predgovoru ribniški župan Jože Tanko, začetek sistematičnega raziskovanja in objavljanja ne samo ribniške zgodovine, ampak tudi sodobnosti. V zborniku naj bi

namreč vsako leto obdelali eno izbrano temo, pri čemer za prihodnje leto razmišljajo, da bi bilo to čarovništvo. Tako kot 1. ribniški zbornik, ki so ga številnemu zbranim občinstvu predstavili v nedeljo, pa naj bi tudi v bodoče prispevke za zbornik prispevali predvsem domači, ribniški avtorji.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PREDSTAVITEV ZBORNIKA - 1. ribniški zbornik so v veliki večini predstavili sami avtorji prispevkov, ki so v zborniku predstavili ne le življenje in delo dekana Skubica, marveč tudi čas, v katerem je živel, in takratno življenje. (Foto: M. L.-S.)

Rekreacija in dodatek

Delavec z nizko plačo si kot upokojenec težko privoščiti še rekreacijo

Zaposlen sem bil v različnih podjetjih in dobivali smo regres, ki je bil odmerjen na različne načine. V Loteriji Slovenije je bilo še najbolj pravično urejeno, koliko naj pripada direktorju in koliko snažilki, ko je slednja dobila trikrat več od direktorja.

Vsi, ki smo zaposleni, dobivamo dodatek za rekreacijo. Ta je večji za tiste, ki prejemajo pokojnino pod 50 tisoč tolarjev, kar je tudi prav. Ni pa prav, da smo vsi ostali v enem loncu. Tisti, ki ima pokojnino 150 tisoč tolarjev ali še več, je imel tudi osebnih dohodkov večji od mnogih. Že takrat si je lahko s prejemki kupil motorni čoln, jahto, zgradili so mu stanovanjsko hišo in vikend na morju ali v okolici Martuljka, nakupil si je opremo za podvodno ribarjenje in smučarsko opremo zase in za družino. Taki dodatek za rekreacijo porabijo le za gorivo za avto ali letalsko karto za Karibe. Kaj pa ostali z manjšo pokojnino in v času zaposlenosti z manjšo plačo? Kako naj ti najboljše obrnejo dodatek za rekreacijo?

Kot udeleženec olimpijskih tekov sem že dobil nekaj majic, hlačk ne delijo nikjer. Cena copat je zelo vi-

soka, pa še nekaj je treba obleči, če je vreme slabo. Če se športne prireditve aktivno udeležijo še preostali člani družine, so stroški udeležbe še večji.

Pri društvi upokojenec organizirajo izlete in če imaš denar, se izleta udeležiš, če ne, se rekreiraš na domači zemlji. Zadnjega v mesecu dobi gospod 250 tisoč tolarjev pokojnine, a nekdanji delavec 66 tisoč. Oba dobita v avgustu dodatek za rekreacijo; prvi odleti, drugi ostane doma. Predlagalci in razpravljalci o pokojninski reformi bi zato lahko naredili reformo pri dodatku za rekreacijo, dali naj bi tistim, ki so potrebni rekreacije in vzeli tistim, ki so se dovolj rekreirali že v času zaposlitve.

ALOJZ ŠRIBAR
Kobile 3/a
Leskovec pri Krškem

Županov sklad za štipendije

VELIKE LAŠČE - Župan Velikih Lašč Anton Zakrajšek je lani ustanovil Županov sklad, ki je namenjen štipendiranju in enkratni denarni pomoči dijakom in študentom iz socialno šibkejših družin. Na razpis je za to šolsko leto prispelo 11 vlog (lani 8), kar dokazuje, da je delo sklada zaživevalo. Tako je sklad konec novembra podelil dve štipendiji in sedem enkratnih denarnih pomoči, kriterija pri izbiri pa sta bila socialno stanje in učni uspeh. V sklad redno priteka del županove plače ter polovica sejnin občinskih svetnikov Joška Aheca in Matjaža Grudna, nekaj prispevajo pokrovitelji, del pa je zbran z dvema dobrodelnima prireditvama, koncertom in plesom. Za to šolsko leto se je nabralo okoli 500.000 tolarjev. V začetku naslednjega leta župan načrtuje zbiranje sredstev z dobrodelnim plesom za naslednje šolsko leto ter se zahvaljuje vsem, ki so kakor koli pomagali skladi in s tem velikiškim dijakom in študentom.

B. Ž.

Seznani bode dr. Petrinovo

SEVNICA - V Sevnici so se sestali člani strokovne skupine Posavja za izgradnjo HE na Spodnji Savi. Dogovarjali so se o zahtevah Posavja, ki naj bi bile vključene v koncesijsko pogodbo med Vlado RS in koncesionarjem. Pripravili bodo tudi pregled aktivnosti v zadnjem obdobju in z njimi seznanili novo ministrstvo za gospodarstvo dr. Teo Petrin. Ta se je v času svojega prejšnjega mandata dodobra seznanila s prizadevanji Posavja in jih podpirala, zato Posavci upajo, da bodo lahko medsebojno sodelovanje še okrepili. Seveda pa je predpogoj za uspeh enotnost regije pri njenih zahtevah in v stikih z različnimi ustanovami in posamezniki.

Proza 2000

NOVO MESTO - Založba Goga vabi mlade in manj mlade, predvsem pa ustvarjalne pisce proze k sodelovanju. Prispevke v natisnjeni in spiralno vezani obliki pošljite do 31. januarja 2001 na naslov: Založba Goga, Prešernov trg 8, 8000 Novo mesto, s pripisom Proza 2000. Najboljša dela bo založba izdala v knjigi.

Pobuda poslanca Kelemine

BLANCA - Poslanec Branko Kelemina (SDS) je sevniskemu županu in predsedniku pokrajine Posavje v ustanavljanju Kristijan Janču poslal pisno pobudo, da prevzame "aktivnosti za pripravo in izvedbo programa aktivnosti nosilcev političnih in drugih funkcij v regiji Posavje v naslednjem obdobju". Kelemina meni, da bi morali politiki in drugi nosilci funkcij iz Posavja za to bodočo pokrajino bolj strniti vrste, da bi poskrbeli za usklajen in načrten dolgoročni razvoj te regije. Poslanec Kelemina se zavzema, da bi strnili moči zlasti za projekte pri sprejetju zakona o pokrajinah, pri izgradnji spodbujalske verige elektrarn, pri oblikovanju regionalne razvojne agencije, pri izgradnji čistilnih naprav Sevnice, Krškega in Brežic, za odlagališče komunalnih odpadkov, pri izgradnji avtocestnega programa in pri uresničitvi projekta rente iz krške nuklearke za celotno Posavje. Vsi ti in drugi projekti zahtevajo izredno široko področje delovanja različnih strokovnjakov in institucij, vsega tega pa zato ne more opraviti posameznik. Po Keleminovem prepričanju pa so sposobni to optimalno opraviti vsi skupaj v Posavju z "načrtovanjem in korektnimi zadolžitvami."

P. P.

Jalove naložbe

V govoru ob občinskem prazniku se je metliški gospod župan med drugim razgovoril tudi o naložbah. Verjetno je hotel nehoti odgovoriti šankarskim nergačem, ki blebetajo, da se v občini za časa njegovega županovanja gradi premalo ali skoraj nič. Za zgled mu mečejo pod noge Črnomelj, češ da je zadnjih nekaj let doživel pravi gradbeni razcvet in da je krepko prekosil Metliko, ki postaja počasi, a zanesljivo zaspana in dolgočasna vas. Tako je Dragovan povedal, da dograjujejo Metličani osnovno šolo, da bi tako odpravili izmenski pouk, da so s pomočjo državnega cvenka prekrili grajsko streho v Metliki in Gradcu ter tako poskrbeli za nove podstrešne prostore oziroma za to, da poslopji ne bi propadali, da sta bili v občini zgrajeni mrliški vežici, da je dobila novo kritino stavba osnovne šole v Podzemlju, da je skopanih nekaj sto metrov jarkov za vodovod na Jugorju, da je bilo preplastenih kar nekaj dotrajanih cest, da so delno obnovili metliški kulturni dom, da gledalstvo ne bo od mraza šlepetalo med predstavami z zombi in protezami, da je bilo zamenjanih nekaj žarnic javne razsvetljave, da so pripravljene projekti za posodobitev Cankarjeve ceste, da izdelujejo študijo o oživitvi starega mestnega jedra, ki je opustelo, ker se je državna uprava preselila v novi del kraja in se bi se kaj našlo.

Bogat menu, ni kaj. Toda kot vse zadeve na tem svetu ima tudi napako, ki jo še najlažje prepoznamo v stavku, pogostokrat krožečem med ljudmi: Dragovan bo dedec takrat, pravi njegova opozicija, "ko bo slavnostno položil temeljni kamen za novo proizvodno halo. Vse našete naložbe žrejo denar, namesto da bi ga ustvarjale."

To pa je že povsem druga popevka.

TONI GAŠPERIČ

Ljubljansko pismo

Do stanovanj (tudi) z varčevanjem

V Ljubljani so najdražja

LJUBLJANA - Kot vemo, je Stanovanjski sklad RS 11. novembra v dnevnem tisku objavil poziv varčevalcem za sklepanje dolgoročnih pogodb o varčevanju v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi. Sklepanje pogodb se je začelo 27. novembra v petnajstih izbranih bankah. Kdor se je odločil za tako varčevanje, je lahko izbral med pet-ali desetletno pogodbo. Najnižji mesečni obrok varčevanja je 11 tisoč tolarjev.

Letne obrestne mere za vplačila se bodo gibale od 1,65 odstotka za petletno, do 2,25 odstotka za desetletno varčevanje. Varčevalci bodo vsako leto, kot spodbu do za dolgoročno varčevanje, prejeli še državno premijo v višini enega mesečnega obroka (za petletno varčevanje) oziroma 1,25 mesečnega obroka za desetletno varčevanje. Posojilo bo mogoče porabiti samo za nakup, obnovo in prenovo stanovanja oz. stanovanjske hiše, za gradnjo hiše, nakup zemljišča, plačilo stroškov v zvezi s stavbnim zemljiščem in poplačilo že najetih posojil. Za na-jem posojila se bo moral varčevalec odločiti v letu dni po izteku varčevanja, pravico do posojila pa bo lahko prenesel tudi na zakonca, otroke ali vnuke. Ob upoštevanju teh in še drugih vabljenih propagandnih sporočil javnosti se je moralo zgoditi, kar se je zgodilo: varčevalnih lotov je v vseh bankah zmanjkalo že prvi dan sklepanja pogodb. Ponekod so potencialni varčevalci čakali pred bančnimi vrati že sredi noči, množično pa zgodaj zjutraj.

Glede na to, da v iztekajočem se tisočletju na tisoče ljudi še vedno prebiva v neprimernih stanovanjih, pogosto celo brez sanitarij, in čaka na primerno stanovanje, veliko zanimanje za varčevanje v okviru nacionalne stanovanjske varčevalne sheme ne preseneča. Stanovanj je namreč že leta kar nekajkrat manj, kot je čakajočih na streho nad glavo. In zakaj je tako?

Zdi se, da gradnja najemnih stanovanj v državi ne zanima nikogar več, razen tistih, ki jim streha nad glavo pomeni začetek novega življenja. V devetih letih je bilo zgrajenih le 2050 najemnih neprofitnih stanovanj, socialnih stanovanj pa še manj. Po podatkih ministrstva za okolje in prostor je v Sloveniji v lasti občin skupaj 23.652 najemnih stanovanj, kar predstavlja picle tri odstotke vseh stanovanj. V razvitih državah, ki naj bi se jim bližali, pa imajo 25 do 58 odstotkov najemnih stanovanj.

Pa tudi cene stanovanj vztrajno naraščajo. Povprečna cena stanovanj, ki so jih dogradili v prvi polovici letošnjega leta, je znašala 253.470 tolarjev za kvadratni meter, kar je 12,3 odstotka več kot v enakem obdobju lani. V Ljubljani naj bi se povprečne cene stanovanj v tretjem letošnjem četrtletju ustalile in če bo tako tudi v zadnjem četrtletju letošnjega leta, bo letošnje leto prvo po letu 1995, ko v slovenski prestolnici cene stanovanj niso naraščale. Do zdaj se je cena stanovanj vsako leto povečevala za 200 do 300 nemških mark na kvadratni meter. Povprečna cena stanovanja v Ljubljani je ta čas med 2500 in 3000 DEM za kvadratni meter. Le nekaj nižje so na južnem Primorskem in na Gorenjskem. Cene stanovanj v drugih regijah so dokaj izenačene in precej nižje, saj se gibljejo od tisoč do 1600 DEM za kvadratni meter. Prav v vseh regijah pa dosegajo najvišjo ceno garsonjere.

VINKO BLATNIK

Zgodovina kipa Kristusa Kralja

Kip predstavlja Jezusa, kako stoji pred Poncijem Pilatom, ki ga zaslišuje - Zgodovina kipa sega v leto 1775, ko je čez Drožanjski potok peljal še lesen most - Od nedelje spet na mostu v Sevnici

SEVNICA – Kip je kakovostno baročno delo. Visok je približno 120 cm in prvotno ni bil pobarvan. Predstavlja Jezusa, kako stoji pred Poncijem Pilatom, ki ga zaslišuje. Zgodovina kipa sega v leto 1775, ko je čez Drožanjski potok peljal še lesen most. Po prvi svetovni vojni je bil čez Drožanjski potok zgrajen betonski most. Zaradi gradnje so kip odstranili in ga prenesli v cerkev. Leta 1920 ga je obnovil Sevnčan, samouk Benedikt, po poklicu financer. Ta ga je verjetno tudi pobarval. Čeprav so na novem mostu napravili prostor za ponovno postavitve kipa, se dolga leta nihče ni zanimal za njegovo postavitev.

Zelo verna gospa Marija Krajnc je šla k tedanjemu župniku in mu dala 100 dinarjev (to je bilo približno 10 dni dela v vinogradu), z željo, da bi kip ponovno postavili. Tako so kip skupaj z nadstreškom leta 1938 ponovno obnovili in postavili. Ob prihodu Nemcev v Sevnico, na začetku druge svetovne vojne, je nem-

ška vojska povsod v Sevnici odstranila vse slovenske napise. Prav tako tudi ploščo z napisom "Kaj sem ti storil?", ki je bila nameščena pod Kristusovim kipom. Kip je ostal na mestu do konca druge svetovne vojne. Po končani vojni pa je bil nadstrešek nad kipom odžagan, kip sam pa se je znašel v potoku. Neznane ga je rešil iz potoka in ga odnesel v cerkev. Prav tako pa so k cerkvi odnesli tudi nadstrešek, ki pa so ga ob gradbenih delih pri napeljevanju kurjave v cerkvi uporabili kot betonsko železo. Po odstranitvi kipa z mosta je bil kip ponovno obnovljen in je dobil mesto v cerkvi, kjer je bival vse do leta 1998, ko so stekle aktivnosti za njegovo obnovo in ponovno postavitve na mostu čez Drožanjski potok. Ob vstopu v tretje tisočletje bo dobil kip spet prvotno podobo in mesto, ki mu gre.

Pobudo za postavitev kipa so dali tržani – prebivalci Glavnega trga v Sevnici. Večino sredstev za kopijo (500.000 tolarjev) in delno tudi

kapelico (145.000 tolarjev) so zbrali sami. "Pobudnikom, predvsem Viktorju Kladniku in drugim požrtvovalnim posameznikom ter vsem, ki so darovali sredstva, gre iskreno priznanje in zahvala. Čaka pa nas še obnova originala, ki bo zahtevala skoraj še enkrat toliko sredstev. Vendar, ko gre za umetniške pomnike naše zgodovine in dokaz vernosti naših prednikov, se ob pomoči širše skupnosti tudi tega zalogaja ne bomo ustrašili," pravi Matjaž Traven, ki je zbral te podatke s pomočjo Tineta Klemenčiča, Zorana Zeliča in Cirila Slapšaka ter jih pripravil za objavo.

P. P.

Prostovoljno delo bogati

Program prostovoljnega socialnega dela "Z roko v roki" na Kmetijski šoli Grm Novo mesto - V dejavnosti vključenih 50 prostovoljcev

SEVNO PRI NOvem MESTU – Na srednji kmetijski šoli Grm Novo mesto že četrto leto izvajajo program prostovoljnega socialnega dela "Z roko v roki". Prostovoljno socialno delo v srednjih šolah predstavlja pomemben del vzgojno-izobraževalnega dela. Privzganje vrednot, ki jih preko izkustvene metode omogoča socialno delo, je izjemno pomembno. Dijaki se namreč v času najintenzivnejšega razvoja srečujejo z različnimi skupinami ljudi, ki so iz raz-

Gledališki predstavi in okraski

ČRNOMELJ – V okviru Novoletnega direndaja bo v petek, 8. decembra, ob 17. uri v tukajšnjem kulturnem domu na ogled gledališka predstava za otroke, pravljčna komedija „Hura soncu in dežju“ v izvedbi Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Naslednji dan pa bo ob 19.30 prav tam gledališka predstava „Spomin na Georgijo“ v izvedbi vrhunskih umetnikov iz Zagreba. Vstopnice za obe predstavi je mogoče kupiti v pisarni Zik-a ali uro pred predstavama. V četrtek, 14. decembra, pa boste ob 18. uri v črnomajski knjižnici lahko izdelovali okraske za novoletno jelko.

NAJSTAREJŠA SEMIŠKA OBČANKA – 28. novembra je praznovala 98. rojstni dan najstarejša Semičanka Neža Stariha iz Praproč, kamor se je leta 1923 poročila z bližnjega Gradnika. Bila je kmečka gospodinja, povila pa je 8 otrok. Danes jih živi še 6, od tega polovica v Avstraliji. Ima 14 vnukov in 24 pravnukov, kar 20 pa jih živi v Avstraliji. Stariha je še vedno zelo bistra, ima dober spomin, le sliši slabo, recepta za dolgo življenje pa nima, saj je bila veliko bolna. Za rojstni dan so ji prišli čestitat tudi semiški župan Janko Bukovec, predsednica krajevne organizacije Rdečega križa Štekljevec Ana Novak in aktivistka RK Ivanka Stricelj. (Foto: M. B.-J.)

SREČANJE STAROSTNIKOV – Krajevna skupnost in krajevna organizacija Rdečega križa Center sta pred tednom dni pripravili tradicionalno srečanje starejših krajanov. Okoli 60 starostnikov, ki so se odzvali povabilu in se zbrali v telovadnici osnovne šole Center, so se s kulturnim programom najprej predstavili učenci šole gostiteljice, nato pa so jih nagovorili novomeški podžupan Marjan Somrak, predsednica Območnega združenja Rdečega križa Novo mesto Anica Bukovec in predsednik sveta krajevne skupnosti Nikola Padevski, ki je za požrtvovalno delo v Rdečem križu prejel posebno priznanje Območnega združenja Rdečega križa. Za dobro razpoloženje je v nadaljevanju skrbel duo Gorenc - Gotlib. (Foto: M. Žnidaršič)

NISO JIH POZABILI – Krajevni odbor Rdečega križa Dvor je pred dnevi pripravil srečanje starejših, ki je marsikomu edina priložnost, da srečajo znanke, bivše sodelavce ali sokrajane. Bolne in invalidne starejše osebe obiščejo sodelavke RK tudi na domu. Zbrane so pozdravili župan Franc Škufca, predsednica krajevne organizacije RK Slavka Andrejčič in sekretarka območnega združenja Barbara Ozimek. Za kulturni program so poskrbeli najmlajši učenci podružnične šole na Dvoru, mladi člani RK in za zabavo harmonikar Sašo Kovač. S skromno pozornostjo so se spomnili najstarejšega krajana in krajanke - Mirka Reparja in Marije Ogrinc. (Foto: S. M.)

IZDELOVALI ADVENTNE VENČKE – V petek, 1. decembra, je skupino šentpeterskih skavtov v župnišču obiskal vrtnar Slavko Burger. Skupaj so naredili dva adventna venčka. Najprej je iz leskove palice naredil obroč, nanj pa je žico pritrdil smrečje in borove vejice, nato pa venčka okrasil s storži, orehi, lešniki, jabolki, pa tudi z novoletnimi kroglicami, pisanimi trakovi in pentljami. Okraske je vrtnar zvezal z žico ali pa jih prilepil. Naredili so namizni venček s štirimi svečami in viseči venček, ki bo visel na vhodnih vratih učilnice župnišča. Malčke je Slavko Burger seznanil s pomenom adventnega venčka, nato pa so sami izdelali še dva adventna venčka. (Foto: H. Murgelj)

PRVI OD TREH DOBRIH MOŽ – Malčke iz semiške občine že nekaj let razveseljuje Miklavž, ki pa jim ne razdeli zgolj bonbonov in pomaranč. Ker ga otroci težko pričakujejo, je letos nekoliko pohitel, tako da jih je obiskal že 3. decembra. S pomočjo otrok iz Črmošnjic in Semiča, ki so pripravili tudi program, ter angelov, stasčev in dobrotnikov je razdelil obilna darila, pred tem pa so se v župnijske cerkve spustili na zemljo parklji. (Foto: M. B.-J.)

NA STAREM MESTU – Po slovesni maši ob prazniku farnega zavetnika sv. Miklavža v župnijski cerkvi je na novo postavljen kip Kristusa Kralja na most nad Drožanjskim potokom na nenavadno toplo, sončno prvo adventno nedeljo blagoslovil pomožni škof dr. Anton Stres. Na blagoslov so pisno povabili vse darovalce, pa tudi vse pomembnejše osebe iz sevnškega političnega življenja. Ivanka Traven, ki je podrobneje spregovorila o zgodovini tega kipa, je posebej pozdravila župana Kristijana Janca. Množici je igrala tudi sevnška godba. (Foto: P. Perc)

Kostelske drobtine P. Svetika

Knjiga o kostelskih jedeh, navadah in običajih, ki jo je napisal "kostelski zet" Peter Svetik

Pred kratkim je izšla knjiga Petra Svetika o kostelskih jedeh in običajih, ki jo je izdalo in založilo Turistično športno društvo Kostel. Avtor najprej predstavi pokrajino Kostel. Gre za območje ob južni slovenski meji, ki obsega nekdanje kostelsko gospostvo, ki je mnogo starejše ne le od kočevskega gospostva, ampak tudi od mesta Kočevje, trga Kočevje in celo istoimenskega naselja. Ugotovi tudi, kaj vse so nekaj pridelovali v Kostelu in kateri pridelki so novejši, ki so se tudi tu uveljavili (krompir, koruza itd.). Predstavi tudi kostelske prehranske posebnosti in druge navade, krošnjarenje, kostelsko narečje itd.

Največji del knjige je namenjen predstavitvi kostelskih jedi in pijač z recepti priprave. Med enolončnicami je posvetil posebno pozornost kostelski kaši, kolerabi, kostelski suhi koruzi, kostelskemu zrnju, zelju s fižolom in prežganki; med prikupami krompirjevim žgancem, koruznim žgancem, boljšim kostelskim žgancem, hrgam (cmokom), omleti itd. Med mesnimi jedmi je veljala za posebno poslastico jančja pečenka (jagnjetina na ražnju). Prikljubljen je

bil kostelski želedec, kar velja tudi za žolčo. Seveda so Kostelci radi jedli tudi vse, kar je ponujal gozd (divjačina in še posebno polhe) pa tudi Kolpa s pritoki (razne ribe). Kot sladice pa so zabeležene razne potice, štrukli in boljši kruh ter za zaključek pijače. Zapisal je tudi nekatere pripovedi o hrani, običajih ob raznih priložnostih, pa tudi nekatere šaljive. Skratka: gre za zanimivo knjigo.

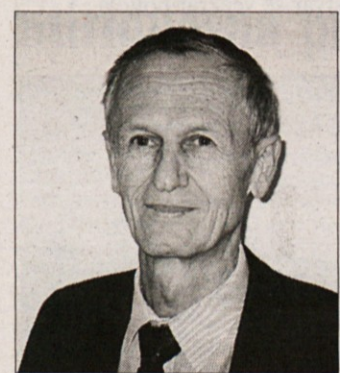
Avtor Peter Svetik pravi, da je imel s pisanjem knjige nekaj težav. Predvsem ni imel o prehrani Kostelcev na voljo nobene literature. Značilne kostelske jedi pa so gospodinje pripravljale v vsaki vasi nekoliko drugače. Največ težav pa je bilo s kostelskim narečjem, ki se ga ne da zapisati tako, da bi ga bralci, ki niso Kostelci, pravilno izgovarjali. Prav zaradi narečja je bilo slišati tudi nekaj pripomb, češ da bi morala biti kostelska knjiga napisana v domačem narečju in da bi jo moral pisati Kostelec. Drugi, tudi Kostelci, na to odgovarjajo, da knjiga v kostelščini ne bi bila zanimiva za ostale Slovence in tudi ne primerna za prodajo, saj bi bila Nekostelcem povsem nerazumljiva. Razen tega pa rojenim Kostelcem nihče ni prepovedal pisati knjig. Torej: tudi knjiga Petra Svetika naj bo domačinom vzpodbudna, da bodo kaj napisali, saj je v Kostelu kar nekaj izobražencev, ki so takega dela gotovo sposobni.

J. PRIMC

Na državnem tekmovanju iz logike dobili priznanja

VELIKE LAŠČE – V novembru je na Fakulteti za elektrotehniko potekalo državno tekmovanje iz logike, ki se ga je udeležilo okoli 350 učencev od 5. do 8. razreda osnovne šole iz vse Slovenije. Učiteljica Polona Klun iz velikolaške osnovne šole je povedala, da se je iz te regije udeležilo tekmovanja 12 učencev, iz njihove šole pa trije. Alenka Vasič iz 5. in Anže Starič iz 7. razreda, oba iz občine Velike Lašče, sta na tekmovanju dobila državno priznanje.

ELIZABETA VARDIJAN

Peter Svetik, "kostelski zet", ki je dokončal fakulteti za geodezijo in ekonomijo, je do upokojitve delal na mnogih odgovornih mestih v zavodih in ustanovah v Ljubljani, štiri leta je bil tudi novinar, zdaj pa, ko je upokojen, prizadevno dela v Turističnošportnem društvu Kostel. (Foto: J.Prime)

DOLENJSKA - VČERAJ, DANES, JUTRI

Čez dvajset let samo še dva Dolenjca!

Učenjak Valvasor, ki je večino svojih del napisal na Dolenjskem, je pred več kot tremi stoletji geografsko opredelil, kaj se šteje pod Dolenjsko. Dolenjska deželica je dala slovenskemu narodu od Trubarja dalje veliko slavnih mož. Dokazano je, da je dolenjski cviček navdihoval tudi ustvarjalce, ki so prihajali sem iz drugih slovenskih dežel: od velikega Prešerna na Prežek do Ketteja v Novem mestu. Tako je bilo, ko v Sloveniji še nismo imeli vsemogočnih politikov in njihovih inštitutskih in birokratskih oprod.

V zadnjih desetletjih pa so Dolenjsko raztelesili in razosebili. Dolenjec niso pripuščali k pomembnim funkcijam. Pričali so jih, da niso sposobni za vodenje, temveč samo za mirno poslušnost, pridno delo in polnjenje proračunskih jaslí. Toliko so jih prevzgojili, da je samim Dolenjcem že prišlo v kri, da za kaj več niti niso sposobni. Biti Dolenjec je danes vsaj nepomembno, če ne že skoraj sramotno! Pojma Dolenjska in Dolenjec pa izginjata...

Kako je to tega prišlo? Pogledimo po obdobjih:

1948. Tovariš Matija Maček se je odločil oblikovati rezervat za "posebne namene" in v ta namen je moral kot žrtev pasti kočevsko območje kot zahodni del Dolenjske. Kočevsko-ribniško območje je politično in upravno priključil k ljubljanski regiji. Iz Ljubljane je tako lahko vodil "negozdarsko dejavnost", ki je potekala v kočevskih gozdovih. Samo on kot edini kandidat je bil lahko poslanec za kočevski volilni okraj, ki ga je politično podredil Ljubljani. Desetletja dolgo je politikom v Ljubljani prijalo, da je kočevsko območje po svoje gospodarsko in prometno zaprto

proti ostali Dolenjski in Notranjski in posledice takšne negativne razvojne politike ta del Dolenjske občuti še danes.

1954. Tovariš Luka Leskošek je obljubil zasavskim rudarjem, da bi jih pomiril, ko so se prvič pričeli oglašati zaradi prenizkih plač, da jim bo ohranil trhovelski okraj. Ker je bil sam "črni revir" premajhen za okraj, so vanj vključili še celotno območje sedanje posavske regije. In tako je nenadoma Kostanjevica na Krki kot zelo značilno dolenjsko mestce spadala pod Trbovlje! Dolenjska se je ožila in izgubljala svojo identiteto. Kočevci so postali samo Kočevci in Ribničani samo Ribničani in nič več Dolenjci. Belokranjci so itak posebnost zase. Trebanjci so se ponašali, da vse bolj gravitirajo k Ljubljani. Izoblikovala se je posavska regija, ki je vase posrkala vse vzhodni del Dolenjske in vse pogostejše se sliši pojem Posavec.

Tekla so desetletja. Ob vsakih volitvah so morali Dolenjci voliti kot svoje poslance, ki so bivali v Ljubljani in so prihajali na Dolenjsko občasno le obljubljal in hvalil cviček - seveda ob velikem navdušenju lokalnih poslušnih kimaajočih

glav. Vsakokratni vladarji socialistične republike Slovenije so v takratne sekretariate na vodilna mesta v veliki meri postavljali samo može iz svojih regij. Po tem je bil še posebej poznan tovariš (gospod) Dušan Sinigoj. Dolenjci pač niso za vodenje in za politiko! Tako ob osamosvojitvi Slovenije na območju širše Dolenjske povezovalnih dejavnikov sploh ni bilo.

Prišlo je desetletje vladavine dr. Janeza Drnovška. Liberalizacija je odprla gospodarstvu samostojne poti. Prejšnje občine so postale upravne enote in najraje bi bila vsaka samostojna regija. Nove občine se občasno povezujejo, pa spet uganjajo medsebojne zdrahe, predvsem pa nevoščljivosti. Nekatera območja Slovenije se povežejo in izsiljujejo, da državni zbor sprejme zakonski akt, da je njihovo območje resnično regija? Dolenjske pa ni nikjer. Pa se pojavi val vseslovenskega drvenja v Evropsko skupnost. A, glej ga zlomka! Le-ta postavi, da mora Slovenija, kljub svoji majhnosti, oblikovati regije, ker sicer ne bo evropske pomoči za nerazvite. V Sloveniji je treba najti tudi nerazvite regije.

Najprej vsevedni politiki in njihove plešaste buče pridejo do pogruntavščine, da bi bila Ljubljana z okoliškimi občinami ena regija, to je razvita, vsa ostala Slovenija pa druga regija, in sicer nerazvita. Seveda se v Brus-

lju temu samo posmehnejo. V Sloveniji se lotijo novega "oblikovanja" regij. Osrednji del Dolenjske z Belo krajino ter kočevsko-ribniško območje združijo v eno regijo, ki jo poimenujejo "Jugovzhodna Slovenija". Medtem ko ostale slovenske regije dobijo svoje ustaljeno zgodovinsko ime, jih je sram (ali pa imajo to zapovedano?) našo regijo na primer imenovati Dolenjsko-belokranjska regija.

Dolenjci pa ob vsem tem nič! Vdano delajo, volijo in molijo. Vendar pa nenadoma kot strela z jasnega pride vest, da jim hočejo vzeti cviček. Požlahtniti ga hočejo v štajerskih vinskih kletih in še malo doliti v Šiški v Ljubljani. Dolenjec prenese vse, ne dovoli pa, da bi si kdor koli prisvojil njegov cviček - najboljše pijačo na svetu, ki oživlja telo in duha in v kateri se lahko utopi vse skrbi. Pride la ga samo Dolenjec in vsak dolenjski vinogradnik trdi, da je on prav to leto pridelal najboljšega. Zanimivo je, da si cviček nevedeško lastijo "vitezi" s svojimi firmami in to celo isti može, ki so že pred leti vino iz svojih kleti prodajali kot marvin, ker jih je bilo sram uporabiti naziv cviček. Sedaj pa, ko bo cviček v Evropi zaščiteno kot blagovna znamka, jim tudi ime cviček komercialno prav pride.

In so prišle volitve 2000. Dolenjska spet ni nastopila kot samostojna volivna enota. Za-

hodno Dolenjsko so vtaknili v ljubljansko volivno enoto. Osrednji del Dolenjske skupaj z Belo krajino in Posavjem pa so z Zasavjem združili v eno (novomeško) volivno enoto. Rezultati takšne delitve so paradoksalni in verjetno bodo za Dolenjsko tudi tragični! Ves osrednji del Dolenjske z okoli 62.000 prebivalci nima niti enega poslanca, medtem ko se je več županov iz Posavja in Zasavja lahko zavihtelo še na ta položaj. Predsednik vlade in vodje političnih strank so ugotovili, da tudi za stolček ministra v bodoči vladi ni sposoben noben Dolenjec. Končno ni pomembno, iz katere stranke bi poslanec ali minister bil. Pomembno pa je to, da Dolenjci v Ljubljani ne bomo imeli svojega lobija in tudi nobenega vpliva. Dovoljeno nam bo samo (in to bolj potihoma) moledovati, da bi nam dali vsaj malo več močnejše elektrike, da bi lahko naše tovarne proizvedle še več. Za kaj več avtoceste pa si niti ne bomo upali prositi.

Pa pogledjmo še, kako je bilo leta 2021.

Državica Slovenija je po politično-teritorialni razdelitvi s strani Evropske unije spadala v alpsko-karpatško regijo, po duhovno-kulturni delitvi pa se je štela kot XXI. vatikanska provinca. Vsak prebivalec Slovenije je vse komunikacije z drugimi živimi osebkimi vodil preko kristala, ki ga je imel vgrajenega v zapestju. Jadikovalo se je nad drago bruseljsko birokracijo. Denarja še niso ukinili. Medsebojni boj za prestiž je bil neizprosno. Bogatejši so se borili za rezervacije za turistično

potovanje na Mars, revnejši pa so bili zadovoljni že z Luno. Slovenske družine so rojevale še manj otrok kot sedaj. Ob popisu prebivalstva 31. marca 2021 so v Sloveniji našli samo še 1.471.314 prebivalcev, vendar jih večina ni bila slovenskega rodu, temveč potomci prebežnikov, ki so se tu naselili okoli leta 2000. Pojem Slovenec se je počasi izgubljal. Slovenci si zaradi tega niso delali sivih las. Niti jih niso več imeli, ker so jim odpadli zaradi onesnaženega okolja.

In kako je bilo leta 2021 tam, kjer je nekoč bila Dolenjska?

Dolenjska avtocesta še ni bila dograjena. Končana je bila cvičkarska pravda. Cviček je sicer postal zaščiteno, vendar so bili Dolenjci predhodno prisiljeni na podpis kompromisa, da se iz nazivov vinorodnih okolišev in območij briše beseda "dolenjski". Istega leta so ob popisu prebivalstva Slovenije ugotavljali tudi krajinsko pripadnost. Večina prebivalcev nekdanje Dolenjske se je opredelila za Južnoljubljančane. Kot Dolenjca sta se podpisala samo dva stara moža iz okolice Šentvida pri Stični.

Edino, kar je leta 2021 sploh še spominjalo na Dolenjsko, je bil samo še **Dolenjski list**. Potreben ni bil zaradi Dolenjcev, ker jih tako rekoč ni bilo več. Brali so ga namreč nekateri stari ljudje po celi Sloveniji. To je bil namreč edini medij v Sloveniji, ki je še izhajal v klasični obliki in je uporabljal arhaični slovenski jezik. Vsi drugi mediji so namreč izhajali v kovinski ameroangleščini, kot se je to za Evropo spodobilo...

MIHA BRINJEVČEK

NARAVNA MEDICINA

Tudi raka lahko pozdravimo

"Neozdravljivih bolezní ni. Vsi imamo namreč notranjo moč, s katero si lahko zdravje povrnemo," je prepričan dr. Drago Smiljanič, kiropraktik in bioenergetik iz Šmarjete, ki je pred kratkim izdal svojo drugo knjigo (in pravi, da to ni zadnja) Skrivnosti zdravljenja raka. Na poljuden način opisuje, kako na naraven način premagati raka in ostala težja obolenja na do sedaj skrivnostne načine Vzhoda. V knjigo je vložil svoje znanje, ki ga je pridobil s študijem in praks po svetu in doma, in znanje, ki ga je človeštvo pridobilo skozi tisočletja, ter sodobne znanstvene dokaze ter odkritja.

Dr. Smiljanič poudarja, da je še dobrih petnajst let nazaj konvencionalna medicina obravnavala telo in um ločeno, danes pa obstaja več znanstvenih dokazov, ki govorijo v prid naravne medicine, ki trdi, da so telo, um in duša nerazdružljivo povezani ter da zdravje enega vpliva na zdravje ostalih dveh. "Čustva, kot so strah, stres, tesnoba, potrlost, jeza osamljenost in podobno vplivajo na imunski sistem, tako da se zmanjša dejavnost celic T, ki imajo nalogo uničiti tujke in tvorijo protitelesa. Če lahko torej stres in podobni dejavniki pospešijo nastanek bolezni, lahko pozitivno mišljenje olajša bolezenske simptome. Verjamem, da je eno najmočnejših sredstev zdravljenja zaupanje vase, v svojo notranjo moč. Če bolnik ne verjame, da je njegova ozdravitev mogoča, je postavljen temelj za bolezen," pravi Smiljanič.

Kaj torej storiti v primeru bolezni? Avtor svetuje, da naj vsak poišče svojo pot, ki je lahko povezana tako s konvencionalno kot z nekonvencionalno medicino, najbolje pa je cilj k

Dr. Drago Smiljanič

ozdravitvi najti v sodelovanju obeh hkrati. "Najbolje je, da bi bilo sodelovanje šolske in naravne medicine kompleksno, pred-sodki do ene ali druge strani so vedno nekoristni," meni Smiljanič in dodaja, da tudi za raka, če je odkrit dovolj zgodaj, preden se rakave celice raztrosijo po telesu, obstaja zelo veliko možnosti, da se bolezen popolnoma pozdravi. S sodelovanjem bolnika pri zdravljenju, z njegovo notranjo močjo in z naravnimi terapijami lahko okrepi-mo svoj imunski sistem in s tem sprožimo postopek samozdravljenja. V sodelovanju znanstvene medicine ter alternativnih ved je možnost ozdravitve dosti večja. In kateri so tisti naravni načini premagovanja bolezni in kre-pitve imunskega sistema? Zdravil-na zelišča, skrivnost zlate vode, bioenergija, prehrana, akopresura - to in še kaj, kar je opisano v knjigi Skrivnosti zdravljenja raka in kar nam lahko pomaga tudi, če se počutimo popolnoma zdravi. Dr. Smiljanič poudarja, da knjiga ne more nadomestiti zdravnika v primerih resnih in kroničnih bolezenskih stanj, pomaga pa, da bi lažje spoznali bolezen, se z njo spopadli, premagali strah in tako pospešili proces okrevanja.

T. JAKŠE GAZVODA

OTOŠKE ŠTORIJE

Zgodbe, anekdote in zanimivosti z Otočca

Frenk Peterka je po stažu najstarejši delavec na Otočcu, saj teče že 33. leto, kar je kot mlad gostinec prišel iz ljubljanskega Slona na Otočec in bil tu vse od receptorja do vodje prodaje. Okretni Frenk je bil v teh letih na Otočcu zraven povsod, kjer se je kaj dogajalo. V takem kraju, kot je Otočec s svojim izjemnim gradom, pa se je v tem času dogajalo in zgodilo marsikaj, tudi kaj takega, kar se ne bi smelo in je očem širše javnost skrito, nikakor pa ni ostalo prikrito Frenku. In tako se je v teh letih nabralo brez števila dogodkov, pripetljajev, zanimivosti, zgodb in anekdot in Frenku, ki mu je dan dar pripovedovalca, se sipljejo iz ust.

Otočec so obiskali številni znani ljudje, od vrhunskih domačih in svetovnih politikov do oboževanih filmskih zvezd in popularnih estradnih umetnikov. Nikoli pa ni bilo tako kot takrat, ko je v začetku sedemdesetih let prišel na Otočec Hu Yu Bang, partijski sekretar in po Mao Tse Tungu predsednik Kitajske, največje države na svetu. "Priprave na ta obisk so trajale dva tedna, takrat je na Otočcu vladalo obsedeno stanje," se spominja Frenk. "Vse je potekalo pod budnim očesom kitajskih in naših 'organov'. Ne prej ne potem Otočec ni doživel česa takega. Očistiti smo morali tudi mostova čez Krko, ki vodita do gradu, in to tudi s spodnje strani." To so morali narediti na zahtevo kitajskih varnostnikov, češ da so pod mostovi tudi pajkove mreže, ki bi v resnici lahko bile dobro zakamuflirane diverzantske detonatorske mreže, s katerimi bi lahko ob prihodu kitajskega veletovariša sprožili nastavljen eksploziv. "Kaj smo hoteli, s čolni smo šli pod mostove in ometali pajčevine," pripoveduje Peterka.

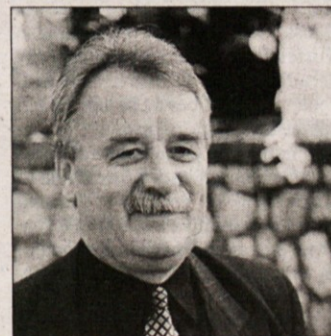
Ko pa je kitajski mogočnik prišel na Otočec, je bilo v gradu, na otoku in na obeh straneh Krke kakih 100 varnostnikov. "Vsako drevo in vsak grm je takrat imel svojega varnostni-

ka." Sicer je bilo na Otočcu ob obiskih drugih najvidnejših svetovnih politikov 10 do 20 "vidnih" varnostnikov. Po Kitajcu jih je bilo še največ, ko je z vsem njemu lastnim bliščem tja prišel prvi hrvaški predsednik Franjo Tuđman.

Otočec je večkrat obiskal tudi Tito. "Spominjam se, da je prišel pred svojim znamenitim govorom v Splitu pa pred pre-vratnim hrvaškim maspokom, kot so potem rekli nacionalno poudarjenemu gibanju na Hrvaškem." Z najožjimi sodelavci se je Tito o teh pomembnih in, kot se je kasneje pokazalo, za Jugoslavijo usodnih stvareh pogovarjal v odmaknjem grajskem viteškem salonu. A kaže, da se tudi tu ni počutil povsem varnega, saj se je o naj-občutljivejših temah s posamezniki na štiri oči vedno pogovarjal na prostem, ob Krki na zgornjem delu otoka. Tito očitno ni nikomur povsem zaupal, verjetno je že vedel, zakaj ne. Sicer pa so kasneje res odkrili, da so mu prisluškovali celo v njegovi spalnici v beograjskem domovanju.

Tudi zaradi takih stvari je kasneje padel eden njegovih najtesnejših sodelavcev Aleksandar Ranković. Tudi on je bil večkrat gost na Otočcu. "Rankovičeva žena je bila Beceleto-va, doma izza Starega gradu. K

nam je prihajal, ko je bil še na oblasti in potem, ko je že padel," se spominja Peterka. "Ko je bil v sedanjem Šport hotelu bazen, je vnuka pripeljal na kopanje, sam pa se je rad z menoj pogovarjal o tem, kako ljudje gledajo na takratno stvarnost. A pri tem ni prav nič provociral ali na kaj namigoval. Le enkrat se je pošalil in rekel, da naj se, če nismo zadovoljni s samoupravljanjem, pritožimo idej-nemu očetu tega sistema, našemu Kardelju." Brž ko je Peterka po takem obisku prišel domov, je zazvonil zvonec in na vratih se je pojavil "organ", ki je "slučajno" prišel mimo in malo pov-

Frenk Peterka

V romantičnem okolju otoškega gradu so se pripetili razni dogodki in se spletle številne zgodbe.

prašal, kaj je Ranković počel in govoril na Otočcu.

Na Otočcu so snemali tudi več filmov, zlasti zgodovinskih. V enem takih z naslovom Sužnja Rima je igrala seks bomba Ursula Andress. "Zvedelo se je, da bo morala glavna junakinja v nekem prizoru gola skočiti v Krko. Seveda so si številni domači fantje zelo želeli videti ta prizor. Organizatorji so sicer pred snemanjem dobro zavarovali okolico, a vseeno se je najbolj podjetnim uspelo pritiho-tapiti in skriti v bližnjih grmov-jih. Nekateri so še danes pre-pričani, da so za hip v živo vide-li golo Ursulo Andress, a v resnici je ona takrat v gradu pila kavo, v vodo pa je skočila nje-na dvojnica. No, a tudi na njej je bilo kaj videti..."

Seveda je Otočec nadvse pri-meren kraj tudi za skrivne lju-bimce. Tudi o tem Peterka mar-sikaj ve, a diskretno molči. Le to namigne, da je včasih "perje letelo", zgodilo pa se je celo, da je možak v najlepšem trenutku umrl. "Največkrat pa je tudi za-ključek lep in sladek in se vsa stvar še večkrat ponovi..."

A. BARTELJ

“Čudeži” z vodo dodobra sprli krajan

Sevniški župan Kristijan Janc in predsednik sveta KS Loka, Zoran Cvar, sta se prvo decembrsko nedeljo sestala s predstavniki vodovodnega odbora in vaščani iz Okroglic, ki bi radi izboljšali vodooskrbo spodnjega dela vasi s položitvijo okrog 300 m novega cevovoda, celostno pa bo problem kakovosti vodooskrbe rešen čez nekaj let, ko bo KS izvedla projekt v skladu s študijo vodooskrbe v občini. Ne glede na to, da med krajanji prihaja do nesoglasij, na občini upajo, da bo KS Loka z vodovodnim odborom s pomočjo občine uspela v svojih prizadevanjih za izboljšanje vodooskrbe.

Toda, kot je pokazalo nedeljsko pregovarjanje na turistični kmetiji Vidka Močivnika, med Krajnčevimi in Nunčičevimi somišljeniki, ki sta mimogrede bila deležna tudi pohvale, da sta oralna ledina turizma v Okroglicah, bo težko doseči spravo med sptima stranema, ker je nezaupanje veliko, tega pa zainteresirani bolj ali manj prikrito še podžigajo, tudi zaradi osebnih koristi, čeravno jih razglašajo kot širše. Krajanji Okroglic so se na zboru, ki je bil 4. avgusta letos, prav tako pri Močivniku, odločili o gradnji skupnega vodovoda, ki naj bi bil speljan izpod Lovrenca za celotne Okroglice. Zato so izvolili gradbeni odbor in za predsednika Vida Kožarja. Tako naj bi rešili pomankanje neoporečne pitne vode tudi v spodnjih Okroglicah, kjer sta turistični kmetiji Krajnc in Nunčič, nekaj vikendov in čisto spodaj kmetija Vizlar.

Občinski svetnik Marjan Zidarčič (LDS) iz Loke je 5. novembra poslal sevniškemu županu Jancu prošnjo, naj ukrepa zoper črno gradnjo vodovoda in za preprečitev družbene škode. Zidarčič pravi, da je lastnica večje kmetije nad Krajncem pred 30 leti dovolila zgraditi majhen vodovodni rezervoar za spodnjega kmeta Vizlarja, ki si je napeljal vodovod. Kasneje je Vizlar prodajal zemljo lastnikom vikendov (tudi Krajncu in Nunčiču) in dal vsem prišlekom tudi vodo, namenjeno le za Vizlarjevo rabo. In tako je vode pričelo primanjkovati. Poleg tega je, po trditvah Zidarčiča, voda iz tega izvira po analizah inšpekcijskih služb oporečna, sam izvir pa je pod kmetijskim območjem, kjer na gornjem delu pričenjajo s projektom CRPOV,

živinorejo, gnojenjem polj, travnikov in vinogradov, zaradi česar naj bi bilo ogroženo tudi zajetje.

Po Zidarčičevih navedbah pa se je 2. novembra zjutraj letos zgodilo nekaj nezasiščenega, ker je gostinec Nunčič najel “kombinirko” in pričel kopati traso vodovoda za nove debelejšje cevi od zajetja proti svojemu bivališču. Ko so za to zvedeli Zvone Krajnc in drugi lastniki zemljišč (Terezija Frece, Karolina Novak, Stanislav Bršnjak), so poklicali sevniško policijo, saj za to dejanje Nunčič ni imel nobenih soglasij prizadetih, prav tako za to ni vedel predsednik gradbenega odbora Kožar. (Mimogrede: Vid Kožar je sorodnik Zidarčičeve soproge oz. Kosmovih, za predsednika gradbenega odbora pa ga je avgusta predlagal Janez Nunčič!) Ob grožnji fizičnega konflikta so se le dogovorili, da dela ustavijo do sestanka vodovodnega odbora. Kljub dogovoru so izvajalci ta in naslednji dan skopali celotno traso in položili cev, razen na zemljišču Krajnc, ki je izkop fizično preprečil. Krajncu so zagrozili, da ga bodo odklopili iz vodovodnega omrežja in nato prekopali okrog 50 m asfaltne ceste ob Kranjčevi zemlji, za kar naj bi imeli ustrezno dovoljenje. Zaman so 2. in 3. novembra poskušali dobiti ustrezne inšpekcijske službe v Krškem, da bi posredovale. Sestanek na KS Loka, kjer so ugotovili, da je KS dala naročnico za izkop in verjetno tudi za nakup cevi, se je tako zaostрил, da niso prišli do zaključkov, zatem pa se je vodovodni odbor odločno umaknil od črne gradnje v spodnjih Okroglicah in naložil svetniku Zidarčiču, da v imenu krajanov posreduje na ravni občine.

Na sestanku na adventno nedeljo pri Močivniku je Janez Nunčič dejal: “Če ne veste, v Okroglicah se dogajajo čudeži. Sprašujete zakaj? Ker teče voda navzgor, kot nikjer drugje na svetu. Prvi za rezervoarjem vode, normalno bi bilo obratno, ni nikoli potožil, da mu primanjkuje vode, zadnji in ob tem še lastnik vodovoda pa mnogokrat, pa čeprav bi moral po vseh fizikalnih zakonitostih imeti največ pritiska in tako nobenih težav z oskrbo vode. Zakaj ni tarna ravno prvi, ampak zadnji, nam je sedaj vsem popolnoma jasno. Na črno narejen vodovodni priključek, naravnost v skupni rezervoar, brez vednosti ostalih uporabnikov, ki je prvega zagotavljal dovolj vode ravno takrat, ko je je najmanj, nam pa je bila odmerjena, je zadosten dokaz, da smo se za zamenjavo cevi odločili zato, ker ni bilo dovolj vode. Gospod Krajnc pa nasprotuje zamenjavi zato, ker z njo nima težav in v strahu, da odkrijemo njegovo krajo vode in ne, kot trdi, ker hoče za vse le neoporečno vodo. Če je želel le to, bi moral z ostalimi uporabniki sodelovati, tako pa nas označuje za slaboumne in zavedene.

In ker pregovor pravi, da kdor kraje, tudi laže, bom avtorjem besed, ki so bile izrečene in zapisane na sestanku v prostorih KS, povedal, da to v tem primeru velja! Sam, na svojo roko, nisem delal ničesar brez soglasja prizadetih sosedov. Ti so, brez izjeme, aktivno sodelovali pri načrtovanju in obnovi cevi, torej niso bili zavedeni in nisem njihov vodja. Tudi pri lastnikih parcel sem bil, pa ne enkrat. Vseposvds je bil odmev ugoden, le pri Kosmovih sorodnikih ne. Rečeno je bilo – nič nimam proti, le z Zidarčičem se dogovorite! Policije niso v sili poklicali vsi lastniki zemljišč, ampak se je tega domislil g. Krajnc. Vsi ostali prizadeti občani, o katerih se piše, pa niso vsi, ampak del Kosmovega sorodstva. To pa je že druga slika.”

Nunčič je še dodal, da se izvajalci in plačniki projekta zavedajo, da je njihovo delo črna gradnja, ve pa tudi, da niso edina črna ovca v občini niti v Okroglicah in je svetoval Zidarčiču in njegovim, naj naprej pometejo pred svojim pra-

gom. Med drugim je navedel obnovo Kosmove domačije brez soglasij, popravilo bodoče vinske ceste, to je povezave do kamnoloma, brez dokumentacije, cesto na Malo Brezo brez gradbenega dovoljenja v objektu Krajnc-Pavlič, ki so zgrajeni brez gradbenega dovoljenja. “Dokler ne bo na tem prostoru zaupanja in sodelovanja med ljudmi, še posebej med gostinci, bomo turizem gledali le od daleč. Gosti se nam bodo, kot že sedaj, smejali, žel bo pa nekdo tretji. Nekateri gostje, ki so zavili tudi k nam, so mi potarnali: “Veste, če bi sosed vedel, da smo pri vas, imamo pri njem zaprta vrata!” je potožil Nunčič. Svetnika Zidarčič je vprašal, koliko ga je stala okrogliška cesta, ki so jo zgradili z lastno iznajdljivostjo in od kod takšen zaspek pri iskanju zaveznikov, saj še do nedavnega ni našel lepe besede za sosedu Krajncu?

Kako hudo so porušeni medčloveški odnosi med protagonistoma turizma v Okroglicah Zvonetom Kranjcem in Janezom Nunčičem, potrjuje Krajncova izjava, da živ ne bi prestopil praga Nunčičevega lokala, da je njegovo govorjenje “sladki strup”, ki mu ne kaže nasesti. Krajnc je ponovno odločno zanimal, da bi se lani na črno priključil na vodovod, da bi komu vodo kradel, saj je le očistil zamašene cevi in vgradil “by pass”, in to v prisotnosti Marije Vizlar in Vinka Vizlarja, ml., ki sta se tudi prepričala, da je iz rezervoarja voda tekla čez... Krajnc pravi, da je on pripeljal Nunčiča v Okroglice, mu pomagal, ko pa ga ta ni več potreboval, naj bi mu zasadil nož v hrbet.

Upajamo, da se bodo stare in nove zamere le umaknile pred nujno, da pridejo krajanji do dovolj vode, vsaj za osebno higieno, če že za pitje okrogliška voda ni vedno ravno priporočljiva. Kajti do izdelave novega vodovoda bo preteklo še veliko vode izpod Lisce, Razborja in Lovrenca, z znamenitim rastiščem modrega encijana oz. kluzijevega svišča. V listinah pa naj bi jasno zapisali, da soglasje lastnikov zemljišč za prekop zemlje za vodovod ne bo okrnilo njihovega gospodarjenja oz. kmetovanja z zemljišči. PAVEL PERC

VODOVOD OKROGLICE - Po besedah Zvoneta Krajncu sta se pred leti z Janezom Nunčičem dogovarjala za nekakšno delitev dela, oz. specializacijo turistične ponudbe, od ribolova, do jahanja konj, ne pa za “svaštarenje”. Verjetno nobeden od njiju ni pomislil, da bo kdaj prišlo do takšnega verbalnega obstrlejevanja, v katerem se je predsednik gradbenega odbora Vid Kožar znašel v neprijetni vlogi nekakšnega mirovnika. Opozoril pa je, da te razprite že odganjajo turiste oz. izletnike. Sevniški župan Kristijan Janc je pozval Okrogličane, naj bodo bolj složni, če želijo priti do večje podpore pri gradnji vodovoda in naj se zgledujejo po ljudeh na Kozjanskem, v Atomskih toplakah in okolici. (Foto: P. P.)

EDEN REDKIH SLOVENCEV S CADILLACOM - V številnih slovenskih krajih se vsako leto vrstijo srečanja ljubiteljev starih avtomobilov in motorjev. Stara, a še vedno mikavna pločevina se sredi leta redno vali tudi čez ribniško dolino. Ribničar Gregor Rus, član kluba starih avtomobilov iz Škofljice, si je pred kratkim uvozil iz ZDA cadillaca, letnik 1962. “Starček” ga je stal okrog 2,2 milijona tolarjev. Na sto kilometrov porabi okrog trideset litrov “supra”, kar ne preseneča, saj ima motor prostornino 6,4 litra, z 2800 KM. Dolg je šest in širok 2,4 metra. Med letom je v garaži, na cesti pa je le ob srečanjih ljubiteljev starih avtomobilov in motorjev, čeprav prijatelji Grego razgovarjajo, da bi z njim prevažal mladoporočence, a zaenkrat o tem ne razmišlja, saj je za zdaj najbolj ponosen, da je eden redkih Slovencev, ki se ponosa s tako prestižnim avtomobilom. (Foto: M.G.)

DIA KOČEVJE 2000 - Prejšnji teden je Fotografsko društvo Grča iz Kočevja pripravilo fotografsko razstavo Dia Kočevje 2000. Na natečaj je poslalo 62 fotografij iz 18 fotografskih klubov iz cele Slovenije. Na otvoritvi razstave v hotelu Valentin, kjer so podelili tudi priznanja, je selektor razstave Aleksander Čufar dejal, da je prijetno presenečen nad kakovostjo poslanih del. Nekaj nagrad je šlo tudi kočevskim fotografom. V temi Prosto je diplomu prejel Janez Papež, na temo Narava pa sta Janez Papež in Stanko Pelc odnesla drugo in tretjo nagrado. Za posnetek Naj žival je nagrado prejel Stanko Lavrič (na sliki). Ob tej priložnosti je Fotografsko društvo Grča izdalo ličen katalog razstave. Pokroviteljstvo nad razstavo je v celoti prevzelo podjetje Gozdarstvo Grča iz Kočevja, ki je kot zaščitna znamka fotografij od samega začetka delovanja. (Foto: J. Papež)

ROŽMARIN NA NEMŠKEM - Narodno-zabavni ansambel Rožmarin iz Brežic je na povabilo Kulturnega in športnega društva Planinka iz Ravensburga 17. do 19. novembra gostoval pri rojakih v Nemčiji. Na tamkajšnjem Veselem martinovanju sta sodelovali tudi istoimensko društvo iz Randolfzella ob Bodenskem jezeru in slovensko kulturno društvo Lipa iz Tutlingena. Ansambel so gostitelji povabili na podobna srečanja v prihodnje, kar dokazuje, da so člani ansambla dobro poskrbeli za razpoloženje naših zdomcev. Rožmarin od letošnjega aprila v prenovljeni zasedbi nastopa po Sloveniji in tujini. (Foto: M. S.)

Prevajalska šola

Štiridnevna prevajalska šola

Prevajalska šola za nemščino in angleščino - Ob delavnicah pripravili tudi bogat spremljevalni program

DRUŽINSKA VAS - V penzionu Domen v Družinski vasi je pod vodstvom Dragice Breskvar, samostojne strokovne svetovalke za literarno dejavnost, ter v organizaciji Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti in v sodelovanju z Območno izpostavo Sklada Trebnje nedavno potekala štiridnevna prevajalska šola. Delo šole je potekalo v dveh delavnicah. Predavateljica nemške delavnice je bila profesorica s Filozofske fakultete v Ljubljani Irena Samide, za angleško pa je skrbel uspešni mladi prevajalec Jakob Jaša Kenda z Jesenic.

V štirih dneh so udeleženci prevajali besedila iz sodobne angleške, ameriške in nemške poezije, proze in dramatike. V okviru šole so pripra-

vili še spoznavni večer, ki ga je z glasbo popestril Etbin Stefančič iz Ljubljane, srečanje s Tatjano Žener, uveljavljeno prevajalko filmov in knjig iz nemščine in angleščine ter predavateljico na Filozofski fakulteti, in ekskurzijo, kjer so si udeleženci iz raznih krajev Slovenije ogledali tudi Pleterje z muzejem na prostem in Kostanjeviško jamo. Gostitelji šole Jože Zorko pa je vse povabil tudi v svojo zidnico v Vinjem vrhu.

Ob zaključku so predstavniki vsake delavnice prikazali svoje prevajalsko delo, vsi udeleženci pa so prejeli tudi potrdila in povabilo na naslednjo prevajalsko šolo v Piran, ki bo v začetku julija prihodnje leto.

M. FEMEČ

Simpozij v počasitev poeta

Tudi na Japonskem so se spomnili Prešerna

Na Univerzi v Tokiju je 2. decembra letos potekal simpozij slovenskega jezika, literature in kulture, ki je bil posvečen praznovanju dvestote obletnice rojstva Franceta Prešerna. Namen simpozija, ki ga je organizirala naša rojakinja prof. Jelisa-va Dobovšek, je bil predstaviti japonskim izobražencem pa tudi širši javnosti slovenski jezik, literaturo in kulturo sploh, seveda s poudarkom na Prešernu.

V kar 16 jezikov so prevedena Prešernova dela, če pa k večjim sklopom dodamo še prevode posameznih pesmi, je to število še precej večje. Tako je, na primer, le nekaj Prešernovih pesmi prevedenih v kitajski jezik, osnova za ta prevod pa je bil angleški prevod Prešerna. Podobno je z japonskim prevodom. Toda prevajalec literarnih del iz hrvaškega, srbskega in slovenskega jezika, g. Kozule Tanaka, je napovedal, da bo v kratkem prevedel celotni Sonetni venec v japonsčino. Na simpoziju je sodelovala tudi ameriška Slovenka prof. Frances Fister-Stoga z Eseji z japonske, avtorice Alme Karlin, s temo Dokazljivost v slovenskem jeziku pa je na simpoziju sodeloval japonist in prodekan Filozofske fakultete v Ljubljani, prof. Andrej Bekež. Raziskovalec manjšinskih jezikov in redni profesor italijansčine na tokijski univerzi prof. Shinji Yamamoto je govoril o slovenskem dialektu v Reziji, Terski dolini in Čedadu, umetnostni zgodovinar Yasuhiko Oda pa je predstavil Laibach in Neue Slowenische Kunst.

Japonski študentje slovenščine in slovenski študentje japonsčine na tamkajšnji univerzi so recitali pesmi Kam, Peveu in Zdravljici, o Zdravljici pa je zbranim govorila prof. Jelisa-va Dobovšek, lektorica slovenskega jezika na tokijski univerzi za tuje jezike. Japonski komorni

zbor je nastopil s slovenskimi narodnimi pesmimi in med drugimi so zapeli tudi Lipo ter Tam, kjer teče bistra Zila. Simpozij so zaključili z diskusijo na temo Slovenija včeraj, danes, jutri, kjer je sodelovalo tudi več uglednih akademikov z raznih univerz. Ta lep in vsebinsko zelo bogat dogodek sta podprla slovensko veleposlaništvo v Tokiju in Slovenska poslovna skupnost na Japonskem, center za slovenščino na tujih univerzah pri FF pa je prispeval knjižne nagrade za predavatelje. Organizatorji upajo, da bo naše ministrstvo za kulturo omogočilo izdajo zbornika predavanj s tega simpozija. O simpoziju so organizatorji pripravili tudi spletno stran in tako sta Prešeren in slovenska kultura segla širom po Japonski.

M. J.

Miklavžev sejem

ŽUŽEMBERK - Ker je bil še po 2. svetovni vojni Žužemberk daleč naokoli poznan po sejmskih dneh, želita Društvo prijateljev mladine in v zadnjih letih še posebno Turistično društvo Suha krajina sejmsko tradicijo obuditi. Tako so od sobote do ponedeljka v parku pred občinsko stavbo načrtovali Miklavžev sejem, s pomočjo občine okrasili park ter na sejem povabili prodajalce s stojnicami. V soboto je obiskovalce zabaval suhokranjski ansambel Mladi godci. Zaradi skromnega obiska so sejmariji in kramarji, ki so prišli iz Vrhnike, Kranja, Škofje Loke, Grosupljega, Črnomlja in domačin Janez Gliha, stojnice pospravili. Predsednik TD Vlado Kostevc kljub temu zagotavlja, da bodo z organiziranjem Miklavževega sejma nadaljevali.

PRAZNOVANJI – Obeh praznovanj so se med drugim udeležili: (od leve proti desni) član ustanoviteljev fundacije Toneta Kralja dr. Danijel Brezic, strokovni svetovalec fundacije mag. Igor Kranjc, vnukinji Toneta Kralja Irena Baar in Vanda Richter, Kraljeva hčerka Tatjana Kralj ter dobrepoljski župnik Franc Škulj in župan Anton Jakopič.

SREČANJE S PESNICO BERNARDO ZAJEC – V sredo, 22. novembra, je VVO Čebelica v Sentejernej obiskala priznana umetnica in pesnica Bernardo Zajec, rojena v Ribnici na Dolenjskem, ki zdaj kot upokojena samostojna kulturna delavka živi in dela v Trzinu. Osnovnošolci in mali šolarji smo za uvod recitali pesmi iz njene nove knjige Žabon. Izbor pesmi in predstavitev je organizirala knjižničarka Ljudske knjižnice Franceta Prešerna v Sentejernej Mira Grahek. S pomočjo pesnice je besedo prevzel glavni knjižni junak Žabon in na zanimiv način predstavil ostale pesmi. Novinarki šolskega glasila sva se po končani predstavitvi s pesnico, ki se že vse življenje ukvarja z oblikovanjem, njen hobi pa je slikarstvo, pogovarjali in zaupala nama je, da že pripravlja svojo drugo knjigo za otroke. (Nina Furar in Katja Pečar, foto: Stefan Segar)

DESETLETNICA DRUŽBE TILIA – Zgledni poslovni uspehi in izreden posluš za pomoč športnikom kot so Igor Primc, Jani Klemenčič, in Marjan Zver, je kratka predstavitev družbe Tilia, ki je v soboto, 2. decembra, na Prepihu praznovala desetletnico obstoja in ob tej priložnosti pripravila še novo leto srečanje za poslovne partnerje. Program je povezoval Sašo Hribar, prvič pa se je javnosti predstavila tudi glasbena skupina Snafu iz Novega mesta. Na sliki: direktor Zdravko Grah med pozdravnim govorom. (Foto: Majda Luzar, EPS)

CITROËN XSARA V KOČEVJE – Prejšnji teden so Tatjani Kovač iz Kočevja v Novotehničnem Avtocentru Citroën v Bršljinu predali v šestmesečno uporabo (z vsemi stroški) avtomobil Citroën xsara. Kovačeva je ena izmed treh izžrebancev, ki so na Citroënovih dnevnih odprtih vrat s testnimi vožnjami z vprašalniki sodelovali v nagradni igri, v kateri so v polletno uporabo podelili tri xsare. Izžrebanki sta ključke novega avtomobila izročila vodja komercialne in marketinga v koprskem Citroënu Adrijan Bradaš in Franc Ambrožič, vodja Avtocentra v Bršljinu. (Foto: Majda Luzar, EPS)

BELO OKOSTJE OB CESTI – Še sreča, da je pokopališče v Srebrničah že skoraj nared in da umrle ljudi še pokopavamo pod zemljo, kjer vsakdo ne brska za morebitnimi uporabnimi deli. Katrea na fotografiji je končala kar ob cesti za Dolenjske Toplice, nedaleč od omenjenih Srebrnič, kjer jo je pustil nemarni lastnik. Od nje je, potem ko so jo "obiralci" obračali tako in drugače, ostala samo gola pločevina. Bo kdo odpeljal še to? (Foto: B. D. G.)

Združili dve praznovanji

Pred sto leti se je v Zagorici rodil Tone Kralj – Občinski praznik na rojstni dan Frana Jakliča

VIDEM-DOBREPOLJE – V soboto, 2. decembra, so na Vidmu v Dobropolju s skupnim praznovanjem povezali dva pomembna dogodka, 100-letnico rojstva akademskega slikarja in kiparja Toneta Kralja iz Zagorice in občinski praznik.

Praznovanje se je začelo z mašo za Toneta Kralja v napolnjeni župnijski cerkvi na Vidmu, pri kateri je njegova vnukinja, koncertna in operna pevka Irena Baar, izvajala dela Mozarta, Bizeta, Gounoda in Schuberta. Na orglah jo je spremljal slovenski pianist Andraž Hauptman. Po maši je bila v veliki sejni sobi občine Dobropolje otvoritev priložnostne razstave nekaterih vidnejših del Toneta Kralja. Razstavo, ki bo na ogled še do 12. decembra, je postavil velik poznavalec Kraljevih del in višji kustos ljubljanske Moderne galerije mag. Igor Kranjc.

Kasneje je bila v prostorih Osnovne šole Dobropolje na Vidmu proslava ob 100-letnici umetnikovega rojstva in počastitvi občinskega praznika, na kateri so v kulturnem programu zapeli Kraljevi rojaki Zagoriški fantje in šolski pevski zbor, nastopili pa so tudi člani dramske skupine Scena in vrtec Ringaraja.

Ob tej priložnosti je o življenju in delu Toneta Kralja spregovoril mag. Kranjc: "Avgusta je minilo stoletje, kar je bil v Zagorici v Dobropolju rojen Tone Kralj. Šolal se je na Škofjski gimnaziji in kot sedemnajstletnik izkusil grozote prve svetovne vojne na soški fronti. Z dvajsetimi leti je prvič opozoril nase kot najmlajši predstavnik 'mlade ekspresionistične umetnosti'. Šolanje je na-

daljeval na praški akademiji. Značilnost njegovega slikanja je plastičnost, ki daje občutek reliefnega izstopanja v gledalčev prostor." Umetnik je verjetno najbolj znan po stenskih poslikavah, s katerimi je opremil okoli 40 cerkva, predvsem na Primorskem.

Ob občinskem prazniku je župan Anton Jakopič osvetlil delovanje občine in analiziral nekatere njene dosežke ter dodal: "Letošnji občinski praznik, ki ga praznujemo 6. decembra, na rojstni dan rojaka Frana Jakliča, smo združili s praznovanjem 100-letnice rojstva akademskega slikarja in kiparja Toneta Kralja. Občina Dobropolje prav v teh dneh praznuje tudi svojo šesto obletnico delovanja in ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki se vključujete v prizadevanja za naše skupno dobro."

B. ŽAGAR

Glasbena šola izdala zgoščenko

LITIJA – Glasbena šola v Litiji si že od vsega začetka, od leta 1953, prizadeva dati osnovno glasbeno znanje kar najširšemu krogu ljudi, kar jim tudi uspeva, saj je kar nekaj njihovih učencev danes priznanih glasbenikov, eden od dokazov, da je temu tako, pa je tudi v petek, 1. decembra, izdana in v litijemskem kulturnem centru predstavljena njihova prva zgoščenka "Glasba je življenje". Na njej je 15 instrumentalnih skladb, ena pa je vokalno-instrumentalna. S takšno zgoščenko se doslej ponaša 5 glasbenih šol.

Podjetniki protestirali

Razlike v računih med Ribnico in Loškim Potokom – Peticija dala sadove – Kaj bo z ostalimi občani?

LOŠKI POTOK – Konec preteklega meseca so občani, podjetniki in drugi uporabniki pozidanih površin od občine dobili položnice za plačilo nadomestila za stavbna zemljišča. Za odlok o plačilu teh dajatev, ki ga je občinski svet sprejel že maja lani, so občani sicer vedeli, šok pa so povzročili visoki zneski za podjetnike in obrtnike. Pravo vrenje je nastalo, ko so ugotovili občutno razliko obračunske točke v občinah Ribnica in Loški Potok. Za enako velik prostor

s podobno uporabnostjo bi na primer v Ribnici morali odšteti 30 tisočakov, v Loškem Potoku pa kar 436 tisoč tolarjev. Ugotovili so še, da nekateri te obremenitve sploh nimajo in da so najbolj obremenjeni tisti, ki že po naravi dela potrebujejo velike prostore ne glede na proizvodne rezultate. Tako so izpadli nekateri močni avtoprevozniki, ki nimajo garaž, parkirišča pa ne spadajo v kategorijo za obdavčitev.

Zaradi tega so se podjetniki zbrali na protestnem shodu in k županu Janezu Novaku poslali delegacijo s peticijo. Župan je takoj sklical korespondenčno sejo občinskega sveta, kjer so sprejeli sklep za črtanje vseh dajatev za omenjeno kategorijo občanov. Seveda pa ostaja v zraku vprašanje, kaj bo z ostalimi občani. Če zopet primerjamo odmero z Ribnico, je stanovanjska hiša, ki ima 140 kv. metrov, v Ribnici ovrednotena na 4.800 tolarjev, v Loškem Potoku pa je ta znesek podvojen.

K precejšnjemu številu obračunskih točk pripomore tudi infrastruktura, vendar svetniki niso upoštevali, da je bila večina pridobitev zgrajena z več zaporednimi samopriskrbi in prostovoljnimi delom. Svetniki bi morali, ko so sprejemali ta odlok, pomisliti tudi na značilnosti kraja, na porazno ekonomsko stanje in močno demografsko ogroženost, tako pa so mislili le na polnjenje vse bolj prazne občinske malhe.

A. K.

Če zakoni niso življenjski

Dvojna merila za kadike in stranišča v gostinskih lokalih

KOSTEL – Gostinci in turistični delavci v Zgornji Kolpski Dolini opozarjajo, da nekateri veljavni zakoni, ki govorijo o prostorih za kadike in o sanitarijah po njihovem mnenju niso življenjski in da jih odgovorne službe izvajajo nedosledno. Menijo, da so veljavni predpisi sicer primernejši za večje kraje, ne pa za manjše in za manjše gostinske lokale oziroma turistične kmetije.

Tako imajo nekatera podeželska gostišča in turistične kmetije le po en prostor za goste in ne dveh, torej ne morejo imeti ločenih prostorov za kadike in nekadilce. Ponekod so igralniški prostor (za pikado itd.) na zahtevo inšpektorjev spremenili v prostor za nekadilce, prostor, kjer je točilna miza, pa namenili kadičcem. Zdaj v igralnici nimajo več gostov, ker tam ne smejo kaditi.

Podobno je pri sanitarijah, saj morajo imeti gostišča ločena prostora za sanitarije gostov in gostinskega osebja. Na podeželju so seveda vsa gostišča v zasebnih hišah, da je hiša razdeljena na stanovanjski in

gostinski del. Zasebni gostinec je tako uporabljal svoje sanitarije v stanovanju, gostje pa tiste v gostinskem delu hiše. Vendar to spet ni po predpisih in gostinec bi moral urediti v gostinskem delu še sanitarije zase, da bi imel dvojne: v svojem zasebnem delu hiše in še pri gostinskem delu hiše. Nekateri so to napotilo upoštevali in imajo torej še ene sanitarije, ki jih ne uporabljajo, zasedajo pa prostor, ki bi ga lahko koristneje izrabili.

Vendar je glavni vzrok negodovanja – po mnenju zasebnih gostincev – ta, da odgovorni izvajajo omenjena predpisa različno, se pravi, da ponekod ni potrebno imeti ločenih prostorov za kadike in nekadilce oziroma v gostinskem delu ločenih sanitarij za osebje (pravzaprav gostilničarja z ženo in sorodniki, ki strežejo v gostišču) in goste, drugod pa ločene prostore zahtevajo. Pravijo, naj pristojni (inšpektorji?) v vseh primerih uporabljajo enaka merila in ne dvojnih.

J. PRIMC

Verjemite ali ne...

Krvavec 104,5 Kum 105,9

Prvi dan in ob podelitvi spričeval zastave

LJUBLJANA – Na poslopijih osnovnih in srednjih šol v Republiki Sloveniji bodo na prvi dan pouka v šolskem letu in ob podelitvi spričeval izobesili zastavo Republike Slovenije. Poleg te zastave lahko na območjih z italijansko ali madžarsko narodnostjo, šole izobesijo tudi zastavo narodne skupnosti. Uredbo, ki to določa, je 29. novembra sprejela vlada na predlog ministrstva za šolstvo in šport.

Srečanje harmonikarjev na Turjaku

VELIKE LAŠČE – V petek, 1. decembra, je bilo v dvorani Krajevne doma na Turjaku 7. tradicionalno srečanje harmonikarjev, ki sta ga v počastitev 200-letnice rojstva dr. Franceta Prešerna priredila KUD 'Marij Kogoj' Turjak in Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Ljubljana okolica.

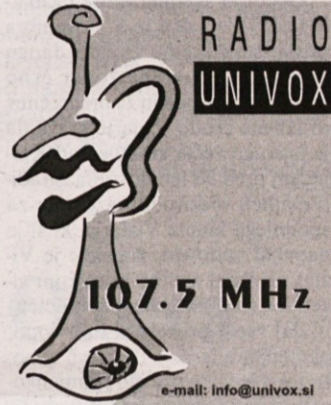
V kulturnem programu so sodelovali ženski pevski zbor 'Rozamunda' s Turjaka z zborovodkinjo Olgo Jež in učenci osnovne šole Primoža Trubarja, podružnice Turjak, z mentoricami Valerijo Ponikvar, Petro Skedelj in Stanko Štrukelj. Osemnajst nastopajočih harmonikarjev je zastopalo občine Ribnica, Dobropolje, Grosuplje, Ig, Horjul, Polhov Gradec, Ljubljana Moste, Kranj, največ pa jih je bilo iz domače občine Velike Lašče. Kulturnemu programu je sledilo družabno srečanje, na katerem je igral ansambel iz dežele Trubarjeve.

B. Ž.

Strela naredila veliko škodo

LOŠKI POTOK – V petek, 24. novembra, zvečer je strela udarila v električnega pastirja na posestvu Janeza Ravnikarja na Hribu, od tu pa preskočila še na električno napeljavno v stanovanjsko hišo. Ker je imel Ravnikar čredo govedi zunaj, je šele jutraj našel mrtvo 300-ki-logramsko telico. Uničen je tudi električni pastir. Samo tri dni kasneje se je nevihta razvijala še nad Malim Logom. Požarov na srečo ni bilo, je pa strela naredila veliko škodo na električnih napravah v gospodinjstvih.

A. K.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj in nepričakovano nas je v 49. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, stric, svak in nečak, botrček

JOŽE GRUBAR

iz Prečne 81

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in sv. maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti. Posebna zahvala sodelavcem VVO Novo mesto, Komunali Novo mesto, razredničarki in sošolcem 3.c ZT. Hvala Slavki in Jožetu ter Marici in Anici za vso pomoč, Internemu oddelku intenzivne nege Splošne bolnišnice Novo mesto, pogrebni službi Komunale, izvajalcu Tišine, pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

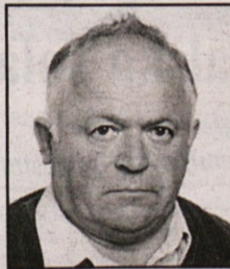
ZAHVALA

Ljubil si Kostel, rojstni svoj kraj, a on te spustil k nam ni več nazaj.

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

IVANA BRIŠKEGA

iz Kočevske Reke

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in izraze sožalja. Posebna zahvala LD Banja Loka, gospodu Okrajšku in gospodu Pečniku za govor in vso pomoč na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu patru, vaščanom in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu spremili k preranemu počitku.

Žalujoci: vsi njegovi

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 7.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Pod klobumi; Zgodbe iz školjke; Svet narave, nan.; Brežine - 12.00 Dokumentarna oddaja - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 14.05 Tedenski izbor: Portret slikarja Karla Pečka; Zoom - 16.30 Poročila - 16.45 Na liniji - 17.10 Čudežna narava, dok. odd. - 17.45 National geographic, nan. - 18.35 Oddaja o znanosti - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Tednik - 21.05 Turistična oddaja - 21.25 Osmi dan - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 22.55 Opus - 23.25 Spremembe kože

SLOVENIJA 2

7.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Prostost, nad.; Grace na udaru - 9.20 Veleslalom za ženske v Val d'Iseru - 10.20 Svetovni pokal v biatlonu - 12.20 Veleslalom za ženske v Val d'Iseru - 13.20 Svetovni pokal v biatlonu - 15.30 Tedenski izbor: Svet poroča; Metropolis - 16.30 Posnetek veleslalom za ženske v Val d'Iseru - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Poljak, nad. - 19.00 Noro zaljubljena, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Prenos košarkarske tekme iz Novega mesta - 22.20 Parada plesa - 22.50 Italijanski film - 0.20 Slovenski jazz iz Jazz kluba Gajo - 1.05 Ameriški film

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalina - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Miami vice, nan. - 15.00 Mladoporočenci - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Košarkarska evroliga

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Newyorška policija, nan. - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3 - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Raztresena Ally, nan. - 20.55 Nikita, nan. - Prijatelj, nan. - 22.20 Seks v mestu, nan. - 22.50 Jag, nan. - 23.40 Krila, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 18.00 Pokličite župana! - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Trimo Trebnje, kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.50 Predstavitve - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Iz združenja lokalnih TV

HTV 1

9.30 Poročila - 9.40 Izobraževalni program - 11.05 Za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. 13.20 Svet narave, dok. odd. - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.05 Program za otroke in mladino - 16.00 Morje - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Deček spoznava svet - 17.30 Hugo - 17.55 Ekstremisti - 18.25 Kolo sreče - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Ugrabitve, film - 21.50 Pol ure kulture - 22.25 Narava politike - 23.10 Odmevi dneva - 23.35 Pot k Swamiju, dok. odd. - 0.05 Nočni program

HTV 2

9.55 Poročila - 10.00 Ponovitve oddaj - 13.30 Globalna vas - 14.15 Južni Brooklyn, nad. - 16.00 Poročila - 16.10 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 17.00 Vsakdanjost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Na zdravje, nan. - 19.30 Policija, nad. - 20.10 Kviz - 20.25 Bolnišnica upanja, nan. - 21.20 Polni krog - 21.40 Zeljka Ogresta z gosti - 22.45 Dosjeji X, nan. - 23.30 Filmska noč s Sergiom Leonejem

PETEK, 8.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; Duhovni utrip; Oddaja za otroke; Na liniji; Čudežna narava, dok. odd.; Prelomni trenutki zgodovine, nan.; National geographic, nan.; Oddaja o znanosti; Podobe iz Srednje Evrope; Krvne vezi, drama - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 13.45 Tedenski izbor: Ekscentriki, dok. nan.; Spremembe kože; Osmi dan; Boš videl, kaj dela Dolenjč med gasilci - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Potujoči škrt - 17.10 Rdeči grafit - 17.45 Humanistika - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Prešeren, nad. - 21.15 Deteljica - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 23.00 TV Popper - 23.30 Polnočni klub - 0.40 Kemično čiščenje, film

SLOVENIJA 2

8.55 Tedenski izbor: Videospotnice; Nenadoma Susan, nan.; Poljak, nad. - 11.15 Iz ljubezni ali prijateljstva, nad. - 12.50 Svetovni pokal v biatlonu - 14.45 Finale Davisovega pokala v tenisu - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Tanja, nad. - 19.00 Kiparske tehnike - 19.30 Videospotnice - 20.05 Planeti, dok. nan. - 21.00 Wagner, nad. - 22.05 Trkanje na nebeska vrata, film - 23.30 Zlata naveza, nad. - 0.20 Taksi, nan. - 1.30 South park, nan.

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Miami vice, nan.

15.00 Bravo, Maestro - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Roswell, nad. - 22.00 Velike punce ne jokajo, film - 23.50 Raztrgana zavesa, film

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Raztresena Ally, nan. - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3 - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Živi ogenj, film - 21.45 Teksaški moč postavne, nan. - 22.40 Zlobni dvojček, nan. - 23.30 F/X - umori s trikom, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Dokumentarni film - 18.00 Tedenski kulturni pregled - 18.20 Kmetijski razgledi - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Reportaža - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.40 Motosport mundial - 22.10 Kako biti zdrav?

HTV 1

9.30 Poročila - 9.40 Izobraževalni program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Svet narave, dok. odd. - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.00 Program za otroke in mladino - 16.00 Turistični magazin - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Televizija o televiziji - 17.30 Hugo - 17.55 Alpe-Donava-Jadrin - 18.25 Kviz - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Klub seniorjev - 21.15 Dobrodošli v Sarajevo, film - 22.55 Odmevi dneva - 23.20 Twilight zone, film - 0.50 Fate, film - 2.50 Henrik Larsen, film - 4.40 Nočni program

HTV 2

9.50 Poročila - 10.00 Ponovitve oddaj - 13.00 Pol ure kulture - 13.30 Bolnišnica upanj, nan. - 14.15 Zeljka Ogresta z gosti - 15.15 Dosjeji X, nan. - 16.00 Poročila - 16.10 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 17.00 Vsakdanjost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Prijatelj, nan. - 19.30 Policija, nad. - 20.10 Kviz - 20.25 Pravica za vse, nan. - 21.20 Polni krog - 21.40 Trpinčenje žensk - 23.25 Pravi čas - 0.55 Umetnine svetovnih muzejev

SOBOTA, 9.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Pod klobumi; Sprehodi v naravo - 10.20 Švedski, film - 11.30 Srebrnogrivi konj, ris. nan. - 12.00 Tednik - 13.00 Poročila - 13.15 Vremenska panorama - 14.20 Angleški film - 16.00 Tržiška bržola - 16.30 Poročila - 16.45 Franček, ris. nan. - 17.10 Pilper in Lopatka, ris. nan. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Prelomni trenutki zgodovine, dok. nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Športni kviz - 21.35 Z vlakom po Avstraliji, dok. odd. - 22.35 Poročila, šport - 23.05 Poljubi me, Kati, nan. - 23.35 Telesni stražarki, nan. - 0.25 Taffin, film

SLOVENIJA 2

8.40 Videospotnice - 9.15 V telovadnici, nad. - 9.35 Ella in Josefin, nad. - 10.20 Smuk za moške v Val d'Iseru - 11.30 NBA košarka - 12.50 Svetovni pokal v biatlonu - 15.00 Štafeta mladosti - 15.55 Finale Davisovega pokala v tenisu - 17.45 Liga rokometnih prvakov - 19.53 Videospotnice - 20.05 Mario, Mario, Mario, film - 21.55 Praksa, nan. - 22.40 Družinska zaveza, nad. - 23.20 Metropolis - 23.50 Sobotna noč

KANAL A

8.00 Risanke - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Hughleyjevi, nan. - 11.00 Vrnitev v Hyperion, nan. - 12.00 Nezgodni oddelek, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Košarkarska evroliga - 16.40 Življenjska priložnost, kviz - 17.45 Boj za preživetje, dok. nan. - 18.40 Divji svet, nan. - 19.30 Glavca, nan. - 20.00 Izdana ljubezen, film - 21.40 Gotti pred poroto, film - 23.20 Brigitte in prijatelji - 0.20 Posebna enota, nan.

POP TV

8.00 Risanke - 9.00 Hroščeborgi, nan. - 9.30 Power Ranger, nan. - 9.50 Harry in Hendersonovi, nan. - 10.10 Košarkarji, nan. - 10.30 Lepo je biti milijonar, kviz - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Švicarska družina Robinson, film - 14.25 TV Dober dan, nan. - 15.25 Prva izdaja, nan. - 16.20 Pop'n'Roll, glas. odd. - 17.20 Izganjalna vampirjev, nan. - 18.15 Jack in Jill, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Kritična točka, film - 22.20 Smrtonosna bitja, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Kako biti zdrav? - 17.30 Motosport mundial - 18.00 Risanka - 18.30 Dolenjski obzornik - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Iz združenja lokalnih TV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Vaška godba Komen

HTV 1

9.30 Poročila - 9.35 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Dokumentarna oddaja - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.05 Oprah Show - 14.55 Hruške in jabolka - 15.35 Naravni sosedje, dok. odd. - 16.00 Zlata dekleta, nan. - 16.25 Črno belo v barvi - 17.15 Casablanca, film - 19.30 Dnevnik - 20.15 Tedenski pregled - 21.05 Thunderbolt, film - 22.55 Poročila - 23.15 Dalzije in Pascoe, nan. - 0.55 Lažniva kača, film - 2.25 Indijski nočno, film - 4.10 Nočni program

HTV 2

8.15 Poročila - 8.20 Lasje, film - 10.20 Glasbena matineja - 11.50 Ponovitve oddaj - 13.40 Klub seniorjev - 14.30 Sedem veličastnih, nad. - 15.15 Hišni ljubljenci - 16.00 Izobraževalna oddaja - 16.35 Beverly Hills, nan. - 17.20 Brijantina - 18.10 Melrose Place, nan. - 18.55 Kulturna oddaja - 19.30 Policija, nad. - 20.10 Družina Soprano I., nad. - 21.00 O Bachu dokumentarno - 21.55 Poročila - 22.00 Skupaj do zvezd - 22.55 Seks in mesto - 23.20 Metropolis - 0.50 Umetnine svetovnih muzejev

NEDELJA, 10.XII.

SLOVENIJA 1

8.00 Živzav: Telebajski; Risanke; Ranč pri krugeljčkovih sedmici - 9.40 Tomažev svet - 9.50 Ozare - 9.55 Glasbeni biseri - 10.15 Istrski glasbeni festival - 11.00 Svet divjih živali, nan. - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 14.00 Turistična oddaja - 14.20 Pomagajmo si - 14.50 Športni kviz - 16.05 Prvi in drugi - 16.30 Poročila - 16.50 Boš videl, kaj dela Dolenjč med gasilci - 17.45 Slovenski magazin - 18.15 Slovenija, dežela kraškega ovčarja - 18.45 Risanka - 18.50 Žrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Zoom - 21.40 Intervju - 22.35 Poročila, šport - 22.55 Plesno-baletna predstava

SLOVENIJA 2

7.45 Videospotnice - 8.20 Prava stvar, nan. - 8.50 Sorodne duše, nan. - 9.20 Slalom za ženske v Val d'Iseru - 11.00 Evrolog - 12.10 Slalom za ženske v Val d'Iseru - 12.50 Policija na naši strani - 13.20 Svetovni pokal v biatlonu - 15.30 Veselalom za moške v Val d'Iseru - 16.15 Filane Davisovega pokala v tenisu - 19.00 NBA akcija - 19.30 Videospotnice - 20.05 Spust v led, dok. odd. - 21.00 Frasier, nan. - 21.30 Cickak - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 Francoski film

KANAL A

8.00 Risanke - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Hughleyjevi, nan. - 11.00 Vrnitev v Hyperion, nan. - 12.00 Nezgodni oddelek, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Kumerica, film - 15.45 Sever in jug, nad. - 16.45 Kliki - 17.30 Miza za pet, nad. - 18.30 Glasbojevnika, nan. - 19.30 Shasta McNasty, nan. - 20.00 Gola pištola 2, film - 21.30 Stilski izziv - 22.10 Nesreča na rampi 7, film - Naš gost

POP TV

8.00 Risanke - 9.00 Hroščeborgi, nan. - 9.30 Power Ranger, nan. - 9.50 Harry in Hendersonovi, nan. - 10.10 Košarkarji - 10.30 Lepo je biti milijonar, kviz - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Pop'n'Roll, glas. odd. - 13.30 Najhujše nevarnosti, dok. odd. - 14.10 Pepelka, film - 15.40 Napačni izbranec, film - 17.20 Obalna straža, nan. - 18.10 VIP, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Moby Dick, film - 21.40 Športna scena - 22.25 Zaseda na Škrlatnem grebenu, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Ansambel Malibu - 18.30 Smo dobri gospodarji? - 18.45 Predstavitve - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Moj kraj: Žužemberk - 20.30 Dolenjski obzornik - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Kmetijski razgledi - 21.40 Športna scena

PONEDELJEK, 11.XII.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; Pomagajmo si; Risanka; Rdeči grafit; Dobri duh iz Avstralije, nad.; Otroška oddaja; Humanistika; Dosežki; Na vrtu; Tržiška bržola; Prvi in drugi - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 13.30 Tedenski izbor: Polnočni klub; Športni kviz - 16.00 Dober dan, Koroška - 16.30 Poročila - 16.45 Telebajski - 17.10 Radovedni taček - 17.45 Volja najde pot - 18.35 Žrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Komisar Rex, nan. - 21.00 Rapalska kupčija, dok. odd. - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 22.55 Jaz, pomarančnik, športnik, igralec in filozof

Nagrade v Vojno vas, Škocjan in Novo mesto

Žreb je izmed reševalcev 47. nagradne križanke izbral Malči Dragoš iz Vojne vasi, Janeza Rangusa iz Škocjana in Vilibalda Krajnca iz Novega mesta. Dragoševi je pripadla denarna nagrada, Rangus in Krajnc pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagradjencem čestitam.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 18. decembra na naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 49". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 47. križanke

Pravilna rešitev 47. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: TEMPERA, ETERNIT, MARIANI, ŠIPEK, ANAKONDA, BUKVA, LARA, ARAL, SAILER, SELA, ENCIM, ITI, OKTAVON, SEKANTA, ETA, TROTOAR, KAL.

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Planeti; Wagner, nad. - 12.35 Tedenski izbor: Cickak; Sobotna noč; Policija na naši strani; Pianist Glenn Gould - 16.25 Cvet življenja, nan. - 17.30 Po Sloveniji - 17.50 Slalom za moške v Sestri - 19.00 Lingo - 19.30 Videospotnice - 20.05 Šport - 20.35 Slalom za moške v Sestri - 21.30 Studio City - 23.00 South Park, nan. - 23.30 Brane Rončel izza odra - 0.25 Tifidska gromovnica, film

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Miami vice, nan. - 15.00 Zmenkarje - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Osumljenih pet, film - 21.50 Sedem, nan. - 22.50 Seinfeld, nan. - 23.20 Teleščka, film - 0.50 Dannyjeve zvezde

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Športna scena - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3 - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 21.00 Denis pokora 2, film - 22.25 Veronikine skušnjave, nan. - 22.55 Jag, nan. - 23.55 Krila, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 16.00 Ansambel Malibu - 17.30 Športni pregled - 18.45 Predstavitve - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Moj kraj: Žužemberk - 21.45 Športni pregled

TOREK, 12.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Oddaja za otroke; Radovedni Taček; Ranč pri krugeljčkovih sedmici, nad.; Volja najde pot; Z vlakom po Avstraliji, dok. nan.; Komisar Rex, nan. - 13.00 Poročila - 13.20 Tedenski izbor: Ljudje in zemlja; Opus; Dokumentarni film; Rapalska kupčija, dok. odd. - 16.00 Prislunhimo tišini - 16.30 Poročila - 16.45 Zlatko zakladko - 17.00 Moje mestce, nan. - 17.45 Preživetvi do 100 let, dok. odd. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Na morje, nan. - 21.00 Poslovni barometer - 22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme - 22.55 Krvne vezi, drama

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Cvet življenja, nan. - 11.50 Euronews - 13.35 Tedenski izbor: Spust v led, dok. odd.; Kralj levov, film; Studio City - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Sestre, nad. - 19.00 Noro zaljubljena, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Bajeslovna bogastva, dok. nan. - 21.00 Svet poroča - 21.30 Luknja, film - 23.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije - 23.40 Onkraj zrcala, film

KANAL A

9.40 Sanjam o Jeannie, nan. - 10.10 Milady, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.25 Da, gospod minister, nan. - 14.00 Miami vice, nan. - 15.00 Stilski izziv - 15.30 Ricki Lake - 16.20 Oprah show - 17.15 Milady, nad. - 18.00 Fant zre v svet, nan. - 18.30 Noro zaljubljena, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Resnični svet, dok. nan. - 20.00 Življenjska priložnost, kviz - 20.30 Moč maščevanja, film - 22.20 Tretja izmena, nad. - 23.30 Izbor najboljšega nogometaša sveta - 0.20 Zasebna šola, film

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Brez tebe, nad. - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 TV dober dan - 14.00 Dharma in Greg, nan. - 14.30 Umor, je napisala, nan. - 15.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 16.25 Brez tebe, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.10 Žrebanje 1,2,3 - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Njeni dve življenji, film - 21.45 Bolnišnica upanja, nan. - 22.40 Veronikine skušnjave, nan. - 23.10 Jag, nan. - 0.00 Krila, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 18.00 Dokumentarni film - 18.20 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Njeni dve življenji, film - 21.35 Novice - 21.50 Športni pregled

SREDA, 13.XII.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroška; Risanke; Zlatko zakladko; Moje mestce, nan.; Oddaja za otroke; Preživetvi do 100 let, dok. odd.; Obzorja duha; Na morje, nan. - 13.00 Poročila - 13.10 Vremenska panorama - 13.50 Tedenski izbor: Kalle Blomquist in Rasmus, film; Poslovni barometer - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Male sive celice - 17.45 Svet narave, nan. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.05 Hula hop, film - 21.50 Glasbena oddaja - 22.20 Odmevi, kultura, šport, vreme - 23.00 Proti nasilju nad ženskami, dok. film - 23.25 V Bachovem svetu z novicami in glasbo

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Sestre, nad.; Bajeslovna bogastva, dok. nan.; Luknja, film - 13.05 Euronews - 15.00 Glasbeni festivali - 16.00 Tam, kjer je srce doma, film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Prostost, nad. - 19.00 Noro zaljubljena, nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Liga košarkar

tedenski koledar

Četrtek, 7. decembra - **Ambrož**
Petek, 8. decembra - **Marija**
Sobota, 9. decembra - **Valerija**
Nedelja, 10. decembra - **Smiljan**
Ponedeljek, 11. decembra - **Danijel**
Torek, 12. decembra - **Aljoša**
Sreda, 13. decembra - **Lucija**

Lunine mene

11. decembra ob 10.05 - ščip

kino

ČRNOMELJ: 8.12. (ob 20. uri) in 10.12. (ob 18. uri in 20.30) Road trip.

BREŽICE: Od 7.12. do 10.12. (ob 16.30) Tiger in medvedek Pu. 7.12. (ob 18. in 20. uri), 8.12. in 9.12. (ob 18., 20. in 22. uri), 10.12. in 11.12.

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko
07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:

info@dol-list.si

Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani

Dolenjskega lista na naslovu:

http://www.dol-list.si

ČESTITKE

DEDI RIKO URH! Prejmi 75 poljubčkov! Janez, Matija, Mojca, Ema. 3066

KMETIJSKI STROJI

TROSILEC FAHR, odjemalec za silažo ter nakladač gnoja Atlas prodam. ☎ (041)616-350. 3101

KUPIM

ODKUPUJEM večje količine suhih bukovih drv, s svojo ali vašo dostavo. ☎ (041)346-071.

NEKAJ STAREGA POHIŠTVA kupim (mize, omare, stole, komode, postelje), staro okoli 100 let. ☎ (07)3045-800, (041)696-263.

GOTOVINA TAKOJ za delnice skladov, podjetij in pokojninskih bonov! ☎ (07)3930262.

MOTORNA VOZILA

OPEL VECTRO 1.7 TD, letnik 1996, prvi lastnik, dodatna oprema, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (07)3073101. 3115

RENT-A-CAR kombi 8+1 za prevoz tovora ali oseb, z voznikom ali brez, za daljše najeme ugodni popusti, neomejeni kilometri. ☎ 041/412 532.

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtek. Cena izvida 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.460 tolarjev, za upokojence 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212. Telefoni: uprava 07/39 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.

Telefaks: 07/ 39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

PREKLICI

PREPOVEDUJEM vsako vožnjo brez moje dovoljenja po parceli št. 2343, sicer bom sodno preganjal. Silvester Tomšič, Gor. Kamence 20, Novo mesto. 3070

MARKO ČEBULAR, Ul. 6. junija 13, Ivančna Gorica, in Marjan Garden, Veliki Videm 20, Velika Loka, prepevdujeva vožnjo z vsemi vozili preko zahodnega dela najinih parcel št. 915/2 in 915/1, k.o. Dolga njiva, brez najinega dovoljenja. 3123

PRODAM

DROBILNIK VEJ Alko Dinamic 2000, popolnoma nov, ugodno prodam. ☎ (041) 623-116. 2981

OPAŽ in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. ☎ (03) 54 51 082. 2992

VSA NARAVNA ČREVA za kolone in druge ovitke za salame in meso dobite vsak dan od 7. do 15. ure, v soboto od 8. do 12. ure. ☎ (01)512-4570. 3068

CVIČEK in hrushkovo žganje prodam. ☎ (07)498761 ali (041)947899. 3076

SNEGOLOVE za vse vrste kritin ugodno izdelujemo! Dostava! ☎ (041)634-134. 3085

SUHA mešana drva in 3 mlade prašičke, stare mesec in pol, prodam. ☎ (041)934-025. 3091

BUKOVA nažagana drva za centralno kurjavo prodam. ☎ (07)3499041. 3104

CVIČEK in modro frankinjo prodam. ☎ (07)4975038. 3114

RAZNO

POLAGANJE keramičnih oblog! ☎ (041) 553-873. 3064

NA RESSLOVI ulici v Novem mestu oddamo v najem prostore, primerne za pisarne ali predstavništva (25 m², 25 m², 18 m²) ter trgovski lokal, 160 m², z lastnim parkirnim prostorom. ☎ (041)629-456. 3071

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/ 30 80 210
040/ 202 868

Sprejem za POP TV, KANALA A, VAŠ KANAL, NOVA in ostale uredim in izboljšam. UGODNO - satelitske antene že od 22.000 SIT dalje. Antene Zupančič tel.: 041/542-020

Vestalka, s.p. **VEDEŽEVANJE**
S 30-LETNIMI IZKUŠNJAMI
090-41-18 185 SIT/min

NAKUPOVALNI IZLETI V DECEMBRU:

- ob torkih Velika Kladuša
- ob četrtek Italija (Palmanova-Udine)
- ob sobotah Madžarska

Prijave zbiramo na mobilni 031/578-856.

VEDEŽEVANJE RADIESTEZIJA TAROT
ERIK
090-43-59
090-52-19 185 SIT/min

Smrekovo oblogo, ladijski pod, širine 5, 7, 9 in 11 cm, debeline 13, 16 in 20 mm, od 550 tolarjev, ter bruna in okrasne zaključne letve prodajam. Možna je dostava. Mizarstvo Blažič, Družinska vas. ☎ (07)30 73 587

TESNENJE oken in vrat s silikonskimi tesnili. Velik prihranek pri ogrevanju. Izvajam tudi vsa mizarska popravila. Tel. 07/33 22 750, GSM 041/242 701.

ANGLEŠČINO za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ (07)3377760. 3079

OBVESTILO

Spoštovane paciente, prijatelje in poslovne partnerje obveščam, da se je Zasebna ordinacija spl. medicine dr. med. Krešimir Macan iz Zdravstvenega doma Črnomelj preselila v nove prostore na Zadružno 38 (Novi poslovni center Begrad - poleg lekarne). Urnik in telefonske številke so nespremenjene.

Ambulanta bo z delom pričela v ponedeljek, 18.12.2000.

Obenem se zahvaljujem podjetju Begrad za gradnjo in vsem, ki so pripomogli pri opremljanju ambulante.

Dobrodošli v novi ambulanti!

dr. Macan Krešimir

PARKETARSTVO
Blatnik Karol s.p.
Dolenjske Toplice,
GSM 041/689 446

IZ NARAVE za življenje! Zeliščar Rizvič. Travin zeliščne kapljice in krema za revmo, artritis, artrozo, osteoporozo in putiko (protin). ☎ (041)886345, non-stop. 3080

GAZAŽO blizu centra Novega mesta najamem. ☎ (040)357668, popoldan. 3092

TRGOVINO z lokalom ugodno oddam s l.l.2001. ☎ (07)4971617. 3097

V OKOLICI ŠKOCJANA oddam v najem poslovne prostore, primerne za trgovino ali drugo dejavnost, v izmeri 120 m². ☎ (041) 773-505. 3108

NOVO! Masažni salon v Prečni. ☎ (07) 3348090. 3125

V NOVEM MESTU v Bršljinu, KOčevarjeva ul., v poslovni stavbi Real, prodamo poslovni prostor, 267 m², primeren za gostinsko ali trgovsko dejavnost. Nepremičnine Media. ☎ (07)3084570 ali (031)531-076. 3128

SLUŽBO DOBI

PRIPUPNO DEKLE ali FANTA iščem za delo v šanku v eni od novomeških okrepčevalnic. Omogočimo opravljanje pripravništva. ☎ 07/33 22 765 ali 041/628 385.

MLAJŠO upokojenko vzamemo za čiščenje poslovnih prostorov in za pomoč v gospodinjstvu. ☎ (07)3024777. 3069

MIZARJA ali fanta z veseljem do dela v lesni stroki zaposlimo. ☎ (07)3078066 ali (050)637-114. 3098

OKREPČEVALNICA PALČEK nudi honorarno delo deklicam za šankom. ☎ (07) 3379770. 3105

ZASTOPNIKE z lastnim prevozom zaposlimo v Novem mestu, okolici, Sevnici in Krškem za trženje oglasov v PIRS imenikih. Slovenska knjiga, d.o.o., PE PIRS, Stegne 3, Ljubljana. ☎ (041)746-823. 3110

V OKREPČEVALNICI zaposlimo pripupno dekle. ☎ (07)3071135. 3111

POMOČ v gospodinjstvu in na manjši kmetiji potrebujemo. Dekle naj se javi na Gorenjsko na ☎ (041)675-818. 3122

K sodelovanju vabimo gospodinje, upokojence, študente za prodajo izdelka, ki ga potrebuje vsaka gospodinja. Tel. 01/500-41-62.

Avtohiša Berus
Novo mesto

vabi mladega in ambicioznega sodelavca za prodajo gospodarskih vozil VOLKSWAGEN

Pogoji:

- najmanj V. stopnja izobrazbe
- pasivno znanje nemškega ali angleškega jezika
- poznavanje dela z računalnikom
- vozniški izpit B kategorije
- komunikativnost in urejenost

Nudimo:

- stimulativno nagrajevanje
- dinamično delo z možnostjo dodatnega izobraževanja

Pisne prijave s kratkim življenjepisom pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov: Avtohiša Berus, Podbevškova 1, 8000 Novo mesto, s pripisom "za razpis".

Zaposlimo AVTOMEHANIKA za servisiranje in vzdrževanje vozil Mercedes Benz. Pisne vloge pošljite na naslov: Milan Štangelj, s.p. Volčičeva 8 8000 Novo mesto.

Dodatne informacije so Vam na voljo na tel. številki: 07/ 337-93-90.

SIMPATIČNO DEKLE redno zaposlimo v kava baru v Novem mestu. ☎ (041)403-298.

STANOVANJA

DVOBOBNO opremljeno stanovanje na Ul. Slavka Gruma oddam. ☎ (07)3341328. 3063

GARSONJERO v Novem mestu prodam. ☎ (07)3374240, od 8. do 17. ure. 3072

ENOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (07)3325151 ali (041)821659. 3074

OPREMLJENO garsonjero v Novem mestu, na Jakčevi, oddam. ☎ (07)3347026. 3084

DVOINPOLOBNO STANOVANJE, 68 m², v četrtem nadstropju, v Novem mestu prodamo. ☎ (07)3023063. 3113

OPREMLJENO GARSONJERO oddam v najem. ☎ (07)3065285. 3124

ŽENITNE PONUDBE

FANT brez obveznosti, s hišo, zeli spoznati žensko, staro 30 do 40 let. ☎ (031)512-708.

V ŽENITNI POSREDOVALNICI SREČA vas pričakuje veliko žensk in moških za resno zvezo! ☎ (031)570-403 ali (07)3326033.

ŽIVALI

PRAŠICE, težke po 120 kg, krmljene z domačo krmo, svežo slanimi in 2200-litrsko cisterno za gnojeko prodam. ☎ (041)279-397. 3067

2 sivo-rjava bikka, 140 kg, za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (07)3068212. 3073

PRAŠICA, okoli 180 kg, domača krma, prodam. ☎ (07)3049280. 3075

RODOVNIŠKE MLADIČE nemške ovčarje prodam. ☎ (07)3067058 ali (041)985-499.

2 KRAVI za zakol prodam. ☎ (07)3025846.

Društvo za razvoj Bele krajine Martin Janžekovič Črnomelj razpisuje

natečaj za podelitev nagrad na raziskovalnem področju

1. V skladu s Pravilnikom o podeljevanju nagrad za izume in tehnične izboljšave razpisuje Društvo za razvoj Bele krajine Martin Janžekovič Črnomelj natečaj za zbiranje predlogov za nagrade v letu 2000.
2. Društvo bo podelilo dve nagradi in sicer: I. nagrado v višini 300.000 SIT in II. nagrado v višini 100.000 SIT bruto. Nagrade se podeli za izume oz. tehnične izboljšave, ki so pričeli dajati rezultate v zadnjih dveh letih pred objavo razpisa na območju Bele krajine. Nagrado lahko prejme fizična oseba ali skupina fizičnih oseb.
3. Merila za podelitev nagrad so: pridobivanje večjega dohodka, povečanje števila delovnih mest oz. njihovo ohranjanje, uvajanje okolju prijaznejše proizvodnje, zagotavljanje trajnejših dobrih poslovnih rezultatov.
4. Prijava na natečaj mora vsebovati:
 - a. natančno ime in naslov predlagatelja ter kandidata oz. članov skupine, ki se predlagajo za nagrado;
 - b. potrdilo pristojnega urada o patentu, če gre za izum oz. potrdilo firme, če gre za tehnično izboljšavo;
 - c. opis izuma oz. tehnične izboljšave;
 - d. potrdilo firme o poslovnih učinkih v skladu s 3. točko tega razpisa.
5. Prijavo na natečaj lahko pošlje sam avtor ali pravna oseba, za katero dela avtor in sicer do vključno 15.1.2001 na naslov: Društvo za razvoj Bele krajine Martin Janžekovič, Črnomelj, Ulica Mirana Jarca 20, Črnomelj. Podrobnejše informacije so na voljo na tel. 07/30-61-190.

IMP PROMONT-ELEKTRO, d.o.o.
Šegova ulica 116
8000 Novo mesto

Elektromontažno podjetje vabi k sodelovanju več elektromonterjev za montažna dela na področju Dolenjske.

POGOJI ZA ZAPOSLOITEV:

- slovensko državljanstvo
- končana najmanj poklicna šola elektro smeri
- delovne izkušnje

OD KANDIDATA PRIČAKUJEMO:

- doslednost pri delu
- interes za izpopolnjevanje znanja

NUDIMO:

- redno zaposlitev za nedoločen čas s solidnim osebnim dohodkom
- povrnitev vseh stroškov in plačila nadomestil za delo na terenu
- možnost hitrega napredovanja in izpopolnjevanja

Vloge pošljite na naslov: IMP PROMONT-ELEKTRO, d.o.o., Šegova ulica 116, 8000 Novo mesto.

Za dodatne informacije nas pokličite na tel. 07/393-27-60 ali GSM 041/672-286.

SUZUKI

- prodaja vozil
- servis vozil
- vulkanizerstvo
- kleparstvo
- ličarstvo

Avtomehanika
Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24 791

A K C I J A

Baleno 1.3 GL/HB
popust 250.000 SIT
+ gratis klima

KOPITARNA SEVNICA, d.d.
Prvomajska 8, 8290 Sevnica

išče in zaposli

DIPLOMIANEGA INŽENIRJA ELEKTROTEHNIKE
ZA INDUSTRIJSKO ELEKTRONIKO

ali
DIPLOMIANEGA INŽENIRJA STROJNIŠTVA

Smo dinamično, razvijajoče podjetje s stalno rastjo gospodarskih rezultatov. Podjetje vodi team mladih, ambicioznih strokovnjakov, ki bi radi, da se nam pridruži perspektiven diplomirani inženir elektrotehnike za industrijsko elektroniko ali diplomirani inženir strojništva. Novi sodelavec bo delal na področjih:

- razvoj izdelkov, razvoja tehnologije, projektiranje tehnoloških izboljšav obstoječe tehnologije, uvajanje CAD-CAM tehnologije pri proizvodnji čevljarских kopit in obutve, koordiniranje izvajanja razvojnih nalog.

Zagotovljen je stimulativni osebni dohodek, možnost dodatnega izobraževanja in možnost relativno hitrega napredovanja.

In kaj pričakujemo:

- VII. stopnjo izobrazbe,
- 3 leta delovnih izkušenj na področju elektronike ali strojne tehnologije,
- aktivno znanje angleškega jezika ter pasivno nemškega,
- poznavanje računalniških orodij,
- zaželeno poznavanje CAD-CAM tehnologije.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom.

Vabimo vas, da se nam pridružite in pošljete pisne prijave z dokazili in opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 15 dneh po objavi na naslov: KOPITARNA SEVNICA, d.d., Kadrovska služba, Prvomajska 8, 8290 Sevnica.

TOMPLAST

TOMPLAST Mirna

Sodimo med hitro razvijajoče se družbe, ki se uveljavljajo v proizvodnji plastičnih delov za evropsko avtomobilsko industrijo ter nudimo zanimivo in samostojno delo z možnostjo napredovanja za mlade in ambiciozne kadre za naslednja delovna mesta:

1. SAMOSTOJNI KOMERCIALIST

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali komercialne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj
- aktivno znanje nemškega jezika
- poznavanje računalniških programov v windows okolju

2. TEHNOLOG

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe tehnične smeri
- 2 leti delovnih izkušenj
- znanje nemškega jezika
- poznavanje računalniških programov v windows okolju in AUTO CAD

Po dogovoru sprejmemo tudi pripravnike s tehnično in komercialno izobrazbo

Zainteresirani lahko oddajo prošnje na sedež družbe TOMPLAST d.o.o. cesta na Gradec 5, 8233 Mirna, oziroma pokličejo na tel. 07/ 34 35 202. Rok za oddajo prošnje je do 15.12.2000. Kandidati bodo obveščeni o izboru v roku enega meseca.

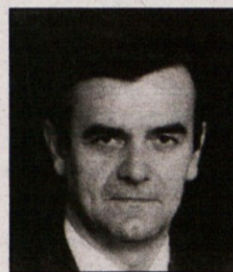
POGREBNE
IN POKOPALIŠKE
STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26
Novo mesto

☎ 07/33 70 200
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

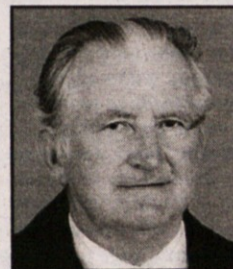
V 53. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustil

**ANTON
HLADE**

iz Gorenjega Kamenja 19

Samo tisti zaslužijo spomenik, kateri ga ne potrebujejo: to so tisti, ki so si postavili spomenik v spominu ljudi. Hvala vsem, ki ste se spomnili našega moža in očka in ga pospremili skozi življenje in tudi na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Narava ga je obdarila,
da godec je ljudski postal,
bil vedno je židane volje,
v spominu nam tak bo ostal.

Minilo je žalostno leto, odkar nas je zapustil

ALOJZ FRANČIČ

iz Čadraž pri Šentjerneju

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

STUDIO
103.0 MHZ

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 9. decembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 20. ure: Mercator center Čikava
- od 7. do 13. ure: Samopostrežba Glavni trg
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Market

V nedeljo, 10. decembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 12. ure: Mercator center Čikava
- od 8. do 11. ure: Samopostrežba Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova
- Straža: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Šentjernej: od 8. do 11. ure: Market

MANA
turistična agencija

TELEVIZIJA NOVO MESTO
**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra in teta

**MARTA
KAPUŠIN**

iz Metlike, Pot na Veselico 11

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam nudili pomoč, izrazili pisna in ustna sožalja, pokojni podarili cvetje, sveče in jo spremili na zadnji poti. Posebna zahvala Onkološkemu inštitutu Ljubljana, Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, pogrebni službi Piškurič, govnarici ge. Albinci Toševski za poslovljni govor, pevcem iz Novega mesta, Mestni godbi na pihala Metlika ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: mož Martin, hčerki Mojca in Vesna z družinama

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
trpljenje in bolečine težke si prestal.
Sledi ostale so povsod,
od dela tvojih pridnih rok.

V 65. letu nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

**ANTON
ŽUPAN**

Šmalcja vas 5

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Iskrena hvala sodelavcem Revoza, DU, osebju Internega oddelka še posebno dr. Čehovi in dr. Žužkovi, gospodu župniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Oklešen. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Zakaj si moral, DEDI, nam umreti,
ko pa s tabo je bilo lepo živeti?
Odkar utihnil je tvoj glas,
bolečina in žalost domujeta pri nas.
Ljubil si življenje, polje in dom,
vendar brez slovesa zapustil si svoj dom.

V 71. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, ata, ded, brat, tast in stric

FRANC BERUS

z Dol. Mraševega 4

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za svete maše ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, pogrebni službi Oklešen ter kolektivoma CP Novo mesto in KZ Krka. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za dom, družino dala,
sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

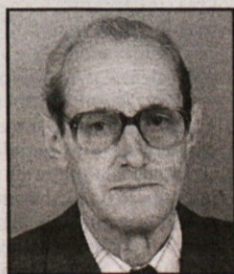
Po hudi bolezni je v 81. letu starosti prenehalo biti plemenito srce dragi

IVANKI MAVRINAC

s Krašnjega Vrha 19 pri Metliki

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pogrebni službi Piškurič, ge. Slavici za besede slovesa in pevcem za zapete žalostinke. Hvala tudi vsem zaposlenim v Splošni bolnišnici Novo mesto za lajšanje bolečin. Hvala vsem, ki ste pokojnico imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Peter, sinovi Jože, Ivan in Slavo z družinami ter Tone in Milan, brat Jože z družino iz Avstralije in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 81. letu zapustil dragi soprog, brat, stric in svak

MARKO MAGOVAC

iz Novega mesta

Od njega smo se poslovili 29. novembra 2000 v Šentjerneju. Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in občanom Šentjerneja in okolice za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste pokojnega Marka v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala osebju Zdravstvenega doma Novo mesto za obiske in zdravljenje na domu, osebju Splošne bolnišnice za skrb v času zdravljenja, Domu starejših občanov za skrb, nego in nudeno pomoč v času bolezni. Iskrena hvala KUD Žumberak Novo mesto, organizaciji ZZZB Šentjernej in Kandija-Grm, govnarikom za poslovljne besede, Društvu upokojencev Šentjernej, godbenikom in pevskeemu zboru Šentjernej ter izvajalcu za lepo zaigrano Tišino. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Oklešen za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

Bernarda Bevc

V osnovni šoli si je želela postati vzgojiteljica, a je potem pristala na trgovski šoli, ker se je staršem zdelo, da je še pre zgodaj za pot v svet. Danes ji ni prav nič žal, da je bilo tako. Bernarda Bevc iz Gotne vasi pri Novem mestu je poklicno šola končala z odliko, nadaljevala s poslovedsko šolo, opravila izpit za avto in tečaj francoskega jezika ter jo mahnila v Koper. Vpisala se je v prvo generacijo študentov Visoke šole za management in v začetku letošnjega leta kot tretja v generaciji in kot prva na Dolenjskem tudi diplomirala.

Njeno diplomsko delo o spodbujanju ustvarjalnosti in inovativnosti v podjetju Adria Mobil, ki je nastajalo ob mentorstvu doc. dr. Boruta Likarja, je prejelo najvišjo oceno in bilo izbrano za najboljšo nalogo na šoli sploh. Kot edina študentka je svoje delo imela čast predstaviti slovenskim podjetjem na simpoziju o menedžmentu v evropskem okolju. Sredi preteklega tedna je prejela še eno laskavo priznanje. Združene managerji je podelilo nagrado za najboljšo diplomsko nalogo s področja menedžmenta v letošnjem letu.

Ob predlogu, da bi jo predstavili javnosti, je za hip pomislila, a "zakaj ne bi napisali, če Dolenjci kaj uspešno naredimo, in zakaj ne bi povedali, da tudi mladi znamo in počnemo marsikaj, da nas ne bodo vedno predstavljali le v slabi luči."

Trenutno dela kot pripravnica v kadrovski službi Adrie Mobil in

se ukvarja s spodbujanjem ustvarjalnosti in inovativne dejavnosti v podjetju. Tako rekoč uresničuje svoje zamisli iz diplomske naloge, ki je tudi nastajala na pobudo in v sodelovanju s tem podjetjem. Posebej jo veseli, da njeno delo že daje sadove. V podjetju se je namreč bistveno povečalo število predlogov za izboljšave, kar pa v praksi prinaša tudi prihranke.

Kot pravi, je imela srečo, da je lahko opravljala obvezno prakso v podjetju, kajti mnogi njeni sošolci so imeli težave s tem. Čeprav se podjetja pritožujejo, da nimajo mladih izobražencev, jim hkrati ne omogočijo, da bi začeli in se uveljavili prav pri njih. To se jim zdi prevelik strošek.

Bernarda bo v decembru dopolnila 24 let in se čez 10 let še vedno vidi v službi, ki bo čim bolj povezana z izobraževanjem. Kam jo bo zaneslo življenje, še ne ve natančno. V Kopru ji je bilo zelo všeč. Tam je pustila najlepša, študentska leta. Pravi, da je ob morju življenje bolj živahno in sproščeno. Pa tudi sicer meni, da je človek drugje bolj samostojen in lahko tudi bolj samosvoj kot v domačem kraju, kjer je vpleten v krog znancev, vzorcev obnašanja in pričakovanj.

Zdaj upa, da se bo iz pripravnštva razvila trajnejša služba, svoje znanje pa bi še rada nadgradila. "Študij ni problem, le vedeti moram, kaj hočem, pa študirati tisto, kar te zanima," pravi. Zdaj nadaljuje tečaj francoskega jezika, italijanščino je študirala kot dodatni predmet na šoli, zraven še angleščino, opravila pa je tudi mednarodni izpit iz poslovnega angleščine. Želi si čimveč potovati. Že med triletnim študijem je hitela na prve roke za izpite, da ji je ostalo še kaj časa za potovanja.

Čeprav, kot pravi, je bolj tiho dekle, se zna postaviti zase, ko je treba, in če dela, kar jo veseli ali v kar je prepričana. Ne, glave pa ne rine skozi zid za vsako ceno, jo bo še preveč potrebovala.

BREDA DUŠIČ GORNIK

PAŠA ZA OČI - Helena Zarabec, njen petletni sin Blaž in nekaj izjemnih primerkov kaktusov. Sicer pa s Heleno navdušenje nad tem konjičkom deli starejši, devetletni, sin Bine, ki vestno skrbi za svojih 10 kaktusov. (Foto: M. Ž.)

Kaktusi so Helenina strast

Helena Zarabec iz Mirne Peči ima okoli 270 kaktusov

MIRNA PEČ - Kaktus - bodičasta rastlina, ki s svojimi različnimi in zanimivimi oblikami ter čudovitimi cvetovi privlači poglede mnogih, prav posebej pa se je pred dobrimi desetimi leti usedel v srce Helene Zarabec iz Mirne Peči. Danes je namreč v njeni zbirki okoli 270 kaktusov najrazličnejših velikosti in oblik, najstarejši med njimi, ki ga je dobila od svoje mame, pa šteje približno 20 let.

Zaenkrat je edina Dolenjka, ki je včlanjena v Društvo prijateljev kaktaj s sedežem v Ljubljani. "V društvo sem prišla po naključju. Reviji Moj mali svet sem poslala pismo, če bi lahko napisali kaj več o kaktusih. Odpisal mi je predsednik društva in me povabil na srečanje. Takrat sem imela 25 kaktusov in zdelo se mi je, da jih imam veliko. Ob tem naj povem, da imajo člani društva v povprečju okoli 1000 vrst kaktusov. Večinoma jih kupujemo eden od drugega, uspešno pa sem jih sejala tudi sama."

Do sedaj je poznanih okoli 4000 vrst kaktusov, nekateri od njih imajo užitarne plodove, npr. smokvasta opuncija, rod mamilarij pa šteje kar okoli 500 vrst. Prav mamilarji ali bradavičarke, kaktusi kroglaste oblike z lepimi cvetovi, ki se razvrščajo v krogu, so posebej všeč tudi Heleni, zato ne preseneča, da jih ima 50 vrst. "Skupno imam

okoli 200 vrst kaktusov, med njimi so tudi precej redki. Sicer pa je bolj kot velikost zbirke pomembno to, da so zdravi in nepoškodovani," navdušeno pripoveduje Helena, medtem ko si ogleduje fotografije svojih cvetočih rastlinskih ljubljencev. Rada bi namreč naredila katalog svojih kaktusov, ki predvsem spomladi z živorumenimi, rdečimi, belimi in roza cvetovi predstavljajo resnično edinstven okras njihovega doma, izredno zanimivi pa so tudi tako imenovani živi kamenčki (Lithops), ki se med svojo rastjo levijo kot kače. "Želim si, da bi nekoč imela svoj rastlinjak, vendar ta zaenkrat predstavlja prevelik finančni zalogaj," je razložila in v smehu dodala, da včasih denar raje zapravi za kakšen nov kaktus kot pa npr. za čevlje.

M. Ž.

Mamila so med nami

Župnik Franc Prelec in Štefica Kenda v Metliki o svojih izkušnjah

METLIKA - Pretekli konec tedna sta metliška župnijska Karitas in Društvo podeželske mladine Metlika ob pokroviteljstvu metliške občine pripravila v tukajšnjem kulturnem domu pogovor z zgovornim naslovom "Mamila med nami". Gosta sta bila Franc Prelec, portoroški župnik in hkrati vodja don Pierinovega programa za zdravljenje odvisnikov v Sloveniji "Srečanje" ter mati ozdravljene narkomana Štefica Kenda.

Gosta sta odkrito in marsikdaj prav pretresljivo spregovorila o narkomaniji, perečem problemu moderne dobe, o katerem smo po Prelečevih besedah v Sloveniji začeli govoriti šele pred desetletjem. Župnik je začel mlade reševati iz tega pekla, s poti v smrt, kot ji sam pravi, ko je eden od narkomanov prišel k njemu po pomoč. Pomagal mu je, za njim jih je prišlo še na stotine in nikomur ni odklepal pomoči, čeprav so ga zanj prosili sredi noči. Kendova pa se ukvarja z odvisniki, med katerimi je bil štiri leta tudi njen sin, že sedem let. Poudarila je, da je staršem najtežje priznati, da imajo v družini narkomana, toda ko se odloči za zdravljenje, mu morajo stati ob strani. Seveda pri tem potrebuje veliko energije, vztrajnosti, ljubezni in časa. Predvsem pa je zmotno misljenje, da kajenje trave ni drogiranje. Je le stopnica k odvisnosti, in le malo jih je, ki je ne prestopijo. Don Pierino je v 20 državah po vsem svetu ustanovil komune, skozi katere je šlo že 250 tisoč ljudi. V njih se nekdanji narkomani s pomočjo triletno terapije pripravljajo na normalno življenje. Stirje centri so tudi v Sloveniji in enega od njih vodi prvi Belokranjec, ki je prišel po pomoč k župniku Prelec. Sicer pa je v metliški občini okrog 50 narkomanov, kar je veliko, a je po Prelečevem prepričanju še čas, da ustavijo epidemijo. Kako? „S pogovori, vztrajnostjo in ljubeznijo,“ je bila prepričana Kendova.

M. B.-J.

Tekmovanje harmonikarjev

MIRNA - V soboto, 9. decembra, ob 18. uri bo v TVD Partizan na Mirni potekalo tekmovanje harmonikarjev pod imenom "Vesel sem Mirčan". Po razglasitvi rezultatov bo družabno srečanje udeležencev in ljubiteljev narodno zabavne glasbe.

Ameriški in francoski rockerji

ČRNOMELJ - V Mladinskem kulturnem klubu v Črnomlju bodo v soboto, 9. decembra, ob 22. uri v družbi francoskih punkrockerjev Dare dare devil nastopili energični ameriški rockerji The polyplush cats.

M. L.

Izkoristili nepazljivost paznikov

Sedem zapornikov je v soboto zvečer pobegnilo iz novomeškega zapora - Le dva ujeli - Preiskava teče

NOVO MESTO - V novomeškem oddelku ljubljanskih zaporov so v soboto, 2. decembra, zvečer namesto petdeset obsojencev našli le 43. Sedem zapornikov - štirje obsojenci in trije priporniki - je namreč pobegnilo. Dva so policisti ujeli, pet pa jih še iščejo. Kako se je lahko zgodilo kaj takega?

Po besedah vodje oddelka Milene Sukovič preiskava te dni še poteka, toda zaporniki naj bi okrog 21.25 izkoristili nepazljivost paznikov in se iz zaporniškega dela zgradbe nekako prebili do okrogne sodišča in tam z enega od oken v prvem nadstropju skočili na prostost. Nato jih je vzela noč. Z akcijo je takoj pričela novomeška policija, ki je blokirala velik del mesta in bližnje okolice, vendar je doslej našla le dva pobegla. Eden

se je kmalu sam predal policiji, drugega, pravomočno obsojenega, pa so policisti izsledili v Ragem logu. Pri skoku skozi okno si je poškodoval nogo, po pregledu v novomeški bolnišnici pa je zdaj spet za zapahi.

V novomeškem zaporu zagotavljajo, da se občanom Novega mesta in okolice ni potrebno bati za varnost, ker ne gre za hujše kriminalce. Nobeden od njih ni priprt ali zaprt zaradi nasilniškega obnašanja, posilstev, ropov ali umorov, pa tudi oboroženi menda niso. Novomeška policija je sporočila, da so pobegnili: 21-letni D. P. iz Straže, 32-letni S. H. s Coklovc, 27-letni Ž. P. iz ZRJ, 39-letni M. P. iz BiH, 33-letni D. M., 31-letni I. K. in 24-letni T. Š., vsi trije iz Hrvaške. Policisti s preiskavo nadaljujejo. L. M.

VELIKO ZANIMANJE ZA IZDELOVANJE VENČKOV - Črnomaljski Novoletni direndaj, ki bo do 2. januarja prihodnjega leta ponudil obilo prireditev za vse okuse, se je pričel zadnjega novembra z izdelovanjem adventnih venčkov v črnomaljski knjižnici. To je bila že četrta tovrstna ustvarjalnica, vendar je bil obisk pretekla leta zelo skromen. Letos pa je ustvarjalo več kot 60 otrok in njihovih staršev, nekatere pa so morali poslati celo domov, saj je zaradi navala, ki ga niso pričakovali, zmanjkalo materiala za izdelovanje venčkov, ki so ga priskrbele knjižničarke. (Foto: M. B.-J.)

IZJEMEN ULUV - Kar 167 centimetrov velikega in 27 kilogramov težkega soma je 19. novembra v Kostanjevici na Krki ujel Boštjan Pacek iz Gorenje vasi (na sliki pri glavi soma). Ribji velikan iz Krke je na vabo - cof deževnikov - prijel petnajst pred enajsto dopoldan, na suho pa ga je Boštjanu po dobri uri "boja" pomagal spraviti njegov brat Andrej (z očali). Oba sta člana RD Kostanjevica na Krki.

200-letnica pesnikovega rojsta

**Zan môjih bó spomín in tvôje hvále,
Glasíl Slovénkam se prihódnje čáse,
Ko mi na zgódnjim gróbu máh poráse,
V njim zdájne bódo bolečíne spále.**

**Prevzétne, kákor tí dekléta zále,
Ko bódo slíšale tíh pésem gláse,
Sercá želézne djále přech opáse,
Zvestó ljúbézen bódo bólj spoštválé.**

**Vreména bódo Krájncam se zjasníle,
Jim mílši zvézde, kákor zdéj síjále,
Jim pésmi bólj slovéce se glasíle;**

**Vundér té bódo morebít' ostále,
Med njími, kër njih poezíje míle
Iz sërca svôje so kalí pognále.**

Dr. France Prešeren: Poezije, 1847, 2. sonet Sonetnega venca

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Prijazna gostilna Pečnik iz Gunt pri Krškem - Zapornice pri Uršnih selih brez svetlobnih signalov - Brez Prešerna - "Ne nagajajte vladi" - Ceste v Črnomlju - Premajhne črke - "Bravo, Luzar!"

V tednu dni je bilo spet marsikaj takšnega, kar je nekatere od vas napotilo k telefonu, da ste poklicali dežurnega novinarja Dolenjskega lista. Tudi tokrat je tako nastal zapis o veselju ter o drobnih in velikih vsakdanjih žuljih ponekod južno od Ljubljane.

Mirko Sintič iz Novega mesta je pohvalil gostilno Pečnik iz Gunt pri Krškem. Povedal je, da so imeli karaplegiki tekmo. V omenjeni gostilni so pogostili 22 invalidov na vozičkih z večerjo in pijačo. "Ta gostilna je dostopna z invalidskimi vozički. Poleg tega je bila postrežba hitra in zelo dobra," je pohvalil Mirko. Čim več takih gostiln, bi lahko dodali k Mirkovi pohvali.

Lojze iz Novega mesta je povedal, da se večkrat pelje skozi Uršna sela v Belo krajino. "Zapornice med Uršnimi seli in Lazi so brez svetlobnih signalov. Svetlobnega signala ni, je le zvočni, ta pa preslabo napoveduje, da se bliža vlak. Dvakrat sem mu komaj ušel. Svetlobni signali najbrž ne bi bili velika naložba, bilo bi pa dosti bolj

varno, če bi bili. Sprašujem, zakaj tam ni svetlobnih znakov in ali je zakonito določeno, da morajo ti biti preden se zapornice spustijo?"

Za pojasnilo o teh zapornicah smo se obrnili na Slovenske železnice, Sekcijo za vzdrževanje prog Novo mesto. Miha Fabijan, šef sekcije, je povedal, da za omenjeni cestno-železniški prehod za zdaj ni predvideno opremljanje s svetlobnimi znaki. Kot je povedal, prav zdaj postavljajo zapornice v Rožnem Dolu, v načrtu je postavitev zapornic v Birčni vasi, kar je prednostna naloga. V Rožnem Dolu in Birčni vasi doslej ni bilo zapornic. Ker so na omenjenem prehodu pri Uršnih selih že zapornice, sicer brez svetlobnega znaka, teh za zdaj niso dali ne seznam nujnih nalog. Denar za posodobitev zapornic, tudi tistih pri Uršnih selih, zagotavlja Slovenske železnice in ustrežna firma za vzdrževanje državnih cest, se pravi pristojni v Ljubljani.

Polde iz Straže pravi, da so v križanki v Dolenjskem listu opisi gesel netočni. "Križanke v Dolenjskem listu naj bi bile bolj dostopne, ker so sedanje verjetno pretežke za bralce Dolenjskega lista."

Malka iz Novega mesta je pogršala v zadnji številki Dolenjskega lista Prešernovo sliko.

Bralka iz Kostanjevice predlaga, da bi politiki podpirali Drnovškovo vlado in da ji ne bi oteževali dela. Le tako bi vlada lahko začela čimprej delati. Tistim, ki hočejo referendum, predlaga, naj namenijo v pomoč Logu pod Mangartom denar, ki bi ga Slovenija porabila za referendum.

Danica iz Novega mesta ugotavlja, da je v Novem mestu pri Pošti na Glavnem trgu od stopnicah pogosto parkiranih veliko vozil. "Zaradi teh, ki tam parkirajo, ne vidiš na cesto, ko pelješ v parkirnega prostora. Na parkirišču ni table, da vozila, ki peljejo s parkirišča, nimajo prednosti. Parkiranje na

Halo, tukaj

DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prislusnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prislusnil.